

Soi

ĐẶNG TIẾN

Soi

Thơ

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

ĐẶNG TIẾN, NGƯỜI DẪN THÂN

Ban đầu Đặng Tiến và tôi chỉ là bạn trên Facebook. Qua vài bình luận, tôi nhận ra ngay khẩu khí của một người đàn ông mạnh mẽ, bộc trực và tử tế. Rồi chúng tôi để ý đến nhau. Tôi tiếp tục khám phá ra nhiều điều đặc biệt ở ông, một ông thầy giảng đúng nghĩa: Kiến văn sâu rộng, nghiêm túc, tôn trọng tự do học thuật và sự khai phóng. Ông đặc biệt yêu thơ. Ông tìm cách đưa thơ thoát khỏi những ngăn cách, đôi khi chỉ do thói quen thưởng thức. Nhiều tác phẩm thơ, cả cổ điển và hiện đại, cả trong lẫn ngoài nước, qua giọng đọc truyền cảm của ông, đến với bạn đọc theo một con đường rất riêng, để lại ấn tượng hoàn toàn khác biệt, so với cách tiếp cận thông thường. Ông luôn cổ vũ bạn bè, chân thành vui mừng trước thành công của họ. Bất cứ ở đâu có tinh thần sáng tạo, nuôi dưỡng vẻ đẹp, ở đó lập tức ông có mặt.

Từ một căn nhà khá hẻo lánh thuộc Thái Nguyên, nơi tôi đã có vinh hạnh đến thăm và đàm đạo đủ chuyện, ông mở ra mối liên kết với nhiều văn nghệ sĩ, nhiều không gian nghệ thuật, không gian ý tưởng. Từ một thầy giáo dạy văn, ông trở thành người truyền cảm hứng cho tình yêu thi ca, tình yêu nghệ sĩ và tình yêu con người nói chung. Những lời bình ngắn gọn của ông, về bất cứ vấn đề gì, đều cực kì sắc sảo. Đôi khi đó còn là nơi năng lượng phản biện bị nén chặt tới mức chỉ cần chạm nhẹ vào là tạo ra cuộc bùng nổ học thuật hay quan điểm sống. Sự mạnh mẽ, phóng khoáng cùng với thái độ nghiêm túc, đã tạo nên một phong cách Đặng Tiến vừa độc đáo, vừa tạo ra lực hấp dẫn lớn.

Và rồi, như không thể khác, Đặng Tiến đến với thi ca. Cũng vẫn theo cách hồn nhiên, mạnh mẽ như khi ông đến với tự do! Rất khó đưa ra định danh về phong cách thơ của ông. Những câu thơ, bề ngoài mang tinh thần của những cảm khái thời cuộc, nhưng luôn hàm chứa một đại lượng triết học trong từng con chữ, sẵn sàng mở rộng biên độ thẩm mỹ, mời gọi đối thoại, kích thích khám phá từ người đọc. Tôi không muốn trích thơ ông, bởi tách chúng ra thì dễ, thậm chí rất dễ, nhưng điều đó cũng lập tức phá vỡ mất tính toàn vẹn của một

chỉnh thể nghệ thuật mà tính kết cấu chặt chẽ là một phần của thi pháp. Thơ, với ông là cuộc thám hiểm vào cõi sống, nơi mỗi tạp âm đều hàm theo một tuyên ngôn, ẩn chứa ý tưởng. Thơ với ông còn là thái độ sống. Ông tôn trọng xã hội, vì thế, ông luôn đòi hỏi nó phải không ngừng thay đổi theo chiều hướng tốt lên. Đôi khi niềm mong mỏi của ông chỉ là mỗi con người hãy biết yêu và trân trọng chính cuộc sống của họ hơn.

Tôi ít thấy âm thanh nào để lại nhiều tiếng vang vọng, như những gùi cất lên từ Đặng Tiến. Chính trực, đam mê, tinh tế, bí ẩn và lãng mạn, là nét phác thảo đầu tiên chân dung ông, một chân dung vạm vỡ, dữ dội, đầy góc cạnh nhưng cũng vô cùng dịu dàng, sự dịu dàng toát lên từ cái chiều sâu nhân bản của một nhân cách đỉnh đạc.

Dù ở bất cứ lĩnh vực nào: Giáo dục, phê bình xã hội hay nghệ thuật và giờ là sáng tạo thi ca, Đặng Tiến đều dẫn thân đến cùng. Ông đã thành công và tôi tin ông sẽ tiếp tục thành công.

Xin chúc mừng ông!

Tạ Duy Anh

Phần một

SOI

SOI

Thỉnh thoảng soi mặt vào gương
Thấy yên tâm
Không đến nỗi nào
Vẫn mặt ta
Vẫn mặt ta
Gương phẳng vô tri
Xui ta vô tri...

Hứng lên soi mặt vào gương lồi gương lõm
Ồ! Mặt ta mặt ta
Méo
Tròn
Lõm
Lồi
Xệch xạc
Khù khoằm
Tức cười và bi ai
Rất quen và lạ hoắc
Ừ vẫn mặt ta đấy thôi
Gương hết vô tri
Ta như bớt vô tri.

Soi mặt vào SmartPhone tự sướng take a selfie!
Công nghệ ta thỏa sức dờn chơi chế biến
Thỏa cơn khát đẹp đến từng mi - li - met
Mặt ta biến thành mặt kẻ khác
SmartPhone đỉnh cực phi nhân
Ta hài lòng
Trò chơi chế biến
Ta - tự - thành - kẻ - khác
Cuộc chơi chế biến không xâm lấn

Soi mặt vào lời vào chữ
Những bản mềm bản cứng cam lạng
Mà dậy sóng
Mặt ta hiện ra
3D, 4D thậm chí n - D
Ô kìa cái mặt
Ngổn ngang những lụy phiền và háo hức những
giả trá cùng trung thực nhưng thanh quý và ô trọc
những đam mê và hững hờ những ước mơ teo tóp
những khát thèm ẩn núp
Soi mặt vào chữ
Soi mặt vào lời
Ngôn từ không vô tri không mê lú bao giờ
Ta nhận ra ta...

THÁNG CHẠP

Tháng Chạp lê thê
Mịt mờ bụi mịn
Chỉ số môi trường luôn màu tím
Lê thê tháng Chạp
Khắc khoải chờ nắng lên
Khắc khoải chờ mưa xuống
Cây lá ủ rũ
Heo héo những nụ hoa
Tháng Chạp lê thê buồn...

Mấy mươi năm trước cũng những ngày tháng Chạp
Mưa dầm gió bắc đường xa
Rét cứng hàm
Rét tê dại
Rét kinh hoàng
Ngược xuôi cuộc mưu sinh
Tưởng chừng gục ngã vệ đường
Giật mình nhớ vẫn tế chúng sinh thập loại
Ơn Trời không thành vật vương hồn ma.

Mấy mươi năm trước cũng những ngày tháng Chạp
Hun hút đường lên chốt tiền tiêu
Tháng Chạp ngằn ngặt gió từ phương Bắc
Những bậc đá
Những bậc thang cheo leo sườn núi đá
Thăm thẳm vực sâu
Sống chết trong gang tấc
Mờ mịt mù sương
Đỉnh núi đêm tê cóng
Cứng mo nang cả áo cả quần cả chiếu cả chăn
Đồng đội ta tử nạn
Tháng Chạp từ đó tháng Chạp buồn
Ơn Trời ta không chết trong tắc gang
Giấu kín trong lòng nổi sầu có tên tháng Chạp...

Tháng Chạp!
Trời ơi tháng Chạp!
Mẹ ta về với Cha ta về với tiên tổ ông bà
Tháng Chạp khói nhang cạn nước mắt
Tháng Chạp thành bơ vơ bếp lửa lạnh tro tàn
Lê thê tháng Chạp!

Bao giờ Xuân sang?

SUY ĐỔI

Ông bạn rũ buồn ngồi trước mặt tôi,
Như cầm khẩu
Mắt nhìn mông lung vô hồn
Hỏi không nói
Cứ như đang đắm chìm cõi hư vô
Bất ngờ khóc...

Ừ! Ông bạn tôi vốn mau nước mắt
Nhưng nín lặng như lần này
Ít gặp...
Tôi không nỡ dò hỏi, an ủi
Vì biết sẽ nhạt sẽ sông
Thậm chí khiến người nghe tức giận
Nổi đóa
Thêm buồn.

Chén trà nhấp môi
Chưa bao giờ lại nhạt đến thế
Chưa bao giờ vô duyên đến thế
Rồi cuối cùng thì ông cũng ngập ngừng chia sẻ
Trưa qua trên đường
Gặp một vụ tai nạn thảm khốc
Người chết ngay tại chỗ
Người trọng thương chắc cũng vô phương cứu chữa
Ông bạn bỏ qua không có cả một cái liếc nhìn
Đi cẩn thận hơn
Về nhà
Cho lành
Thở phào
Tưởng chừng sẽ thanh thản nhẹ nhõm tâm can
Nhưng không
Cái chết của ai đó bên đường
Dày vò ông
Cật vấn ông
Sao ông lại có thể dửng dưng?
Sao không mảy may thương cảm xót xa người xấu số?

Dừng dừng
Nguội tắt
Lạnh lùng
Nỗi khốn cùng của kiếp làm người
Trống rỗng...

Ồ!
Tưởng gì
Trời đâu có sập
Lũ đâu có dâng
Tai nạn...
Chuyện thường ngày xứ sở...
Tôi giật mình
Một khoảng trống rỗng kinh hoàng
Và run lên vì sợ...

Tôi, bạn và chúng ta có thể
Đã từng nguội lạnh dừng dừng?

SỢ

Bạn hỏi ta cái gì - sợ nhất?
Trời ơi sao mà khó! Khó kinh!
Cả ngàn nỗi sợ! Giăng giăng lưới
Nghe bạn hỏi! Choáng váng. Giật mình.

Và nhớ! Và nhớ! Dai dẳng nhớ
Văn hào Lỗ Tấn từng đã than
Sợ - người! Nỗi sợ kinh hồn nhất
Mấy ngàn năm nỗi sợ miên man!

Sợ cơ bắp? Tất nhiên là sợ
Đao búa vung lên! Thôi thôi rồi
Sợ xanh mặt “mưu hèn kế bẩn”
Tam tộc, cửu tộc... tả tả tơi.

Sợ mất biếc mày ngài - chìm đắm
Trượng phu! Thậm chí đại trượng phu
Danh liệt thân bại - vài chớp mắt
Quân vương cũng tan tác cơ đồ!

Sợ! Rất sợ lưỡi dài mỏ nhọn
Bụng ngàn bồ chữ - chật cổ thư
Đóng băng thế giới vào khuôn phép
Tương lai là ngày xưa ngày xưa!

Ta cũng sợ - người! Sợ, sợ nhất
Ngôn từ giao đãi - thôi, thôi rồi
Ngôn quyền, ngôn trường, vây vây khắp
Gọi cho sang văn - hóa - đãi - bồi!

Đãi - bồi tràn lan niềm - thi - hứng
Dậy mùi vô số những lời khen
Nấp vào uyển ngữ lời - có - cánh
Lâng lâng bay cùng với hơi men.

Đãi - bơi lênh láng thành giai điệu
Tụng ca hoan ca nỉ non ca
Đãi - bơi hóa thành bè trầm bổng
Cúng cụ, giao lưu và tang ma.

Chiến - lược - phát - ngôn. Bền đá núi
"Cho vừa lòng nhau"! Lựa, lựa lời
Đãi - bơi! Đãi - bơi! Thành ngôn quyền
Chỗ tôi, chỗ bạn. Khắp khắp nơi.

Nhìn kìa! Hớn hở! Hào hứng lắm
Trăm nhà đua tiếng... Cứ như không
Trăm hoa đua nở... Tương bừng nở
Ai nấy hình như quá hài lòng!

Hề chèo - tích cổ lại chợt nhớ
Luận về nỗi sợ - miệng tía lia
Hề sợ quan và quan thì sợ
Cửu trùng chất ngất ấy là vua.

Vua sợ trời... rồi mây rồi gió
Rồi bờ tường chuột cống mèo già
Mẹ đĩ, tưởng đã đáng sợ nhất
Không đâu! Đáng sợ nhất là ta.

Lưỡi không xương lắm đường ngoắt ngoéo
Đãi - bơi trơn nhẩy thối đong đưa
Bắt chợt đảo chiều ôi vãi chưởng
Lại nhớ câu “sớm nắng chiều mưa”!

Thế đấy đãi bơi là thế đấy!
Nào bạn nào tôi nào chúng ta
Đã đủ vui chưa? Tôi thì sợ...
Thôi thì im! Thì tránh, tránh xa!

KHI HẸN CƯỜI HAY LÀ CƯỜI NHƯ HẸN

Sao mày không lên tiếng?

Ồ! Tiếng gì?

Tiếng vệt đã quá nhiều

Tiếng giun dế càng nhiều

Tiếng meo meo gâu gâu eng éc thậm thịch gùn ghè
hăm he hăm hè...siêu nhiều

Mày có nghe?

Sao mày không lên tiếng?

Ồ! Hình như mày điếc hay giả vờ điếc

Giữa hỗn loạn thanh âm

Giữa tạp nhạp thanh âm

Tao cười
Tao cười
Tao cười
Chỉ cười
Thành tiếng hân hoi
Hình như là mày điếc...

Mày cười?
Cười cái gì?
Cái gì cũng cười!
Ô hay sao cái gì cũng cười?
Ô hay? Còn cái gì không đáng cười?
Khi
Đồ vật ngày càng phì đại
Người mỗi ngày mỗi tóp teo mỗi mất hút
Trang trọng đến nghệt thở
Nghiêm trang đến vô hồn
Đau khổ được lập trình
Mĩ cảm đồ khuôn
Đức tin thành ngớ ngẩn...

Thì cười
Thế thôi!
May mà không khóc
May mà không uất ức
Thổ huyết
Trợn mắt
Chết đứng
Hóa điên...

Từ Hải không biết cười
Hamlet cũng không
Đường Tam Tạng càng không
Hồ Tôn Hiến và Lục Vân Tiên càng không
Bá Kiến diễn cười
Chí Phèo cười như diễn
Tao tránh xa và học theo Thị Hến
Cười thôi
Cho nó nhẹ cái người
Đã câm như hến thì cũng cười như hến!

Sao lại cười như hén?
Ồ sao hỏi như giả ngu hay thật ngu?
Mày chưa từng nhìn?
Hén toác miệng
Hén toang miệng
Hén banh miệng
Cười hết cỡ
Nước càng sôi hén cười càng khỏe
Ngạo nghệ cười
Vui
Hết cỡ
Khởi cần che miệng
Khởi cần kín miệng
Như một giải thoát
Như một thách thức
Như một sứ mệnh thiêng liêng
Hén cười
Bừng ngộ!

GIAO THỪA NGẪU HỨNG

1.

Năm tháng trôi đi mãi
Càng thêm thâu lẽ đời
Mộng mơ chừng đã cạn
Trăng rơi! Mặc trăng rơi.

Sức trẻ! Dần dần hết
Thi tứ! Ấm ắp đầy
Bài nổi bài. Vung bút
Chữ! Cứ việc tung bay.

Già. Đêm thường ít ngủ
Châm tửu hòa phan trà!
Ngày! Có khi tắt bật
Chơi. Hết gần lại xa!

Hương xuân mùi vị cũ
Khói nhang uể oải bay
Độc ẩm! Chai dốc ngược
Một năm... Đã vèo bay.

2.

Một năm qua uể oải
Lê thê thảng Chạp buồn
Hai đợt rét tê tái
Cỏ hoa tàn rạc luôn.

Nhìn gương! Già mặt mốc
Chợt nhớ Cụ Tam Nguyên*
Uể oải trà nhạt khói
Nghêu ngao hát huyền thuyền!

Thi hứng dường đã cạn
Như xác bướm ngôn từ
Giọng mỗi mồn trơ tuột
Mất nhạt màu hư vô.

Tân niên cầm tinh ngựa
Xé xác vẽ đã tàn
Uể oải đường hun hút
Mất dấu chốn rừng hoang.

* Tam Nguyên Yên Đỗ Nguyễn Khuyến “Thời loạn đi về như hạc độc...”.

A.TSEKHOV

Nhân đọc bài của Anh Trần Hậu

Ông không sợ giá băng vùng quê xa xôi heo hút
Ông không sợ nổi cô đơn thắm vào từng sợi tóc
Bạo quyền cũng không
Đại dịch cũng không
Ông tin vào sự an bài của Chúa!
Được sinh ra trên mảnh đất này
Con người cần chịu đựng
Gánh nặng?
Hay
Sứ mạng?
Tùy lúc tùy nơi và tùy người!

Nhưng

Sự ngu muội, u mê dày đặc

Thói tự mãn nhuộm màu bệnh truyền đời

Niềm hãnh diện vu vơ

Nỗi sợ

Nỗi sợ đổi thay

Nỗi sợ khi không còn xiềng xích vô hình

Nỗi sợ những mong manh khác lạ

Đến từ âm thầm trang sách đến từ giọng nói đến
từ tiếng cười

Nỗi sợ phủ trùm từ chốn xa hoa lộng lẫy đến
làng quê heo hút của những người nông dân mù chữ
Khắp nơi nơi

Những người đồng bào của ông không mấy ai
dám mở to mắt nhìn thẳng

Không dám nói những điều mình muốn

Cả không dám cười
Ông rùng mình
Đêm khuya tịch mịch
Tịch mịch đến rợn người
Thành giá băng lạnh ngắt
Thoi thóp sự sống con người...

Ông buồn bã viết
Thờ ơ viết
Những hàng chữ đàn kiến li ti
Ai đọc?
Ai lắng nghe?
Cũng có thể rơi vào hư vô
Trang viết dở dang
Đàn kiến chữ im lìm bất động.

Thoáng rùng mình
Hay Chúa đã an bài cho xứ sở của ông
Như thế?

LINH SƠN

Đạp xe loăng quăng chợt nhớ Cao Hành Kiện

1.

Xa

Mờ mịt khói sương

Mờ mịt những tầng mây

Mờ mịt những trận mưa

Mờ mịt những tầm nhìn

Mờ mịt những mộng寐...

Nơi ấy là Linh Sơn

Nghe đồn người nhà Trời từng xuống

Người cõi tiên từng ghé qua

Rồi một ngày tất cả bỏ đi

Khói sương vẫn thế
Vẫn thế mù mây
Vẫn thế mưa bay
Vẫn thế chìm đắm trong mộng寐
Linh Sơn
Linh Sơn
Một ngôi cổ tự không tượng thờ không hương
lửa không thanh âm
Tàn phai nhạt nhẽo
Rờn rợn uy nghi vàng son một thừa
Linh Sơn cổ tự
Lãng quên.

Người người dời bỏ
Người người ra đi
Linh Sơn hóa thành cõi cằn
Linh Sơn hóa thành hiểm địa

Linh Sơn hóa thành kí ức buồn
Kí ức đau thương
Kí ức đen
Lặn vào miền sâu thẳm
Người ra đi mang theo như một lời nguyện

Đất lành bến đỗ nơi nao cũng ám ảnh Linh Sơn
Làn khói lam đèn nhòa nhạt
Tiếng khóc trẻ thơ cứ ít dần
Trái cây mọc ngược
Cỏ tàn hoa diếc thâm rề thối mằm
Sương khói đuổi theo
Giông tố đuổi theo
Mưa dữ đuổi theo
Những bước chân cùng đường tuyệt lộ.

2.

Linh Sơn! Linh Sơn! Linh Thấu Sơn!

Linh địa

Ác địa

Hung địa

Hiểm địa

Âm âm lam chướng

Mờ mịt lam chướng

Đêm dài chỉ thấy đêm dài

Cây vắn vẹo

Cỏ vắn vẹo

Suối vắn vẹo

Thú hoang vắn vẹo

Người vắn vẹo

Theo dáng hình hồn ma bóng quỷ
Linh Sơn quần tam tụ ngũ
Lục lâm thảo khấu
Uống máu ăn thề
Chém đầu tế cờ
Được mất thắng thua được mất vụn vụn xương
khô cốt mục vùi chôn bùn đất
Linh Sơn tử địa Linh Sơn
U u hồn oan sằng sặc cười sằng sặc khóc...

Cuộc trở về dằng dặc
Hun hút gió gào
Sập sập mưa
Thăm thẳm vực cheo leo vực
Chập chờn bóng quỷ hồn ma

Ma đói ma khát ma không đầu ma mù mắt ma
nhũn nhèo bấy nát

Thảm thiết đòi về cố hương vời vợi xa ngàn trùng xa

Vật vờ ma đói ma khát

Tàn rạc hè

Tàn rạc thu

Tàn rạc đông

Bừng bừng hoa máu mùa xuân

Ôi Linh Sơn! Linh Sơn!

Nhan nhản linh sơn

Đại linh sơn tiểu linh sơn ở đâu ta cũng gặp

Linh sơn nơi ta ở

Linh sơn nơi ta qua

Linh sơn nơi ta đến

Linh sơn nơi ta đi

Hành hương làm chi...

3.

LINH SƠN¹ đọc tới đọc lui dư chục lần

Mù mờ mù mờ không hiểu

XA TRẠM² đọc hoài đọc hủy

Cũng không hiểu

Mù mờ

Đọc thêm lần nữa

Rồi lần nữa

Thêm mù mờ chập chờn rối não

Chịu

Bó tay

Không tài nào hiểu nổi

Núi thiêng xa vời

Không dấu cũ

1, 2. Tên tác phẩm của Cao Hành Kiện.

Không biển chỉ đường
Trạm xe chỉ có người đợi
Ngày trôi
Tuần trôi
Tháng năm trôi
Người đợi thêm người đợi
Không có xe
Không xe đến
Không xe đi
Nỗi chờ đợi hóa đá
Nỗi chờ đợi tù mù
Núi thiêng đường đi không đến
Trạm xe nỗi định mệnh đợi chờ
Núi thiêng ở đâu không ai biết
Hay chính là Trạm dừng xe...

4.

Buồn chán thôi thì viết

Lặng lẽ cô phòng kín cổng cao tường

Len lén mua giấy

Len lén mua bút

Sợ có kẻ nhìn

(Cả triệu cả triệu cặp mắt len lút vụng trộm xăm
soi rình rập nơi nơi)

Nơi công sở thỉnh thoảng miễn cưỡng cười

Dạ

Vâng

Gật đầu

Sợ những cái tai sợ những cái miệng sợ sợ mắt
nhìn sợ những cái bắt tay

Sợ phải nói sợ phải nghe sợ phải đọc sợ phải viết

Sợ
Sợ
Sợ nhất con người
Đêm tịch mịch một đèn một bóng
Những trang viết lặng lẽ để trong hòm
Những tưởng chỉ có Trời mới biết...
Hòm sắt dần đầy dần đầy
Mong manh hi vọng
Gởi tới ngày mai
Mịt mờ sương khói
Cầu may...

Bất ngờ
Một ngày
Không giông gió
Không nắng đổ mưa rơi
Không đùng đùng sấm sét
Không giăng giăng bão tuyết

Lệnh khám nhà
Chiếc hòm sắt im ỉm vật chứng duy nhất mang đi...
Tai vách mạch rừng?
Mất cú điều ở đâu rình rập?
Người vợ mặt lăm lì
Mắt luôn như ngái ngủ
Chính là...
Trời đất thánh thần chừ Phật!
Tan tác đảo điên...

Đào thoát!
Đào thoát!
Đào thoát!
Một lần biệt quê hương
Không hồi tiếc
Đất dữ bãi đạn hầm chông oan oan nghiệt nghiệt
điệp điệp trùng trùng chốn lưu đày
Một lần vĩnh biệt
Vô vọng cố hương!

5.

Chỉ cần nghĩ đến thôi đã rùng mình sợ hãi!

Trời đất!

Xưng tụng, tụng hô đến tận độ tận cùng

Ngôn từ tựa vàng mĩ kí

Ngôn từ lèo lá

Ngôn từ phùng tuồng

Ngôn từ như âm thanh loài ếch

Cứ đúng kì đúng hẹn

Y uông...

Chỉ cần nghĩ đến thôi đã rùng mình sợ hãi!

Những trang thơ “dữ thế cộng phù trầm”!

Những trang thơ véo von và rỗng tuếch

Những câu thơ sát khí đằng đằng...

Chỉ cần nghĩ đến thôi đã rùng mình sợ hãi!
Những giọng chim ca những bướm lượn dối lừa
Những lưỡi mỏng ngo ngoe như lưỡi rắn
Văn chương hồng kiếm chác. Thật ghê...

Chỉ cần nghĩ đến thôi đã rùng mình sợ hãi!
Người hiền lương sống đọa thác đầy
Văn tự ngục. Khí oan. Người chết rục
Triệu triệu người thê thảm kiếp lưu đầy...

Đêm dài dặc. Tuổi già thường khó ngủ
Thật trớ trêu ta bỗng nhớ LINH SƠN
Những ám ảnh từ những trang toàn chữ
Lần lượt hiện ra rõ mồn một trong đêm.

6.

Âm thầm lặng lẽ sống

Âm thầm lặng lẽ viết

Người đàn ông Trung Hoa vẻ bề ngoài nhạt nhẽo

Ít nói và cũng ít cười

Trung Hoa mệnh mông đầy hiểm họa

Trung Hoa đầy chật những người đầy chật mưu mô

Lòng người sâu thẳm rắc rối khó ngờ

Những trang bản thảo xếp đầy trong hòm sắt

Tấn kịch Trung Hoa bi thảm và hài hước

Tạm ngủ yên nơi góc nhà...

Thật bất ngờ

Bất ngờ đến thắng thốt

Bất ngờ đến tàn nhẫn

Người đàn bà đầu gối tay ấp

Cáo giác chồng cùng hòm bản thảo lặng câm nơi góc tối

Trung Hoa là thế
Ngôi nhà không là chốn nương thân
Sự phản bội ghê rợn
Ghi đầy sử sách...

Cố hương
Nghĩ thấy rợn người
Cố hương đầy ắp nỗi
Cố hương giăng lưới đặt bẫy
Khắp nơi nơi...

Linh Sơn
Núi thiêng huyền thoại
Nào
Ta bóc mẽ
Nào
Ta giải thiêng
Nào ta giải hoặc

Nào Linh Sơn
Trung Hoa âm u
Đường đến Linh Sơn gập ghềnh thăm thẳm
Đường đến Linh Sơn mờ mịt âm khí nặng nề
Đường đến Linh Sơn người chết như chuột
mùa dịch
Ôi núi thiêng lạnh ngắt
Tử khí xanh lè
Ôi Linh Sơn thuốc lú bùa mê
Đường đến Linh Sơn vạn người đi không có
ngày về...
Linh Sơn núi thiêng nơi bạo chúa vĩ đại
Linh Sơn núi thiêng nơi lãnh tụ vĩ đại bạo chúa
Ngự trị muôn đời!
Vạn tuế trường sinh
Vạn thọ vô cương
Linh Sơn đất của quỷ vương lẫn lộn chung sống
những thần dân hèn mạt

Những thần dân xem cái chết
Nhẹ như lông hồng
Sẵn sàng giết giết
Làm cỏ một thành
Làm cỏ vài thành
Xe tăng cán người quảng trường cối xay thịt
khổng lồ
Tiếng xích nghiến hòa cùng tiếng hát xung tưng
vĩ nhân
Thanh âm địa ngục
Đỏ rực mặt trời hồng
Đỏ rực máu
Trong những cơn nhập đồng
Linh Sơn
Linh Sơn
Linh Sơn...

NỖI OAN KHIÊN BIẾT BAO GIỜ ĐƯỢC GIẢI

Người đàn bà giàu có tiền muôn bạc triệu

Lòng rộng mở bao dung

Hào hiệp

Hào hiệp

Hào hiệp đến tận cùng

Tôi ngờ Bà đã thấm nhuần triết lí đến từ một nơi
rất xa

Rất xa...

Rằng Thiên đường chưa bao giờ có nên không
thể mất

Rằng thời Nghiêu Thuấn cũng chưa bao giờ có
nên không thể đi tìm

Thiên đường cần phải cùng bắt tay mà làm

Thiên đường sẽ có trên - cõi - nhân - gian!

Thiên đường không thể là nơi đói nghèo

Thiên đường không thể là nơi người ta đăng đàn
nói suông

Người đàn bà đã làm tất cả để trở thành giàu có

Nuôi con

Nuôi chồng

Nuôi những người đồng bào cơ nhỡ

Nuôi những người đồng bào nghèo khổ và ít học

Nuôi những người đồng bào nhiều tham vọng

viễn vông

Nuôi hàng trung đoàn Vệ quốc quân

Dốc túi ủng hộ chính quyền khi ngân khố cạn kiệt

Người đàn bà chưa bao giờ làm xấu mặt

Tổ tiên Lạc Hồng

Bà Trưng Bà Triệu

Người đàn bà tưởng như đã góp phần làm nên
thời đại

Hỡi ôi!

Người đàn bà bị vu hãm
Người đàn bà trở thành nạn nhân của thói “ngậm máu
phun người” tàn độc
Đổi trắng thay đen, ăn cháo đá bát
Đem oán trả ân
Người đàn bà đã chết
Thảm khốc khôn cùng
Trong cơn điên rồ thổ cải
Trong cơn say máu của mù quáng u mê
Trong giây phút mù lòa
Trong bản năng vô thức
Người đàn bà đã chết tức tưởi...

Ân ân oán oán điệp điệp trùng trùng
Những tưng niệm giả vờ trùng trùng điệp điệp
Những giọt nước mắt giả vờ đã ráo hoảnh
Thế là xong
Ngoảnh mặt làm ngơ
Vật đổi sao dời tất cả thành bình địa

Nắm mồ chôn vùi vùi lấp cỏ cây
Pháp trường cũng tan theo khói mây
Dấu vết một thời oan nghiệt
Gần như đã được xóa hết
Chỉ còn lại nơi đây
Chỉ còn lại nơi đây
Một ngọn đồi
Dân gian đặt tên giản dị Đồi Bà Năm
Sau bao lần san ủi
Hình như quyết không chịu phẳng bằng
Đồi Bà Năm...
Sông Cầu thao thiết chảy
Sông Cầu miên man chảy
Dằng dặc sông dằng dặc thời gian dằng dặc muộn sầu
Nước u uất như tụ vào linh sơn u u mờ mịt
Nước u ẩn những nỗi niềm oan nghiệt
Đôi bờ cây cỏ vẫn âm u
Suốt mấy chục năm trường.

MỜI BIA LÍ BẠCH

Mĩ tửu China ông đã chán rồi
Trường An tửu điểm từng nhẩn mặt
Quần ẩm, đối ẩm, long ẩm, ngưu ẩm...lạ gì
China mệnh mông rộng lớn
Cuốn cuộn Hoàng Hà Trường Giang
Thái Sơn chót vót
Đường vô nước Thục chiến mã ngã gục phơi xương
Núi Nga Mi đêm sáng trong sao trời xanh biếc
Vẩy bút thành thơ ngập tràn thi hứng
Rượu bỗng chán phè
Nhật
Tanh nồng
Trong như mắt rắn
Lạnh như mắt cú đêm
Những chén rượu bỗng dưng thấy ghét
Thơ túy ông bỗng trở thành nhảm nhí

Rượu rẻ tiền
Thơ cũng rẻ tiền
Thi tiên xõa tóc
Tóc như tuyết như mây
Bổng chốc cũng rẻ tiền...

Quán bia cỏ chiều nay
Hốt nhiên ta nhớ
Thi tửu thi tiên họ Lí
Bia cỏ vĩa hè ngàn năm trước China đâu có
Ngàn năm sau ngày húy kỵ chẳng ai biết mời bia
China đủ mùi lễ nghi
Hóa vô tình bạc bẽo
Nào ta mời Lí Tôn huynh
Bia cỏ vĩa hè
Lí thứ nhất
Bia sôi bọt trắng
Sóng Hoàng Hà sôi đến thế là cùng!

Li thứ hai

Trong veo

Màu mắt Quý Phi sao sánh!

Li thứ ba

Đôi chút vị đắng

Sá gì...

Chiều giữa đông hiu hiu gió

Mang mang nhớ

“Quân bất kiến! Hoàng Hà chi thủy thiên thượng lai.

Bôn lưu đảo hải bất phục hồi

Hựu bất kiến! Cao đường minh kính bi bạch phát.

Triêu như thanh ti mộ như tuyết...

Cổ lai thánh hiền giai tịch mịch

Duy hữu ẩm giả lưu kì danh...”

Những kẻ uống rượu rút cục vô tầm tích

Chỉ bọn xài bia

Chỉ bọn xài bia

Lưu sử xanh.

PHẢN - NGUYỆT HẠ ĐỘC CHƯỐC

Tự nhiên nhớ vụ Tự Lãng tấn phong Chí Phèo

là người gười từ cung giăng rớt xuống...

Thủa xưa Lí Bạch ước một ngày được bay lên gười
để một mình uống rượu

Xoàng

Quá xoàng

Mơ hào huyền

Hảo huyền mơ

Chết đuối dưới sông

Người đời thù dệt vì Lí thương chị Hằng nơi đáy
sông trầm mình

Nhảy xuống vớt

Rõ thật khéo đùa dai và khéo thổi phồng...

Làng Vũ Đại

Vũ Đại làng tên gọi chung xứ sở

Có một chàng hậu thân Từ Thức

Chán Cung Trăng lạnh lẽo cô đơn

Chạy trốn và rớt xuống trần gian

Rượu đóng chai nút lá chuối

Nghêu ngao hát theo nhịp gõ mạn thuyền

Kinh bỉ trời cao kinh bỉ trăng sao

Kinh bỉ cõi trời uế tạp

Kinh bỉ vũ trụ mênh mang

Dưới trăng đối ẩm cùng người

Tận cùng khổ lụy bi ai

Tận cùng cô độc

Tận cùng bế tắc

Câu hỏi

Cả trời cũng bắt lực

Cả đất cũng bắt lực

Cả người cũng bắt lực
Người - ta - đứng - lên - bằng - cái - gì?
Chân trần và óc não u mê
Óc não không u mê và đôi chân bại liệt
Người ta không đứng lên
Người ta là con vật
Con vật mù lòa
Không thi ca
Không tư tưởng
Quẩn quanh lò gạch chuối xanh rượu chát và chửi
và cướp và ngủ và ăn
Con vật mù lòa như con người
Con người mù lòa như con vật...

Vũ Đại làng từ đó có tiên tửu
Từ đó có triết gia
Giữa làng cùng đối ẩm
Người ta từ đâu ra?

TỬU CA

1.

Tràng An hoa lệ ngựa xe lầu vàng điện ngọc đàn
ca sáo nhị rộn ràng vọng vang ngân nga réo rắt ngôn
từ lả lướt

Lí Bạch tìm quán rượu tôi

Uống và nghêu ngao hát

Tối ngày say

Cao sơn lưu thủy

Mây trắng ngàn năm nhớn nhơ bay

Trăng núi Nga Mi trong vắt

Tiếng chim khuya
Lí Bạch làm thơ và khóc
Nhân sinh buồn
Lẽ nào ta sinh ra uổng phí?
Lòng son nghệt thờ
Chập chờn xiêm y
Lộng lẫy xiêm y
Phù dung buồn rũ héo
Mẫu đơn tàn
Lệ chi đắng
Giấc mơ chiến mã âm âm tiếng mưa trộn lẫn tiếng
than van quở không đầu
Bước chân lão đảo
Ô kìa ngộ Ô Y lặng ngắt
Chập chờn bóng quạ bay...

2.

Làng Vũ Đại buồn thiu ngái ngủ
Uể oải tiếng thoi
Những vương lụa mang sắc màu ủ ê
Rời rạc tiếng gõ mạn thuyền
Tiếng chó ồm
Ô kìa cũng có trăng lên
Bãi bờ hoang lả lướt gió
Lả lướt trăng
Lả lướt...
Lò gạch hoang y như cổ tháp
Mơ mơ bí ẩn
Chập chờn dơi bay
Chí Phèo độc ẩm
Những giấc mơ hoa
Chàng từ nơi đây ra đi
Mang theo vết thương lòng
Vết nhục hằn sâu tâm khảm
Vết chàm bầm sẫm âm u thăm thẳm
Trần gian chốn lưu đày
Sao ta lại lộn về đây?
Ta từng như con sói hoang dọc ngang vẫy vùng xứ lạ

Sao ta lại lộn về
Nơi rũ bỏ ta
Nơi xưa đuổi ta
Chó hoang mèo lạc
Sao ta lại lộn về đây...
Rượu trắng cùng chuối xanh chát đắng
Ô sao ngon quá chừng
Dập chân và hát
Khúc tục ca
Khúc cuồng ca
Trời đất mẹ cha cổ hương thánh thần đáng bậc
Tất cả cuốn theo
Tục ca bi ca hoan ca trầm ca
Khóc cười
Xé màn đêm
Xé trưa hè
Xé toang lồng ngực
Khúc ca của rượu của nhục nhằn của máu
Ô kìa chen lẫn tiếng khóc
Yếu ớt
Khe khẽ
Chân cổ tháp
Lò gạch bỏ hoang...

3.

Quán rượu vỉa hè
Tục danh quán cóc
Chồm hồm ngồi
Oặt oẹo dáng hình nghệ sĩ
Những vần thơ vụn nát như tấm như cám như bụi mịn
Những ca khúc như lá khô bay bay
Tranh trên những mảnh giấy nhĩ nhàu nét hoang lạnh
Quán rượu tồi tàn mấy mươi năm sinh ra đã tồi tàn
Vẹn nguyên tồi tàn thảng năm rông rã
Vẽ tồi tàn trơ gan cùng tuế nguyệt
Mĩ cảm già nua xộc xệch nơi đây
Những người đàn ông bên lề
Những người đàn bà bên lề
Những bài thơ bên lề
Những ca khúc bên lề
Những tranh vẽ bên lề

Đổ bóng nơi đây
In dấu nơi đây
Những giây phút thăng hoa
Những ẩn ức sôi trào
Những phiến lụy bay theo hơi rượu
Hoang hoải hoàng hôn gương mặt người phủ bóng
Bóng một thời
U ẩn một thời
Nhật nhẽo một thời
Chỉ có rượu nơi đây
Còn vẹn nguyên là rượu
Quán cóc vỉa hè
Chẳng ai say

Tửu ca!

Tửu ca!

Miên man khúc.

TÂN CUỒNG CA!

Kính tặng Anh Lê Học Lãnh Vân

Giơ tay với mặt trời mùi thơm thịt da ta đang cháy
Đem Thái Sơn vô bàn nhậu tương bưng

Nghêu ngao hát “vừa đi vừa đái về nên rồng
đứng lại làm chi...” mắt tục ngó nghiêng lắc đầu cao
ngạo...

Dưới mưa ùng oàng sấm chớp trần trụi tằm về
lại với hoang sơ

Bù xù tóc râu chán thì cạo trọc
Thay vì bóng mượt
Thay vì complet cứng đờ
Phì phèo đốt thuốc ngửa cổ tu bia

Sang chảnh coi khinh tấp vô vĩa hè uống trà bằng
cốc nhựa cáu bần nham nhở

Những pho sách dày hự kê đít ngời

Ghé chơi lều nát quây tậm nham nhở những tấm
tôn sét gỉ

Sưu tầm các loại huân huy chương đựng bị cói
bày bán vĩa hè

Trong thế giới sang trọng trang nghiêm nhặt toẹt
cứng đờ ta tự nhận là suy đồi, bụi bặm, bụi bờ, bên lề
vô danh và vô nghĩa

Ta yêu chú bé Gavroche trong kiệt tác NHỮNG
NGƯỜI KHỐN KHỔ biết giấu nhại những Quý ngài bụng
chứa ngàn bồ chữ

Ta thấy nực cười khi Lý Bạch uống rượu một mình

Ta thấy bi đát cho các vĩ nhân suốt đời bươi diến

Ta thấy xót thương những liệt nữ đóng hộp đời
mình trong khuôn phép uy nghi hiển thánh trong khói
hương nghi ngút

Uổng phí một thời xuân sắc

Hoa rụng cành

Lá vàng rơi...

Ta thấy nực cười vô số kẻ cả một đời đẳng thân
trước tác mê mụ bất tử

Giấy mủn nát

Chữ hóa hư vô...

Chiều nay

Ta nghe ngao hát

Cuộc đời in hệt

Hũ tương

Mùi khó ngửi

Mà hấp dẫn vô cùng...

KHÁN PHẠC NHIÊN THY HỮU KẨM

Tặng Đặng Thân

Phạc-nhiên-thi! Bần-thần-ta-đọc,
Sập sập mưa tịt cóc đều kêu.
Ngôn từ vênh lệch vẹo vêu,
Như cười như khóc như trêu như đùa.

Phạc-nhiên cú mút mùa tùy thích
Phạc-nhiên từ thậm thịch càn khôn.
Tu từ đậm đặc bôn chôn,
Phạc-nhiên-thy thiệt sánh ồn-Nữ-Oa.

Cái ồn ấy sinh ra nhân loại,
Mật mờ xa đã trải ngàn năm.
Kìa bọn chý thức lang băm,
Đem xiềng ný nuộn hăm hăm phủ đề.

Lũ thy nhưn ai dè ngu vãi,
Mấy trăm năm lải nhải ngao ngao.
Nào thy bá nào thy hào,
Thy tiên thy thánh thôi xao lộn lèo.

Đời nối dây lầy Kiều làm chuẩn,
Hễ mở mồm ráo huân làm đầu.
Thy ca giống cuộc chọi trâu,
Thế mà bao lũ bầu xâu reo hò.

Làm ra món thơ phò kình khủng,
Lũ thy nhưn cực húng cực hăng.
Thơ phò đỏ thơ phò xanh,
Thơ như cháo loãng rắc hành làm duyên.

Kệ mịa bỏn! Phạc-nhiên tìm đọc,
Hê hê cười! Khởi nhọc tấm thân.
Cười xa rồi lại cười gần,
Cười ngang cười dọc bần thần nao nao!

Đọc Phạc nhiên! Sướng-gào! Vui-hát
Những thanh âm dào dạt dâng đầy.
Ô kìa! Thơ đều cần hay,
Nhưng mà thật Khác lại đầy vọng vang.

Nhưng vọng vang giữa làng Việt điếc,
Đám chồn nâu mù tịt biết gì?
Phạc-nhiên-thy! Phạc-nhiên-thy!
Bái bai lầy lội! Cao phy ngoài ngoài.

Tới Taiwan tươi bởi rồn rảng,
Bần-thần-thy - náo loạn thy đàn.
Thy huynh thy hữu hân hoan,
Dịch ngay ra tiếng Đài Loan. Hây zà!

Phạc-nhiên-thy được đà tung cánh,
Vời vợi xa mà sánh đại bàng.
Âu Tây Bắc Mỹ vọng vang,
Dịch luôn ra tiếng Ben gal! Chà chà...

Đọc Phạc-nhiên thật là khoái thú,
Ta diễn nôm dăm cú vài câu.
Song thất lục bát... bạc màu,
Cúng phây cười phát cái đầu ngất ngư.

CÁI MẶT NHƯ LỖ THÙNG

Tặng Nguyễn Hữu Hồng Minh

Ồ!

Cái mặt

Đúng là nhàu nhò không chơi được

Các quý bà thơm tho lúc cuối mùa

Các quý cô cũng thơm tho đang vào mùa ứ thừa

Các quý ông vai so cổ rụt vì béo vì già

Tóc nhuộm đen nhoáng

Hoặc tóc lơ thơ nhìn khá tởm

Không chơi được

Cái mặt điển phạm nơi lỗ thùng của lịch sử

Rộng toang hoác mỗi ngày.

Ồ!

Cái mặt

Cái mặt nhàu nhĩ

Chất chứa bao ưu phiền

Toàn những chuyện không đâu
Toàn những chuyện nhí nhắt đời thường
Ô. Vì sao cỗi người khổ thế
Người nghèo khóc là dĩ nhiên nhưng sao lại
hay cười?

Cười đắng cười cay cười chua cười chát cười vu vơ
đã đành nhưng thường xuyên hơn lại là tự cười mình?

Người giàu cười là dĩ nhiên nhưng sao vẫn/cũng
khóc?

Khóc và khóc và khóc

Khóc tủi nhục, khóc ê hèn, ê tiện, khóc bể mánh,
khóc lộn nhào, khóc ngã ngựa, ngã xe, mất ghế, khóc
âm thầm, khóc hộc lên bồng rớt hờn căm, khóc sôi réo
oán hờn như sỏi tru đồng vắng

Những vết nám những vết sẹo những vết nhớ
những vết buồn lịch sử

Tạc lên thành cái mặt nhàu nhò

Cái mặt khó chơi

Cái mặt không chịu vào khuôn phép không chịu
đóng đũa.

Ồ cái mặt thật khó chơi!
Nhức nhối nhàu nhò
Khổ đau
Đau khổ
Những lỗ thủng lịch sử
Những nỗi buồn lịch sử
Những khuất lấp lịch sử
Những bịa tạc hư cấu lịch sử
Ứ đầy
Nhàu nhò cũng thế thôi
Các sử gia chẳng bao giờ hết việc
Họ cãi nhau tươi cười
Đút hơi
Mặt họ căng nở
Nhàu nhò không ai
Lịch sử cứ thủng hoài.

BAO GIỜ CHÚNG TA CÓ MỘT W.WHITMAN?

Bạn hỏi tôi! Tôi biết hỏi ai!
Hỏi Trời thì cao hỏi đất thì dày
Thôi thì ta hỏi người
Người là bạn là tôi là tất cả chúng ta
Ai cũng như tôi đều có thể trả lời
Đều có thể...

Bao giờ chúng - ta - thực - sự - là - người
Khi ấy cỏ hoa hoang dại không còn mang danh
“cỏ nội hoa hèn”!

[Khi ấy kì hoa dị thảo hết thiêng]
Khi ấy tôi và bạn và chúng ta sẽ biết yêu
Chưa phải là cả trái đất
Chưa phải là cả bầu trời
Chưa phải là cả vũ trụ

Cũng chưa phải là nhân loại bốn biển năm châu
Khi ấy ta dám yêu dám yêu giọt mồ hôi mặn chát
chảy dòng dòng trên thân thể ta dưới nắng

Dám yêu mái tóc bù xù đỏ khé ướp mùi cỏ mục
Dám yêu những cọng lông đen nhánh, mượt
mượt trên thân thể ta đang bốc khói hừng hực

Dám yêu hàm răng ta trắng bóng chắc khỏe nhai
ngô nướng thơm lừng

Dám yêu bờ vai ta, bộ ngực trần nâu bóng, bắp
tay bắp chân ta cuộn chắc

Dám yêu bụng ta săn chắc có những sợi lông đen
mịn màng hút mắt những cô nàng

Dám yêu đôi mắt ta trong veo nhìn trời xanh
thăm thẳm

Dám nói to lên niềm kiêu hãnh của một người
đàn ông biết cách làm cho người đàn bà của mình vui
cơn khát sục sôi cuồng dại

Dám xách ba lô lên đường rất có thể trong túi
chỉ còn vài đồng bạc lẻ

Khi ấy sẽ có một W.WHITMAN...

Bao giờ chúng ta dám nói to lên ý kiến của mình
Không xấu hổ, không lo lắng vì sợ nó tầm thường

Không bám víu uy quyền, không trích dẫn khuôn
vàng thước ngọc

Tôn kính thần linh nhưng không quỳ lạy thần linh
Biết ơn những đấng bậc tiền bối nhưng không
xem họ như thánh như thần

Cũng như ta họ đã về cát bụi

Cũng như ta họ có thể cũng nhiều tật hư thói xấu

Cũng như ta

Chỉ có điều họ đã có mặt trước ta trên thế gian
này và đã xong bổn phận chứ không hề muôn năm
sống mãi

Khi ấy sẽ có một W.WHITMAN

Bao giờ chúng ta biết bắt bình nổi giận

Trước ngang trái bất công

Trước sự ngu dốt của những đấng bậc học giả
suốt đời giam mình nơi thư phòng ẩm mốc

Trước thói lưu manh trí thức và trí thức lưu manh

Trước những tủn mủn vật vãnh tiểu cảnh bonsai
bày đặt

Trước những bon chen đua đòi thời thượng

Trước những u mê trống rỗng nực cười

Trước những trang trọng vờ vịt

Trước những tiểu xảo tiểu kỹ lòe đời bịp bợm

Trước những ngôn từ sáo mòn những tân kì rởm

Bao giờ tôi, bạn, chúng ta

Rũ sạch sành sanh “văn dĩ tải/quán/hoàng/minh
đạo” như rũ sạch bụi bặm, xích xiềng

Những xích xiềng tô son trát phấn mạ bạc
khảm vàng

Những tuyên bố tuyên ngôn từ miệng những
thánh nhân đại nhân cao nhân ác nhân suốt đời vân
vi chữ...

Khi ấy ta sẽ có một W.WHITMAN

Nhiều W.WHITMAN!

NHÀ THƠ

Từ những quan sát quanh tôi và chỉ của tôi

1.

Hầu hết họ có gương mặt nhàu nhò
Gương mặt lem nhem mốc meo
Gương mặt hình như bị tàn phá bởi rượu, thuốc
lá và bóng đêm
Bởi trăm thứ bà rần
Kể cả nỗi sợ
Sợ trời
Sợ đất
Sợ bị hiểu nhầm, uýnh nhầm, khảo tra nhầm, đề
đầu cười cở nhầm
Sợ nhầm lẫn nhuộm màu định mệnh

Trông mặt mà bắt hình dong
Gương mặt thi nhân nhàu nhò
Nửa bụi bặm giang hồ
Nửa ngu ngơ lẩm cẩm
Một sự pha trộn kì lạ mơ hồ bí hiểm
Gương mặt nhà thơ...

2.

Hầu hết nhà thơ đều tóc tai râu ria bờ phờ xác xơ
Hình như chẳng được chăm sóc tã tót bao giờ
Câu tục ngữ cổ về răng về tóc cái góc con người
dường như vô nghĩa

Hầu hết nhà thơ tôi gặp là như thế
Một số người trọc đầu nhưng không lộ rõ cá tính
của bọn đầu trọc khét tiếng!

Nhà thơ hầu hết không tìm sự nổi tiếng bằng tóc
bằng râu

Trừ một ít người bấm sinh nghề diễn...

3.

Hầu hết các nữ thi nhân tôi từng gặp

Hoàn toàn khác Hồ Xuân Hương, Bà Huyện

Thanh Quan hay Đoàn Thị Điểm

Ở vẻ ngạo nghễ và đoan trang

Ở vẻ kiêu hãnh hay nét na thùy mị

Hầu hết nhà thơ nữ mà tôi từng gặp

Cái nét bị cái đẹp giết chết

Cái đẹp cũng bị tử hình vì cái nọ cái kia cái này
cái khác

Nông nổi, bon chen, váy vớ, phụ kiện, mớ

màng...

Cứ khiến tôi nghĩ đến bà - phó - đoan - cô hoàng
hôn - nàng - tuyết hoặc nàng em - ma - bồ - va - ry hay
an - na - kha - lệ - ninh nào đó!

Rõ khổ

Hầu hết nữ nhà thơ!

4.

Hầu hết nhà thơ cả đàn ông lẫn đàn bà!

Đều sao sao ý...

Sao sao là sao sao không ai có thể cắt nghĩa

Không ai có thể trả lời

Họ thông minh trong cái vẻ dở hơi

Họ bơ vơ trong cõi người đông như nong tằm ăn rồi

Họ cô đơn cô độc ngay giữa những người thân

Họ luôn mang trong lòng những muộn phiền gì đó

Một bậc lương

Một phần thưởng

Một lời khen vu vơ nhạt nhẽo

Một nỗi bất an mang tính toàn cầu

Một con mèo một con chó... bị bỏ rơi

Một thằng cha căng chú kiếc ngủ ngon lành bên

vệ đường bụi đỏ

Họ thường trực nỗi sầu muộn

Nên rất ít khi thấy nhà thơ cười!

THƠ...

1.

Những bài thơ mùa Xuân ngôn từ như hoa giả
Thơ mùa Hè ồn ào. Kiểu ồn ào hội chợ
Thơ mùa Thu nhàn nhạt nhàn nhạt đã đang và sẽ
Mùa Đông? Thơ liêu xiêu gầy guộc lá rụng mưa
bay tắc lòng chia li... cũ mèm

Quẩn quanh thơ bốn mùa quen như dự báo thời
tiết chàng mòng

Nàng thơ già nhăn nheo mặt thời gian điểm phần
tô son mỗi ngày mỗi cỗi cằn

Bên bờ vực của sự tuyệt tự
Thơ biếng lười theo nhịp thời gian
Uể oải...

2.

Những bài thơ huê tình, ái tình, dục tình, diễm
tình như mùi phở như mùi nước sốt, như mùi nước
hoa giá rẻ, rạo rức bong bóng xà phòng

Nhảm như ái tình văn phòng công sở

Như ái tình phổ đèn đỏ hợp đồng miệng hợp
đồng bằng chỉ hiệu ngón tay

Nhanh thoáng chốc

Nhanh như chớp

Nhanh như một mảnh thơ tình vắt vai

Những bài thơ mang âm hưởng một thời thổ tả

Thời của những thánh thần ru ngủ

Thời của những điệu nghệ diễn trò...

3.

Những bài thơ tập nập ồn ào sáng choang giao đãi

Quen nhẵn mặt đồng phục ngôn từ

Ăn mày quá khứ

Ăn mày vinh quang

Ăn mày đạo đức

Ăn mày đạo lí luân thường

Ăn mày niềm kiêu hãnh

Ăn mày tình nghĩa

Ăn mày và ăn mày tất tật

Những bài thơ trang trọng in hết tấu hài

Những giao đãi đầy vẻ to tát như diễn ngôn
quảng cáo

Nàng thơ giả hình

Nàng thơ hô khẩu hiệu giọng véo von như vệt

Nàng thơ bợ đỡ xun xoe quy lụy cường quyền
Nàng thơ thoát ẩn thoát hiện đổi dạng thay hình
Trò diễn vui dễ sợ
Dễ sợ vui vẻ ồn ào
Chất thơ lật đổ, đầu tổ
Mĩ học đỏ màu máu
Thơ sấm vang lở đất long trời
Thi ca vắng mặt con người...

4.

Những bài thơ bảo là để mua vui
Mua vui bằng thơ mua vui bằng cờ mua vui bằng
chè mua vui bằng rượu mua vui cùng giai đẹp gái đẹp...
Mua vui bằng những lời vinh danh dễ dãi những
vinh danh chạy loạn cào cào những vinh danh theo
mùa theo vụ

Thơ mua vui không đem lại tiếng cười
Sau cuộc mua vui là những sân si những dèm
pha những cuộc phong thần và những cuộc hạ bệ
Sầu muộn lệ rơi
Án văn tự ngục
Thơ cay đắng ngục tù
Thơ bơ vơ luân lạc
Thơ và người không còn chốn nương thân!

5.

Bài thơ viết dở
Có tiếng chuông gọi cửa
Nhìn ra không có ai
Chợt nhớ
Những chiếc ghế...
Khi đồ vật lên ngôi!

VIẾT LINH TINH KHI NGHIÊM TÚC

1.

Phở Sài gòn ngon hay không ngon bằng phở Hà Nội?
Giời cao đất dày ơi!
Quả là chán mớ đời!
Triết việt đến thế thì thôi,
Không ai chịu lớn! Rồi hơi. Bảng vàng...

2.

Rồng!
Rồng!
Rồng!
Linh vật hóa tạp nham
Phô diễn quyền uy gì vậy?
Hăm he dọa nạt?

Bé cái nhâm...
Hàng mã phí tiền
Gãy cổ
Nhếch nhác nơi đầu đường
Cuối năm 2024 tất cả hóa thành rác.

3.

Javer thao diễn quyền lực siêu phàm
Trước người đàn bà khốn khổ
Quyền uy trở thành trò lố
Quyền uy hóa bể bàng
Sông sâu đen ngòm đêm vắng
Quyền uy chết không kèn không trống
Bùng nổ tiếng cười
Bùng nổ ha ha thả icol
Javer nhan nhản
Nhân bản vô tính
Thời Javer.

4.

Rõ ràng bỏ tiền ra mua
Khéo mứa miệng rằng XIN CHỮ
Trăm năm trước nhà thơ họ Vũ
Rành rành thơ
“Bao nhiêu người thuê viết!”
[Xin bao giờ?]
Trăm năm sau con cháu không dám nói thật
Giả dối dạy nhau
Xin xin xin xin...
Não trạng ăn mày
Chả có chữ nào học được...

5.

Dao, chặt
Gậy, phang
Chân, đạp
Tay, vò, vắn

Hoa nát tan
Cây lìa đời
Chậu vụn vỡ
Một gã đàn ông đầu đội nón cối
Một gã đàn ông xài Smart lai chym
Húng
Hăng
Giận
Hờn
Thao diễn quyền được đập phá
Cũ mèm
Cũ như chưa bao giờ cũ thế
Tan tác hoa
Tan tác cây
Tan tác chậu tan tác chiều cuối năm
Ồ! Nếu các loại cây có chân
Chắc chắn chúng sẽ đi biệt xứ

Dù chết cóng trong xe lạnh
Dù chết khô trên sa mạc
Giá mà...
Ước gì cây có chân
Hay biết phép cân đầu vôn...

6.

Bao tứ thơ lì lợm
Lãng nhách
Không chịu chết
Đòi quyền hiện diện
Theo lối cửa trước cửa sau
Thời cóp pét
Những gã chủ báo nhác lười đơ đơ
Những tay biên tập ù lì hoặc ù ù cạc cạc
Thơ như giá đỡ nẩy mầm hàng loạt hàng loạt
Sống ngắc ngoải nơi xó bếp không quá một ngày...

7.

Gã bạn từ thừa không không cười trường tắm ao
ôm cây chuối

Tết bỗng dưng dồn dập hỏi

Mày thích nhất cái gì?

Mày ghét nhất cái gì?

Mày ân hận vì điều gì?

Cái gì làm mày thất vọng?

Tôi nghe và cười

Nụ cười nhạt như văn mẫu

Và giật mình không biết tự khi nào nụ cười lại
nhạt như thế?

Tôi không dám hỏi ai?

Vì sợ câu hỏi và câu trả lời

Đều cũng nhạt như văn mẫu...

NÊN TRÁNH XA NƠI ẤY...

Kính tặng LT

Tôi đã bảo em nhiều lần nên tránh xa nơi ấy
Những chỗ đông người
Nhiều ồn ào, nhiều trang phục, nhiều nói nhiều cười
Giờ thêm nhiều chụp ảnh
Bộ đôi, bộ ba, bộ tứ
Hết đứng lại ngồi
Thả tim, vòng tay
Mơ mơ mắt
Rồi đăng facebooc
Rồi đăng...
Niềm vui thoảng qua trong chốc lát
Thoảng qua...

Những nơi ồn ào hình như em cũng biết
Những người ta vốn quen nhưng có một điều
chắc chắn

Từ lâu rồi
Tự đã thành lạ xa
Những nơi đông người...
Họ là người ta
Em có cố nhưng cũng không hiểu được
Những xa cách áo quần
Những giàu nghèo, chức tước
Những nỗi niềm thường nhật đâu dễ sẻ chia
Thậm chí mấy ai đủ mở lòng để nghe
Thậm chí...
Ta cũng vậy thôi
Đâu phải thánh nhân
Cũng ghét cũng yêu cũng dễ bị tổn thương
Trước những vô tình, những sáng lừa viên mãn
Trước vô vàn những điểm tô cố ý hay vô tình
Biết đâu chính ta làm tổn thương người khác
Ta vô tình không biết
Cứ hồn nhiên mặc ai đó xót lòng...
Bảo em tôi đã từng
Và chợt nhớ anh chàng ghét đời

Một thời ta không hiểu
Chàng ghét thói phù hoa đầy quyến rũ
Người chàng đắm say đã bị cuốn theo
Những tiệc tùng, những gặp gỡ, những thù tạc,
những óng mượt ngôn từ
Những thân thiết, những hẹn hò, những ngợi ca
thậm xưng, có cánh
Hồn nhiên và vô tư
Lòng chàng trĩu nặng
Nỗi u sầu chất chồng khiến chàng sinh cái gắt
Chàng ghét đời ghét luôn cả chính mình...
Đời là thế nhưng chàng không chấp nhận
Đơn độc nỗi u sầu đơn độc niềm vui
Ô kìa bé thơ hát
Một khúc dân ca
Không cuối không đầu
Nhà vua cùng hoàng hậu
Ra vườn chơi
Trò ú tim
Rồi ngật nghẻo cười...

XUÂN NHẬT NGẪU CẢM!

Học theo người xưa cho ra vẻ nghiêm trọng!

Vẫn biết mùa Xuân rồi sẽ đến
Mà sao vẫn cứ đợi cứ chờ
Mùa đông dài... Sao mà dài thế
Gió ngẩn ngật thổi! Mưa và mưa...

Tháng Chạp! Buồn như là châu cấn
U ám trời! Đường vắng. Quạnh hiu
Tờ mờ lá rụng! Cây gầy guộc
Ngẩn ngơ mây nước buồn. Buồn thiu...

Bất ngờ sáng nay trời đổi gió,
Nồm nam phơi phới, rạng bình minh
Ô kìa! Ngoài cổng Xuân đang đến!
Giang tay ta đón! Phút đầu tiên.

Phút đầu tiên! Phồng căng ngực thở
Mơn man, gió mát rượi thịt da
Mầm biếc trên cành he hé mắt
Ngày mai! Ngày mai... Sẽ trở hoa.

Ta chợt nhớ! Thiếu thời. Ngày Tết,
Trước sân, cha trồng gốc đào phai
Ngần ngặt rét! Cha ta cũng đợi
Tiết Xuân về mưa phơi phơi bay...

Trầm ngâm cha lặng nhìn hoa nở
Một năm lặng lẽ đã trôi qua
Phương nam! Phương nam! Vạn dặm nhớ
Nơi anh ta biền biệt xa nhà.

Tết Mậu Thân! Chết chồng xương trắng!
Anh cả ta! Vĩnh viễn không về
Từ bữa đó Xuân thường đến muộn
Cây đào gầy dần nhạt sắc hoa.

Song thân đã về cùng cát bụi,
Đã mãi lụi xa thừa thiếu thời
Giật mình ta giống cha ngày ấy
Trầm ngâm đợi một sắc xuân vui.

Bầu bạn vơi dần theo năm tháng,
Con lớn khôn lập nghiệp phương xa.
Tháng Chạp lại từng ngày ta đếm,
Bao giờ thì mùa đông sẽ qua.

TẾT

Có thể ai đó thờ ơ Tết
Thờ ơ mai, đào, bánh chưng xanh
Thờ ơ bữa tất niên... có thể
Giao thừa cùng lời chúc An lành!

Có thể lắm! Không sao! Có thể...
Lí do? Cả trăm ngàn lí do
Không sao. Mỗi thời. Là mỗi khác
Chẳng than trời than đất. Buồn lo.

Tháng Chạp về... Những ngày áp Tết
Một trời kỉ niệm thừa thiếu thời
Cứ ùa về! Chạp chờn hư thực
Những tháng năm tưởng đã xa vời.

Cha mẹ ngóng con về đầu ngõ
Khói biếc vờn hồng rực góc sân
Mùi bánh chưng! Thơm bay theo gió
Mỗi năm chỉ có. Có một lần.

“No ba ngày Tết”*! Vui vui lắm
Em út được nhường! Mặt thật tươi
Phút giao thừa đì đùng tiếng pháo
Cha dâng hương khấn nguyện Đất Trời.

Và ta biết, Cha thăm thì gọi
Ông Bà, Tiên Tổ phương trời nao
Về cùng cháu con ba ngày Tết
Kìa rừng rưng rưng những cánh hoa đào.

Cha ôm ta vào lòng! Im lặng
Ta đâu hiểu hết thăm thăm sâu
Các anh ta... trời Nam biên biệt
Bình lửa miên miên vạn dặm sầu!

* Ấm ba tháng hè, no ba ngày Tết - lời cổ dân gian.

Cha mẹ nhìn tàn hương. Trầm mặc
Những dữ lành đang đến ngày mai
Những âu lo - mẹ cha giấu kín
Neo lòng ta! Lặng lẽ. Trọn đời...

Mùa theo mùa! Lại về tháng Chạp
Khắc khoải chờ con! Hết người xưa
Phố thị không còn xanh khói bếp
Bánh chưng thơm tận đến bây giờ.

Cũng như cha! Giao thừa trầm mặc
Nhìn tàn hương - phấp phồng mai này
Cành đào vẫn rưng rưng hoa nở
Ta thăm thì. Trời Đất có hay?

Và Cha Mẹ Ông Bà Tiên Tổ
Ta tin tất cả đã cùng về
Tết thiêng liêng như một nỗi đợi
Dịu dàng buồn trong ngọn đèn khuya.

QUÊ HƯƠNG

Kính tặng GS La Khắc Hòa - Thầy tôi

Thầy tôi bảo

Đó là nơi ông bà tổ tiên cha mẹ ta về với Đất

Rồi sẽ đến lượt ta

Rồi sẽ đến...

Nắm xương gửi lại

Dẫu được gọi có phần ai oán “nắm xương tàn,
nắm xương khô” hay cát bụi về với cát bụi!

Đất vững bền trường sinh lưu giữ, chở che

Vĩnh viễn còn

Lưu lại trong hai tiếng Quê Hương!

Thầy của tôi

Đi và sống

Khắp Đông, Tây

“Độc thư phá vạn quyền”

Lời nói cất lên từ thẳm sâu cõi lòng
Từ vô vàn trải nghiệm
Tôi nghe
Giật mình nhớ
Phụ thân căn dặn từ độ thiếu thời
Con người sống về mồ về mả... khi nào con hiểu
con sẽ hiểu...

Có thể là rất muộn
Có thể chẳng bao giờ...
Tôi giật mình tự thấy mình có phúc
Thầy tôi đã nhắc chuyện xa xưa...

Quê hương
Nơi cho ta trở về
Nơi cho ta nhớ về
Nơi cho ta trầm tư và day dứt
Tuần hương nghi ngút khói

Lặng lẽ ta nhìn
Lặng lẽ nước mắt rơi
Trong ánh bình minh
Trong bảng lảng sương chiều
Trong mưa bay tháng ba mưa dầm tháng bảy
Ta bần thần đợi
Tàn hương có nở hoa
Nén hương nào tắt dở chừng
Ta thầm vui khi những chân hương bốc cháy
Hồn thiêng những người đã mất
Hiển linh...

Tất cả chỉ có thể thôi. Tất cả!
Người như cây mọc lên từ Đất
Tàn lụi rồi tái sinh
Thăm thăm đời người thăm thăm đời cây
Từ Đất
Quê hương.

XÁCH BA LÔ LÊN ĐƯỜNG

Nào ta lại xách ba lô lên đường!
Xách ba lô như thời trai trẻ ấy
Mang mang đất trời
Miền quan ải mang mang
Ngân lên trong lòng ta
Câu thơ cũ
Đầu không ngoảnh lại
Xách ba lô lên đường...

Chẳng cần mê dụ cuộc hành hương
Chẳng cần sáo ngôn về nguồn về cội
Chẳng cần hô hét khẩu hiệu vang vang
Chẳng cần...

Núi đá trập trùng núi đá
Ngửa mặt nhìn trời mây trắng
Suối khe ngân vang nhạc khúc
Lên đường theo hướng chim bay...

Đèo Giàng đèo Gió lồng lộng hun hút
Tài Hồ Sìn thăm.thăm khe sâu
Phia Oắc ngút ngàn mây trắng
Cô lê a giăng mưa trắng bạc
Gợi miền kí ức thiên cổ sầu

Màn đêm buông vạn vạn sao trời
Trắng mùa đông biếc xanh như giát ngọc
Về Khau Chĩa ta nghe ma khóc
U u âm âm nước nở chốn rừng sâu
Vất vương hồn oan hơn ba mươi năm hồn oan
vất vương

U u âm âm nghẹn ngào ma khóc

Khau Liêu hun hút gió lùa
Đêm trăng lạnh ngắt
Núi nhọn như gươm dựng
Đêm nay ta qua

Vẫn u u âm âm tiếng ma
Hơn ba mươi năm vẫn u u âm âm như thế
Bật lên câu thơ nước nở sầu Đỗ Phủ
Nước nở những dòng thơ ma cũ than van...

Quây Sơn nước xanh trong
Như chưa bao giờ xanh như thế
Bản Giốc tung bọt một vùng trắng xóa
Một vùng khói
Một vùng mây
Ngọc Khê trong veo tiếng đàn tiếng hát
Chợ phiên ăm ắp tiếng chào mời
Ăm ắp sắc màu thổ cẩm
Ăm ắp nồng say hương rượu ngát ngây
Rượu chum sóng sánh
Lúng liếng mắt người
Xôi ngũ sắc nghi ngút thơm bay...

Xách ba lô lên đường
Theo tiếng gọi mộc miên bừng đỏ
Không nơi nao mộc miên nhiều như thế
Không nơi nao!
Mộc miên rực trời tháng Ba
Bằng Giang xanh biếc soi gương
Bình minh rạng ngời đỏ thắm
Vạn vạn chim sáo bay về
Bung biêng xoay xoay hoa rơi
Sông bình yên chảy mãi
Cứ bình yên nhé sông ơi!

Xách ba lô lên đường!
Hồ Thăng Heng nhảy ào ta tắm
Vẫy vùng
Ngụp lặn
Ta như được gặp ta
Ngực nở bụng thon bù xù tóc rối

Mùa trăng non sóng sánh
Thanh tẩy bụi bặm trần ai
Ta hét vang giữa thăm thẳm xanh nước xanh trời
xanh núi xanh cây
Nghe tiếng vọng mãnh như tơ như nắng
Ta bay lên
Bay lên
Như sợi khói lam chiều
Yên tĩnh hồ mênh mang hồ biếc xanh thăm
thẳm nhớ...

Xách ba lô
Lên đường
Nào xách ba lô!
Thượng nguồn sông Gâm cá ngừ lấp lánh
Hoa dẻ dẹt dàng thơm
Chợ phiên Nà Giàng trong veo tiếng hát
Gọi ta về.

GIỌNG TRẦM...

Ông bạn than... Ta chép lại

Mỗi ngày bạn bè rơi rụng bớt
Không ít người vĩnh viễn đi xa
Bóng miên trường. Giật mình hun hút
Trời ơi! Tất cả đã về già!

Thời gian trôi! Càng thêm xa cách
Xa cách gớm ghê những vui buồn
Xa cách kinh hoàng nỗi yêu ghét
Cứ lệch nhau! Dần bớt yêu tin!

Những chuyện không đâu! Lòng ta bận
Gặp bạn xưa, biết nói gì đây!?
Bạn hài lòng! Hài lòng tất cả
Vẫn không nguôi niềm mê niềm say!

Hào hứng kể thảng ngày oanh liệt
Bài hát xưa nhịp khúc quân hành
Những thăng thưởng một trời lấp lánh
Những chốn vào ra những vinh danh

Những thơ đã in! Hào sảng lắm
Phơi phới ngôn từ! Giọng rền vang
Tự hào... Xung phong... Thơ có thép
Ngồi nghe. Tôi thêm thấy náo lòng

Ngay cả thơ cũng dần xa cách,
Rụng rơi nhau khoảng trống vô hình
Buồn! Hoa cuối mùa hương dưới đất
Mây lẻ loi! Vời vợi trời xanh!

Cuối đông. Chiều muộn. Trời tê tái!
Nghiêng bình rót! Tự nhóm cuộc chơi!
Không hoa viên cũng không trăng sáng
Cũng không có bóng để ta mời

Hoàng hôn buông. Xám màu phủ khắp
Rụng rơi! Thôi cũng lẽ thường tình
Cũng đành vậy! Cũng đành là vậy
Giọng trầm. Ngâm. Khúc lụy ba sinh...

HÌNH NHƯ LÀ THỂ

Tự nhiên nhớ những ngày làm học trò...

Giữa thể kỉ bạo tàn Ta ca ngợi Tự do!

Giữa thời đại đồ vật lẫn át con người đến mức
con người có nguy cơ trở thành đồ vật Ta gieo mầm
phản kháng giúp con người thoát ra khỏi những đồng
phục cứng đờ nhạt nhẽo

Giữa kỉ nguyên héo khô và rũ chết con người
trước nguy cơ số hóa Ta ca ngợi những thiên thần nổi
loạn những thiên thần dám ngoảnh mặt quay lưng với
những hào quang giả dối*

Giữa một biển ngôn từ sáo mòn cũ kĩ vờ vịt khóc
cười vờ vịt yêu thương vờ vịt nổi giận Ta một mình tìm
lối đi cheo leo

Con đường cho Ta, con đường cho Thơ...

* Ai từng đọc chắc hẳn đều có liên tưởng...

Con đường nào giữa điệp trùng lối cũ, điệp trùng
những cây lưu niên già nua, điệp trùng những thói
quen đại chúng, điệp trùng những thờ ơ, bất lực
buông xuôi...

Con đường nào cho Ta để đến phía rộng mở
Chân Trời?

Con đường nào cho Thơ để đến với Con Người?

Con Người đứng thẳng trên đôi chân và đầu
ngẩng cao kiêu hãnh, mắt sáng trong những mộng mơ
sáng tạo, mắt u buồn vì những khổ đau, ngang trái,
bất công

Thơ! Liệu có ích gì không?

Có đánh thức nơi Con Người những nghĩ suy
những khát vọng hướng về Ánh Sáng?

Thơ có ích gì không trong thế giới ngày càng hỗn
loạn khôn lường?

Thơ có ích gì không!

Ta lựa chọn lối đi giữa muôn trùng ngã rẽ
Ngã rẽ nào cũng có nguy cơ trở về chỗ cũ
Trở về nơi bình yên nhạt nhòa
Trở về nơi điệp trùng những thói quen và sự
biếng nhác
Trở về trong những mặc cảm tội lỗi đưa con hư
Muôn vàn ngã rẽ
Con đường nào cho Ta?
Con đường nào cho Thơ?
Ta tự tìm thôi đừng mong và tin một bàn tay dẫn
lối một tấm biển chỉ đường...
Ta tự tìm thôi.

MỘT LẦN ĐẾN HUẾ

*Nhớ câu chuyện của một cụ bà đã gần trăm tuổi
tình cờ gặp bên cầu Gia Hội*

Thay vì vô chợ Đông Ba mua nón trắng
Thay vì rẽ ngõ sâu thưởng thức chè Hẻm
Thay vì dạo hoàng thành để được trò chuyện
cùng những tường gạch rêu phong
Thay vì ngắm Tràng Tiền đêm lung linh sắc màu
Thay vì nghe đàn ca trên dòng Hương
Thay vì...
Tôi chọn cho mình một bãi cỏ xanh gần mé nước
Hương Giang và ngả lưng nằm
Đất mát rượi dưới lưng
Ngửa mặt thăm thăm xanh và trong và vi vút gió

Chợt nghĩ
Sao Hương Giang lại nhìn ra gương sắc? *
Lạnh buốt
Rùng mình
Rờn rợn
Âm âm những hồn oan
Ôi xứ sở triền miên binh đao
Triền miên chết chóc
Mạng người nhiều phen như cỏ rác
Suốt trăm năm điệp trùng tang tóc
Ôi!
Hương Giang sao lại thành gương sắc?
Loang loáng ánh tử thần
Bãi cỏ tôi ngả lưng nằm
Hình như lạnh cóng
Hình như nơi đây từng dạt trôi những thân người
nằm sắp

* Hình như trong thơ Cao Bá Quát.

Những nắm xương tàn vô chủ
Những áo quần những sắc phục những cờ hiệu
những súng những bao những bình đựng nước
Nơi đây
Chỗ tôi ngã lưng
Bãi cỏ xanh mé bờ sát nước...

Tôi một mình lang bang giữa cổ thành
Bất ngờ
Gặp và làm quen
Bà cụ
Nhìn dáng người và nghe giọng nói
Đủ tin người Huế dòng!
Có cầu Gia Hội làm chứng cho cuộc gặp tình cờ
Có cầu Gia Hội dầu dãi những nắng những mưa
những đau thương tang tóc...
Tôi lắng nghe
Giọng thật trầm
Những người thân của bà không còn ai

Chết vì hòn tên mũi đạn
Chết oan uổng chôn nghiêng vùi sấp
Và ra đi bần bật góc bể chân trời bèo dạt mây trôi
bụng chim dạ cá phiêu phiêu mây trắng xứ người...
Tôi nghe lòng nhói buốt
Biết tôi ở xa
Bà cụ cứ khẩn khoản nhiều lần
Con vô Huế thêm lần nữa
Cuối năm dịp Tết
Con sẽ thấy có một Huế thật khác
Về đêm...
Những khói những hương những lâm râm
nguyện cầu...
Thăm thẳm đêm dày
Mỗi độ xuân về
Nhức buốt!
Con vô Huế thêm đi vào dịp Tết...

VÔ HUẾ...

Có bạn vì bức xúc bảo là không vô Huế nữa, mùa này!

Nếu chọn nơi chơi lần thứ nhất

Với tôi là Huế

Lần thứ hai là Huế

Lần thứ ba là Huế

Lần thứ tư thứ năm thứ sáu

Lần thứ...

Vẫn là Huế!

Có thể nào lại không là Huế?

Có thể nào?

Chỉ riêng Hương Giang đủ cho tôi một đời say đắm!

Huế đâu chỉ có Hương Giang?

Bạn đã bao giờ đứng lặng dưới tán cây bồ đề sân
chùa Từ Đàm?

Đã bao giờ thơ thần sân chùa Thiên Mụ?

Đã bao giờ để một hai ngày lang thang không
gian Đìem Phùng Thị?

Đã bao giờ thả nhẹ bàn chân trong không gian
Lê Bá Đảng?

Đã bao giờ nhìn ngắm và nghĩ ngợi khi bước vô
nhà thờ Phủ Cam?

Đã bao giờ lang thang rẽ dọc rẽ ngang xóm nghèo
Cồn Hến?

Đã bao giờ xuôi chợ Dinh thử mua trâu?

Đã bao giờ ngẩn ngơ nơi khuôn viên Quốc học?

Đã bao giờ ngồi một mình trong hoàng hôn tím
sẫm cửa Thuận An?

Đã bao giờ bạn lang thang quanh quẹo Đông Ba,
Thượng Tứ, Gia Hội...?

Đã bao giờ nhìn trăng treo Ngự Bình độ cuối thu
trời xanh vắng vắng?

Đã bao giờ một mình nghe mưa miên man buồn
như mối tình thừa ấu thơ bỗng dưng dở dang?

Đã bao giờ bạn ghé thăm những ngôi nhà cổ xưa
Vĩ Dạ để gặp những cụ ông cụ bà hình mai vóc hạc
trầm trầm giọng kể Huế xưa từ độ Kinh thành thất thủ
và những ngày rợp trắng khăn tang?

Đã bao giờ?

Đã bao giờ chưa?

Sao nữ giận Huế?

Sao nữ giận một dòng nước chỉ biết xanh trong
cho mây trắng soi gương miên miên chậm chậm chảy?

Sao nữ giận những lá trầu mang hình trái tim xanh?

Sao nữ giận sông Gia Hội như nốt trầm bản đàn
xưa đượm buồn mỗi chiều ba mươi Tết u trầm khói
hương lành lạnh?

Sao nữ giận?

Sao nữ?

Người ơi!

Thuyền ai xuôi về Đập Đá?

Dốc Bến Ngự còn ai ngồi buông câu?

Thuyền ai ngược Kim Long?

Heo may ngô đồng rụng lá

Câu Nam ai nước mắt chảy vào trong

Câu Nam bình vời vời

Người ơi sao nữ giận?

BI CA

Viết tặng Cô Đào Tuấn Ảnh - Bạc Thầy chữ của tôi

Cổ kim hận sự thiên nan vấn!

Nguyễn Du

Có những sự thật phải mười năm mới được
phơi bày

Có những sự thật phải trăm năm mới cất lên
tiếng nói

Có những sự thật phải ngàn năm...

Bóng đêm thời gian phủ dày

Bóng đêm lòng người lấp đầy

Bóng đêm ngôn từ đổi trắng thay đen gian dối
lừa bịp chất chồng tàn khốc

Đao phủ cùng đao bút

Thi ca tiểu thuyết... song hành cũng những lời
luận tội tạo dựng ngục tìn

Đám dân chúng bần hàn u mê hào hứng ùa theo
lớp lớp đàn đàn tung hô chói chang thỏa cơn khát
thèm quyền lực

Quyền được chà đạp
Quyền được kết tội
Quyền được rửa nguyên
Quyền được thề nguyện
Quyền tận diệt kẻ khác...
Bóng đêm dày đặc chất chồng

Ta không oán trời
Ta không trách đất
Trời thăm thăm đất mệnh mang
Loài người u mê đào bới xé nát
Vấy bẩn dọc ngang
Trời đất trộn lẫn thiên đường địa ngục
U tối lòng người hiểm ác
Ngục tối giam cầm mười năm trăm năm ngàn năm

Những le lói than hồng giữa trùng trùng ngội
lạnh tro tàn

Những tiếng khóc thầm giữa trùng trùng hóng hót

Những tiếng thở dài giữa lớp lớp hoan hỉ hào
nhoáng ngôn từ

Những giật mình ngơ ngác giữa trùng trùng thờ
ơ giả lả nói cười

Những ân hận muộn màng, những hiểm hoi trắc ẩn

Monh manh những đốm lửa lạc loài

Giấu diếm, hải hùng, run rẩy

Trầm luân cơn áo

Lặng lẽ về cùng cát bụi

Mười năm trăm năm ngàn năm âm thầm thồn
thức le lói chơi vơi...

Sẽ có một ngày

Mười năm trăm năm ngàn năm

Bật lên tiếng kêu đòi

Cháy lên thành ngọn lửa

Nước mắt trong veo thiện lương tràn trề giàn
rụa tuôn rơi

Cuốn đi cuốn đi nỗi oan khiên trầm thống bi ai

Trả lại cho người sự thật.

SAMUEL BECKETT

Gương mặt ông luôn là một bí ẩn
Những di ảnh chắc chắn không được chụp một lần
Nhưng vẫn gương mặt ấy
Mang hình mòng biển đượm buồn
Nỗi buồn nhân gian ngàn đời khắc tạc
Ông mang trong trái tim nỗi khổ lụy trần ai...

Thành phố đầy chật những người
Sao vắng lặng thế?
Phố nườm nượm người lại người qua
Hình như không ai biết ai
Xa lạ, tất cả đều xa lạ
Bất ngờ có kẻ vung dao lên
Bất ngờ có kẻ bóp cò
Bất ngờ có người bị tấn công
Lí do không bao giờ được biết

Nạn nhân không biết
Nhà chức trách không biết
Nhân gian không ai biết
Luật sư đoàn của cả hai bên không biết
Kẻ vung dao hay bóp cò cùng không biết...
Thế kỉ buồn thương
Bất khả tri

Trái đất cần khô không còn bốn mùa
Xuân hạ thu đông mùa nào cũng mang một màu
chưa hề có
Những cuộc hành hương không biết đến nơi nào
Những chờ đợi mỗi mòn không hi vọng nhưng
cũng không vô vọng
Người ta chờ bởi không biết phải làm gì
Chúa đã chết?
Có bao giờ ngài từng sống?

Chúa ở nơi nao?
Không thể biết
Không ai biết
Thôi cứ chờ
Chờ như một thói quen, một bản năng, một tập
tính di truyền
Ngàn năm trước đã chờ
Ngàn năm sau vẫn thế
Chờ như một lễ nghi nhảm nhí trang nghiêm
Chờ như một vết trượt nhân gian không thể bỏ...
Ôi! Samuel Beckett!
Mãi trời xa, xa tít mù khơi
Rất có thể Ông không hề biết
Xứ sở chúng tôi
Sao ông lại có thể
Viết về chúng tôi nhiều thế!
Nói hộ chúng tôi nhiều thế!

THÁNG 10 NGÀY THỨ BA

Để nhớ MỘT MÌNH VỚI MÙA THU

của K.Paustovsky và bạn hiền Liêu Thái

1.

Chưa bao giờ trời xanh đến thế
Hanh hanh gió và nắng rất trong
Tháng Chín tiết mạnh thu vàng cúc
Hoàng hoa tửu! Một mình bên sông.

Vời vợi xa! Mảnh trăng đầu tháng
Khe khẽ vườn đêm tiếng dế giun
Quên bên trời một vì sao lạ
Bâng quơ thơ! Lại một tứ buồn!

Cuối thu, hình như theo cổ lệ
Xa gần quê cũ rủ nhau về
Nhà hương hỏa anh em đoàn tụ
Trập trùng mấy nổi nẻo sơn Khê.

Hoàng hoa tửu! Trầm trầm vị đắng
Nhân sinh! Bóng chớp. Có rồi không¹
Mấy mươi năm dấu tàn binh lửa
Li tán! Tha hương! Nảo! Nảo lòng!

Cuối thu, trời cứ xanh! Xanh quá
Nắng cứ trong! Trong đến nao lòng
Cả gió nữa! Hạnh hao! Rờn rợn
Hoa cúc buồn! Như có như không...

2.

Yên tĩnh lạ! Cà phê nhỏ giọt
Dưới tầng xanh biếc, như ủ hương
Chậm chậm thời gian! Như ngưng lại
Dã thảo hoa lấp lánh ngậm sương.

1. Ý thơ Vạn Hạnh Thiền sư.

Bạn già. Hẹn gặp. Thường lặng lẽ
Cái thừa ồn ào đã lùi xa
Thơ phú... hình như vào hồi nhật
Bạn tâm chi! Mặc cỗi ta bà.

Nào! Chậm lại! Chậm nhất có thể
Chút hương thơm vị đắng cà phê
Một chút thơm thơm làn khói thuốc
Trời xanh qua khe lá! Ô kìa!

Mấy mươi năm lúc nào cũng vội
Cuộc mưu sinh gió cuốn bụi bay
Niềm sinh thú tưởng chừng cũng mất
Ta là ai? Ta cũng không hay.

Thôi! Không tiếc đời ta hữu hạn¹
Như sáng nay trong vắt nắng thu
Vườn xanh lá! Xin đừng vội rụng
Ban mai này! Ban mai cho ta.

1. Ý thơ Tô Thùy Yên.

THÁNG 9 NGÀY THỨ HAI MƯƠI BẢY

1.

Ông nhà văn Nguyễn Bình Phương người quê tôi
xứ Thái (nguyên) có một tập truyện mang tên NHỮNG
ĐỨA TRẺ CHẾT GIÀ

Không mấy ai đọc, hình như

Không mấy ai đọc cho dù 99,99% biết chữ cùng
rất nhiều danh xưng lẫy lừng sáng choang rực rỡ

NHỮNG ĐỨA TRẺ CHẾT GIÀ...

Trời ơi những đứa trẻ

Tất nhiên từ mặt đất này sinh ra...

Chúng chậm biết cười càng chậm biết nói
Khù khoằm
Làng phù đồng mờ mịt xa
Lam sơn chướng khí u u âm âm
Có một sức mạnh cứ như từ âm ti địa ngục hun đúc
Chúng rất thích rất thích chơi trò cầu ngắt đầu!
Búp cây non, cầu ngắt
Cào cào châu chấu, cầu ngắt
Kiến kèn, cầu ngắt
Ve sầu, cầu ngắt
Những con công cống ngu ngơ được bới lên từ
đất, cầu ngắt
Những con chí chúng bắt cho nhau, cầu ngắt
Chơi trận giả, bọn bên thua phải chịu tội chém đầu
Chổng khu và kê đầu lên thân chuối
Lưỡi đao kiếm bằng mảnh nứa vung lên trong
tiếng cười ngằn ngặt sung sướng tận cùng
Bọn bị chém đầu càng cười và mắt trợn trừng
trắng dã
Quyết chí phục thù cho trận đánh sau.

Những đứa trẻ rất dai sống
Và mẩn đẽ lũ lũ đàn đàn
Như trong truyền kì cổ tích
Làm nên truyền kì phổ
Cổ tích phổ
Huyền thoại phổ
Phản anh hùng
Không có hậu
Truyền kì rã nát
Những đứa trẻ chết rất già
Mê lú trọn đời
Mê lú di truyền trao chuyền
Kì dị quái đản hóa thành thường nhật
Hóa thành thi hứng sum suê
Hóa thành kì hoa dị thảo...

Bản trường ca cầu ngất
Cầu
Ngất
Cụt đầu.

2.

Ông bạn tôi giọng lạnh như nước khe đá mùa
đông

“Số đỏ” - siêu mẫu một thời lai ghép

Đủ vẻ đủ màu

Thâm sâu và quấy quá

Kì cục bất khả giải

Năng động biến ảo bất khả tư nghì(!)

Tân kì siêu tân kì

Man di siêu man di bầy hầy mọi rợ

Gần trăm năm kể từ ngày số đỏ

Ao tù liên thông đại dương mở cửa hội nhập toàn
cầu hóa

Vẫn - vẹn - nguyên - cái - thời - số - đỏ!

Cái thừa ban đầu lai ghép ấy!

Trăm năm vầy vạy trăm năm

Lai ghép âm thầm lai ghép hung hăng
Một tí China sắc màu hủ lậu
Một tí Japan thần kì ngơ ngác
Một tí Hàn một tí Đài một tí Sing vẫy rồng lông hổ
Một tí Frenc sang trọng cuối mùa
Một tí Englai mũ phớt trang nghiêm
Một tí Americain bụi bụi ngang tàng
Một tí khắc nghiệt buông thả Bắc Hàn
Một tí Kungfuzi một tí Kant một tí Jesu một tí Buda...
Lai ghép hiếu hỉ giỗ chạp lễ tết tang ma
Lai ghét phổ phường lai ghép xó bếp lai ghép thi
người đẹp lai ghép hảo tâm lai ghép từ thiện lai ghép
bình dân học vụ lai ghép Hàn lâm...
Giảng đường đại học vui tươi như Ấu Trĩ Viên

Trường Tiểu học trang nghiêm thâm u như Hàn lâm viện

Hương khói trầm bi trộn tiếng loa thùng

Thiêng liêng trộn gỏi cùng xí xồ

Rờn rợn tiết canh chay núng nính tu hành

Văn hóa viết cao giọng khinh khi văn hóa đọc

Thơ tình nước sốt Chinsu

Hôn lễ váy cô dâu Milano sân khấu hóa nhai trầu
cắt bánh tình ca sến súa sông đa nuyp xanh và những
bài ca đi cùng năm tháng nem bùi và sâm panh

Lá cải lá ngón lá chuối lá mặt lá trái lá bùa lá ngải
lá bài thuần việt hán việt tây bồi mĩ bồi hàn bồi nhật
bồi vua tiếng việt hầu bàn tiếng việt...

Lai ghép lai ghép

Ô hình như có cả bò xanh!

VIẾT CHO NGÀY ĐẦU TIÊN THÁNG 10 LỊCH MẶT TRĂNG 2024

1.

Một ông anh bảo Đặng Tiến chơi thơ!

Ồ!

Nơi cõi trần có ba vạn chín ngàn cuộc chơi ta
chọn một

Người ta chơi hoa, chơi thú cưng, chơi chim,
chơi cá, chơi tiểu cảnh, chơi biệt phủ, chơi ghế ngồi,
chơi quan hệ, chơi ngao du sơn thủy cứu giang ngũ hồ
tam ngô bách việt...

Ừ ta chọn chơi thơ!

Hướng nội hướng ngoại, hướng thượng hướng
hạ, bề trên bề dưới, trữ tình, thế sự, cổ điển, hậu hiện
đại, ngôn chí, tải đạo, nói chí, tự tình, quê mùa, nô
na, kiêu bạc...

Ta trộn tất tậ trong nồi lẩu thơ, chảo cá heo
thơ, hồ thơ, sông thơ, đầm lầy thơ, món trộn thơ, gỏi
thơ và cốc tai thơ

Ngôn từ dẹt nên thế giới

Hỗn độn, ta bà cõi, phi lí cõi, nghịch dị cõi, bát
nháo cõi, ngổn ngang cõi, tươi bời cõi

Thế giới sau cuồng phong

Sau đại hồng thủy

Sau động đất núi lửa sổng thần

Sau những trận bom hủy diệt

Sau những bạo loạn đỏ xanh vàng tím sắt thép
và nhung lụa

Ngôn từ ta đuổi theo

Dự báo

Tái sinh

Thế giới của ta

Riêng ta

Cuộc chơi đồ nát vụn vỡ...

2.

Ông bạn vong niên bảo ta là người sống thơ...

Ô! Đúng như không thể đúng hơn

Nhưng nói rõ thêm sống thơ là rất khác sống -
bằng - thơ - nhờ - thơ đăng báo kiếm tiền

(Dù đăng báo kiếm tiền cũng không quá tệ)

Sống thơ cũng khác sống như thơ

Nếu cần tu từ thì nói ngược

Thơ như ta sống!

Không ham cô nàng thơ đằm dáng, kiều kì, chảnh
chọc, hoa lá làm màu

Không ham lão già thơ uyên bác thâm nho nhỏ dẹt

Không ham cán bộ thơ mặt trang nghiêm táo
bón kinh niên

Không ham giáo dử thơ cả đời dạy dỗ trong mặc
cảm vô sinh chữ

Không bỏ lê rồ vịn thơ đứng dậy lúc ngã lòng

Ta tự vẽ chân dung

Cái - gì - cũng - viết - thành - thơ,

Kiểu như trồng cả rừng mơ chua lè.

KHI CHÁN [CHẢ BUỒN] CHẾT THÌ BẠN LÀM GÌ?

Còn tôi, khi chán [chả buồn] chết,
Lặng lẽ tìm cơm nguội, ngồi ăn.
Nhìn lên cây hóng đàn chim đậu
Vui cùng đám trẻ chơi đáo, khăng.

Quên phắt nó đi - những trò nhảm,
Tự đun nước pha một ấm trà.
Ô! Mùa đông! Mùa đông xứ Bắc!
Độc ẩm! Sướng đời! Cười ha ha.

Đừng xem cái này cùng cái nọ,
Xem rồi thèm chết như thèm ăn.
Ra vườn hứng lên thì trồng cỏ,
Vạn lần hơn nghe mãi... nhân văn.

Tránh. Tránh xa hội này nhóm khác,
(Tiềm ẩn bao nhiêu cuộc... cãi nhau).
Mua bột về tự tay làm bánh,
Chắc chắn vui! Bái bai muộn sầu!

Thôi xin đừng có mà đọc điếc,
Nhìn vệt trời bay thấy thú hơn.
Lũ chim hoang còn biết tránh rét,
Sao ta tự rước lấy hận hờn?

Chơi phê búc? Tất nhiên. Không thể...
Thơ cô văn? Đừng ngó đừng nhìn!
Dù kèm ảnh rất chi bắt mắt,
Bởi đọc rồi! Óc não liêng biêng/Có thể nổi điên!

Những thần đồng, thần chì, thần sắt
(Lên mạng chém gió). Cũng bỏ qua.
Thôi thì xem như là mất điện,
Bởi phần nhiều toàn là ba hoa.

Nếu được tặng thơ? Xin cứ nhận,
Đãi bôi. Khen lấy được vài câu.
Chớ đại chê. Mà ăn gạch đá,
Chẳng sút tai thì cũng bươu đầu!

Khi thấy chán chẳng buồn chết nữa,
Tự chữa lành như vậy...Thấy hay.
Lời lăng nhăng xin tặng miễn phí,
Ơ kìa! Con bướm nó biết bay!

NHỮNG CHIẾC GHẾ

Văn chương như ma ám thảo nào có câu thi trung hữu quỷ!

Chợt nhớ Eu.Ionesco

1.

Trong tâm trí có phần tù mù và buồn chán của
tôi cứ luôn hiện hình những chiếc ghế

Tôi biết đó là ám thị nhiều phần tiêu cực

Tôi từng say mê vở kịch mang tên ấy

“Những chiếc ghế” của Eu.Ionesco nổi sóng dư
luận một thời

Những lớp sóng cuộn lên từ thủ đô Pháp quốc

Vượt qua muôn vàn rào cản muôn vàn trắc trở
muôn vàn bưng bít

Đã đến với một gã khờ tỉnh lẻ títt mù mây bắc việt

Giật mình

Ngỡ ngàng

Gã khờ tuổi đôi mươi

Những chiếc ghế vô hồn câm lặng
Những chiếc ghế nơi phòng họp
Đảo cô đơn tịch mịch đêm đen
Khán phòng không một bóng dáng con người
Chỉ có những chiếc ghế
Ken dày
Lấn lướt
Chiếm hết mọi lối lại đường đi
Ghế và ghế và ghế
Tiếp tục được mang ra
Thế gian lặng ngắt
Nực cười và hiu hắt
Hối hả và ảm đạm thê lương
Nhân loại thiếu khuyết tật nguyên mù, câm,
ngọng, tập tễnh
Một cõi nhân gian khiếm ngôn uể oải tan vỡ nát vụn
Gần nửa thế kỉ trôi qua vô vàn tẹp nhẹ, vô vàn
bi ai đã qua
Gã khờ là tôi vẫn run lên khi nghe ba tiếng “những
chiếc ghế”...

2.

Những chiếc ghế

Ghế số nhiều không giới hạn

Người được ngồi ngồi tối ngày ngồi mút mùa ngồi
đến khi không thể còn ngồi ngồi đến khi tàn mạt cuộc
chơi tàn mạt cuộc đời ghế vẫn vẹn nguyên

Người chờ được ngồi ôi thôi đông xá kẻ

Đầu xanh tuổi trẻ

Chờ

Trán hói kính trắng

Chờ

Bạc râu bạc tóc

Chờ

Còn nằm trong nôi

Chờ

Tã lót ỉa đùn

Chờ

Như măng mọc thẳng

Chờ

Như tre già gộc

Chờ

Những chiếc ghế chờ ngồi kiên nhẫn, lăm lì,
câm lặng

Những chiếc ghế long li quy phượng

Những chiếc ghế tùng trúc cúc mai

Những chiếc ghế nạm vàng nạm ngọc

Những chiếc ghế vinh quang vạn tuế vạn niên

Những chiếc ghế dẫn dụ

Những chiếc ghế tốt tươi lộc lá

Những chiếc ghế thơm tho quyến rũ

Những chiếc ghế như bùa hộ mệnh như huyệt
đạo hiển vinh ba họ chín đời

Những chiếc ghế đang đợi người ngồi

Tâm vóc nhân gian bắt đầu từ ghế
Bắt đầu từ đất từ mông
“Đầu đội trời và chân đạp đất” đã thành xưa cũ
Đã thành điều mai mỉa
Đã thành quá khứ xa vời
Bỏ xó, phế thải, đã thành...

3.

Mấy chục năm ám ảnh
Hằn sâu vào óc não
Những chiếc ghế ma ám chập chờn hư thực
Những chiếc ghế lần lượt lần át lần chiếm khắp nơi
Người bỗng dưng mất hút
Người bỗng dưng khiếm diện
Nhân gian chỉ còn lại ghế ngồi
Bi đất mang gương mặt nức cười.

ĐOẢN CA VỀ CHIẾN TRANH

Năm ấy ở Thái Bình, tại một ngôi chùa nhỏ, tình cờ tôi gặp một bà vải đang làm công quả. Trò chuyện thì biết chị vốn là thanh niên xung phong... Tôi hỏi sao chị lại vào chùa? Chị cười và bảo có nói thì em cũng không hiểu được đâu. Tôi cứ lân la mãi... Và chỉ vừa dọn dẹp vừa nói. Đứt đoạn. Không đầu không cuối. Tôi bị ám ảnh bởi cái ý rằng chị sợ, rất sợ mỗi năm đôi lần được nhận hoa và nghe hát những bài hát cũ hào hùng... Sáng tinh mơ hôm nay bỗng nhớ lại và viết.

Tôi đặt bó hoa nhỏ

Lặng lẽ cúi đầu

Chính điện mênh mông trầm hương nghi ngút khói

Bó hoa hóa thành côی cút nhỏ bé bơ vơ...

Nơi này
Chính tại nơi này
Có một thời
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh
Bom
Bom
Bom
Những kho hàng nổ tung
Những toa xe nghiêng đổ
Đường sắt bật cong vênh vẹo
Những ngôi nhà vỡ vụn
Thân người nát bấy vương vãi cùng bụi đất
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh

Những người con gái
Những người đàn bà
Tham dự
Bằng đôi tay
Bằng đôi chân
Bằng đôi vai
Bốc vác
Khiêng
Xếp
Khuân lên
Chuyển xuống
Dọn dẹp
San lấp
Những người con gái
Những người đàn bà
Âm thầm lặng lẽ trong bóng tối
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh

Bom
Lửa
Vỡ vụn
Nát bấy
Đổ nghiêng
Vương vãi thịt da người.

Những người con gái
Những người đàn bà
Không may đã chết
May mắn sống sót
May mà đã chết
Không may trở về
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh.
Đền thờ
Nghỉ ngút trầm hương
Sáng choang đèn nến
Bó hoa nhỏ tôi đặt nơi chính điện
Bơ vơ, nhỏ bé, đơn côi.

Những người đàn bà may mắn trở về
Những người đàn bà không may mắn trở về
Chiến tranh dần xa
Dần nhòa nhạt
Người người bận rộn cuộc mưu sinh
Bận rộn đời thường nhạt xuôi ngược
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh
Lặn sâu vào kí ức
Những người đàn bà không may sống sót trở về

Vinh quang thời quá khứ
Không thay được mái nhà những đêm mưa sấm
sét xé nát
Không thay được bốn bề hun hút mùa đông
Không thay được lạnh lẽo chiều chẵn
Không thay được tiếng trẻ u ơ khóc

Không thay được bú mớm tã lót nhọc nhằn
Không thay được hiu hắt khói hương ngày giỗ tết
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh
Vết thương thăm thẳm cỗi lòng...

Tôi lặng nhìn bó hoa nhỏ nơi chính điện
Côi cút
Bơ vơ
Sáng trưng đèn nến
Nghỉ ngút khói hương trầm
Nước mắt lã dài trên má
Nước mắt mặn đắng
Chiến tranh
Chiến tranh
Chiến tranh.

TẢN MẠN VỀ TÔI

Dù có người không đồng cảm...

Chẳng có gì để khoe
Cũng chẳng có gì để tự hào
Không có danh gia vọng tộc
Cũng không thuộc hàng bần cố nông, cốt cán,
rể chuối

Bố đi thờ gạo nhưng chưa bao giờ đến Điện Biên
Vì đến dốc Pha Đin đã là ngày 10 tháng 5 năm 1954
Dù anh trai được gọi là liệt sĩ chống Mỹ
Nhưng nghe đồng đội của anh kể lại
Anh chết vì bị thương nhẹ thôi nhưng không có
thuốc kháng sinh

Tôi từng là lính trong cuộc chiến tranh
Truyền thông nhà nước mỗi năm có nhắc chừng
4 phút

Vâng, tôi không có gì để kiêu hãnh, tự hào hoặc
những điều tương tự

Năm học lớp 10
Nghe bạn rủ
Lên Thái Nguyên...
Việt Bắc
Chiến khu
Gió ngàn
Thủ đô kháng chiến
Lung linh trong thơ
Tôi đâu ngờ
Nơi ấy
Cũng diễn ra phiên tòa
Xử bắn người đàn bà
Rồi đây sẽ đi vào huyền thoại đỏ và huyền thoại đen
Sông Cầu trôi xuôi
Dòng nước êm
Dòng nước nước nở
Oan khuất
Tôi nghe mà không biết nói cùng ai
Làm thầy

Giữa những tháng năm
Đường đi không đến
Đường được chọn đúng sai
Mờ tỏ, nhạt nhòa, bế tắc
Giáo khổ trường công
Cực nhục và cực nhọc
Nghe đồng nghiệp véo von
Bài ca người giáo viên nhân dân
Thấy chua chát
Lòng trống không...
Những ngày tháng buồn
Nối dài
Nối dài
Như không bao giờ dứt
Tưởng như đã trải qua những ngày buồn nhất
Nhưng không
Ngày buồn nhất đang chờ
Tôi vẫn thường bị chê
Vụng về và đại dốt

Những tiệc tùng xã giao
Những nơi ồn ào
Chật đầy ngôn từ có cánh
Tôi luôn lúng túng
Mỗi khi nói lời giao đãi
Lại thấy sợ chính mình
Lại thấy khinh chính mình
Bạn bè vốn không nhiều
Theo tháng năm vơi dần
Vơi dần vì xa cách
Vơi dần vì ngày càng lạ hoắc
Vơi dần
Vơi dần
Người người
Đua nhau mua vé
Để về với tuổi thơ
Hot trend hot trend
Tôi thấy lạ
Ngày hôm nay liệu có khác những ngày đã qua?

VỀ NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ MƯU SINH TRONG BÓNG ĐÊM...

Tôi luôn biết những dòng chữ này không bao giờ
họ đọc

Những dòng chữ này có thể họ chẳng cần
Những dòng chữ tôi biết
Nhiều phần vô dụng
Những dòng chữ buồn...

Dưới chân cầu Long Biên
Cây cầu một thời xếp hạng nhất
Cây cầu già nua và ọp ẹp
Dấu thời gian
Tàn phai
Rồi đây có thể gãy gục và biến mất
Có thể được tái sinh vẻ đẹp kiêu hãnh một thời
Và mãi mãi
Rồi đây...

Dưới chân cầu này
Chợ
Hàng hóa đồ về
Chất chồng
Chợ
Chốn mưu sinh
Quần tụ mọi kiếp người
Tài sản duy nhất - cơ bắp
Công việc duy nhất - làm thuê
Âm thầm
Lặng lẽ
Náo nhiệt
Ồn ã
Lúc đêm về
Cười
Nói
Văng tục
Chửi thề
Ấu đả

Khói

Bụi

Bùn

Mồ hôi

Rác rến

Ăn

Uống

Rượu và bia và nước đóng chai và cơm hộp

Quần tụ nơi đây chúng dân thập loại...

Những người đàn bà

Sao nhiều đàn bà đến vậy

Trẻ và già

Sồn sồn và không ít người bụng mang dạ chứa

Họ giống nhau đêm thức ngày ngủ

Làm nghề gánh vác thuê...

Những người đàn bà đêm thức ngày ngủ

Có lẽ chưa khi nào ngắm cây cầu đẹp tàn tạ lúc
hoàng hôn và bình minh ngái ngủ

Cuộc mưu sinh vĩ đại trong lam lũ, trong nắng,
trong gió, trong mưa, trong lạnh buốt và trong sự lặng
quên của rục rờ phố phường...

Người đàn bà trò chuyện cùng tôi

Chừng năm mươi

Tôi hỏi quê

Người đàn bà chỉ cười

Tôi hỏi gia cảnh

Cũng chỉ cười

Chiếc đòn gánh chắc nịch làm bằng thân tre đực

Bóng loáng

50 cân

60 cân

70 cân

Tùy vào người thuê mướn

Mỗi đêm mười mười lăm chuyến

Tôi nghe ớn lạnh rùng mình

Người đàn bà
Những người đàn bà trong cuộc mưu sinh
Ngày ngủ đêm thức
Chợ dưới gầm cầu...

Bỗng ngân lên giọng thơ náo nùng văn tế thập
loại chúng sinh

... Chín rạn hai vai đòn gánh tre những người
đàn bà âm thầm trong đêm trường dạ
Bỗng thấy nhặt thếch những bài ca
Nhặt thếch những mùa hoa
Nhặt thếch những hàng cây
Nhặt thếch đàn sấm cầm vĩ cánh
Cả sông Hồng cũng trở nên nhặt thếch
Cây cầu già nua
Già lại thêm già
Vẻ đẹp tàn tạ nhợt nhạt trong mưa...

LỜI NHẮN TỪ ĐỒ PHỦ

Đọc thơ ông nghĩ khác đi một chút

Bọn hậu sinh ham tô vẽ
Phong cho ta
Thi hào
Thần thơ
Thánh chữ
Khen thơ ta thi sử quý khóc thần sầu
Ta nghe mắc mệt
Hậu sinh nói gì chẳng được
Bởi ta đã trở thành bụi đất
Không thể cãi
Không thể
Ghe gớm ngôn từ lũ hậu sinh
Chân dung ta bỗng hóa thánh nhân...

Ta chỉ là mắt thịt người trần
Thửa vào đời từng rất huyền!
Những tưởng làm giường cột ngói nhà lớn vạn gian
Những tưởng...
Ta đã từng viết cả ngàn bài thơ xưng tụng
(Đám trẻ bây giờ gọi là thơ nâng bi, bưng bô,
cúng cụ...)
Những mong được ăn lộc triều đình
Ứng thí vài lần
Trượt trắng mắt
Nhưng không bớt mê lầm
Sở học cao dày hóa thành cỏ rác
Chữ nghĩa kiếm cơm kiếm danh kiếm chức
Áo cừu lấm đất bùn tục lụy
Đêm Tràng An ta khóc
Vì nhục
Vì hèn
Thơ xưng tụng ngàn bài khô xác bướm
Cửa son đóng chặt
Quyền thế khinh khi
Nỗi điểm nhục

Ta thắm thía mỗi đêm về
Tàn canh nước mắt chan đầy mặt
Giật mình tàn giấc mộng ngáo ngơ xuân ngốc
Tàn giấc mộng nịnh thế xu thời
Quay mặt nhìn bốn phương
Lợm mửa
Ngửa mặt nhìn trời
Xấu hổ
Cúi nhìn đất
Giật mình
Ta tự khinh ta
Bách nhục...

Ôi!
Đám hậu sinh
Xuân ngốc một đời
Ôi đám hậu sinh
Một đời có mắt như mù có tai như điếc
Mon men bu bám cửa quyền
Đám ruồi bu đĩa mật
Măn kiếp u mê
Măn kiếp ruồi!

NHỮNG TIẾNG NÓI VỌNG VỀ TỪ CHỮ

Lời Hamlet

Các người có tất cả uy quyền
Các người cứ việc
Đem cả thế giới này mà bán mua mua bán
Đem cả thế giới này mà che đậy đậy che
Các người có thể huy động cả một đạo quân bởi
bút khổng lồ xào nấu ngôn từ thơm điếc mũi
Nhưng giả dối thì vẫn cứ là giả dối
Vườn thượng uyển vẫn toàn cỏ độc hoa thối
Người hiền lương tàn rạc ngục tù
Tội ác vẫn cứ là tội ác...

Lời Fantine

Ta không còn gì ngoài tấm thân tàn tạ
Không còn gì
Không còn gì
Ta trót sinh ra xinh đẹp và nhẹ dạ
Nhẹ dạ với trái tim yếu mềm
Yếu mềm và thăm thẳm yêu thương
Yêu thương và tha thứ
Ta không trách gì kẻ bỏ rơi ta
Hắn là cha của con gái ta
Con gái ta đẹp như thiên thần
Đẹp như trăng non
Đẹp như ban mai tia nắng
Nghe nói nó đang ốm
Ốm thập tử nhất sinh
Ta không còn gì ngoài tấm thân tàn tạ

Ta bán thân ta
Mắc mớ chi các người
Mắc mớ chi
Mắc mớ chi
Các người cao giọng ngôn từ bóng loáng
Ta cần gì lẽ công bằng nơi các người
Cái ta cần bây giờ là một gã đàn ông
Trẻ hay già cơ bắp hay mắc nghiện
Ta đang cần tiền
Con gái ta đang ốm
Đang ngấp nghé miệng vực tử thần
Ta đang cần bán thân
Một lần
Hai lần
Ba lần
Và có thể là bốn là năm
Và chết rũ bên đường lạnh cóng
Lạy Chúa cho con một gã đàn ông
Lời thỉnh cầu rơi vào khoảng trống không...

Lời AQ

Ta là sâu

Ta là con sâu

Con sâu bản thủ

Ô các người chẳng từng

Mĩ miều ngôn từ thảo dân con ong cái kiến

Ta không thèm

Ta là con sâu

Cũng có thể dựng lông

Và ăn và ăn

Ta là con sâu

Đục khoét và cắn

Rừng cây các người sẽ tàn rạc

Sẽ cụt mầm

Sẽ thối thân

Sẽ mục rữa

Ta là con sâu

Ta chỉ là con sâu.

Lời Thị Nở

Ta thương bà cô của ta
Nghèo mạt rệp
Vô danh cùng khổ
Nhưng ngộ độc món lễ nghĩa dở hơi
Già quắt
Lễ nghĩa hóa chông gai nhọn và sắc
Chông gai ngôn từ
Một mực bảo ta hư
Ồ! Ta là Thị Nở
Nhất làng dở hơi
Có tật hay ngủ
Đứng
Ngồi

Ta dở hơi nên cứ thích thì ngủ cứ thích thì chơi
Đùa vui cùng Chí Phèo bờ sông bụi chuối
Vui thật là vui
Ồ người đời cứ thích ngoa ngôn lộng ngữ
Hay ho gì khi cái - ngàn - vàng - gái - ngủ!
Thúy Kiều tiếc hùi hụi không bẻ nhị đào
Tình yêu Kim Trọng hóa chuyện tào lao
Ta lấy đâu ra cái ngàn vàng
Ta bẻ nhị khoai lang
Ta bắt tử
Không than thở
Chả ghét gì ai
Mẹ thánh gióng vườn cà sau mưa
Còn ta bờ sông bụi chuối đêm trăng
Trăng sáng vàng vạc
Kìa ai dám vác c... đi chơi?

Lời Don Kihote

Óc não ta căng tràn lí tưởng
Bụng ta tám bồ chữ nhét đầy
Ta yêu thương con người
Ta yêu thương lẽ phải
Chỉ thế thôi
Các người
Nhân quần đông tử tử
Chỉ thấy
Yêu cái dạ dày
Yêu cái ghế ngồi
Yêu bao khoai tây
Chẳng bao giờ biết yêu sự thật
Chẳng bao giờ biết yêu công lí
Các người
Thật đáng thương
Các người chỉ biết cười
Mấy mươi thế kỉ vẫn thế thôi!

Lời Giáo Thứ

Ta sống mòn
Ta chết mòn
Ta khổ đau và bất lực
Ta thao thức
Ta mong ước một cuộc đổi thay
Đổi thay
Đổi thay
Đổi thay...
Nhưng nhìn kìa
Xa xa những lũy tre làng
Ken dày kín mít
Kìa những đàn trâu mãi miết cày mướn nhẩn nại
gặm đồng cỏ cụt
Tắm mát ao tù
Mốc thối thịt da
Mốc thối thi ca
Ủ dột thi tứ mòn cũ
Ngáo ngơ rồi sụp mặt
Lối về
Nhê nha những lời đường mật loãng
Tất cả hài lòng sống mỗi mòn
Đong đưa mắt gián gặm
Bài hát cũ bên bờ ao...

Lời ta

Chập chờn thức ngủ
Tháng Chạp mưa buồn
Vọng về từ chữ
Từ xa xôi kí ức
Buồn tênh muốn khóc

Đàn kiến trong thơ thần đồng hoặc thần sắt
Náo nhiệt chuẩn bị tang ma
Bác giun ông giun bà giun em giun...
Chết nhiều kiểu đua nhau chết

Những bộ óc vĩ đại
Những vũ khí tối tân
Gaza hồng hải biển đen đại nga tiểu nga tình
nhân loại mất giá thê thảm
Thời không vua
Rất nhiều vua già
Tê giác tràn ngập thành phố.

NHỮNG TIẾNG NÓI

Không rõ vì đâu cứ vọng về như gió thoảng

Tiếng núi đá

Ta tiếc thân ta
Đã bị biến thành những tấm bia
Lưu danh nham nhở
Không biết bao nhiêu tên tuổi
Làm nên một thời
Xấu hổ
Không cần rỏ che
Không cần nong đậy
Không cần cốt quây
Tự vênh vang phơi bày
Trơ gan cùng tuế nguyệt

Ta như thấy mình có lỗi
Mọc lên ở xứ này!
Tiếng một nhà văn
Xót thương
Xót thương
Xót thương
Không ít người
Lành lặn chân tay
Ngực nở bụng thon
Mắt sáng trán rộng
Mẹ cha ông bà hi vọng
Kết cục suốt một đời uổng phí
Quanh quẩn với cái nghề ruồi - bu - kiến - đậu!
Thăng thưởng vinh danh vẫn kiến đậu ruồi bu!
Uổng công chín tháng mười ngày!
Phí công sớm hôm bú mớm

Chật chồ khi sống
Chật đất khi chết
Uổng công!
Tiếng một học trò
Mười hai năm có ít đâu!
Vẫn không biết mình đang mơ ước điều gì
Có thể làm gì
Uể oải sống
Trước ngưỡng cửa cuộc đời
Không dám
Sợ chồ đông người
Sợ chồ ít người
Sợ tất cả
Tôi sợ nhất là tôi
Sợ sự sinh ra
Sợ lớn lên
Mà chẳng thành người!

Tiếng một người quét rác

Rác!

Rác!

Rác!

Tràn lan rác

Ngập ngụa rác

Tất cả chỉ trong vài nốt nhạc

Thành rác

Ra rác

Tôi sinh ra không biết ngôi sao nào chiếu mệnh

Nghề này chọn tôi và cột chặt tôi vào!

Không sợ bẩn

Không sợ mảnh chai mảnh chĩnh

Không sợ xác mèo xác chó xác chuột thậm chí
xác hài nhi còn nguyên cuống rốn

Mà sợ

Sợ hãi hùng

Lễ và Tết và Hội

Sao mấy năm nay lại nhiều đến thế

Dậy nợ

Cờ quạt

Nhựa tằm

Hoa tươi

Hoa giả

Hoa khô

Các loại bao bì

Rác

Rác

Rác

Rác

Rác

Đất rên rỉ khóc

Nước mắt ngập cổng rãnh

Đen và hôi thối

Xú khí hòa cùng mây

Lũng lơ bay

Xám một vùng trời.

Tiếng một người đi lễ chùa

Sao tượng nhiều đến thế?

Diệu võ dương oai kinh bỏ mẹ!

Hòm công đức ngật ngưỡng chặn lối vào ra

Công đức đóng hòm im ỉm khóa

Chắc cần hẳn một cái hòm đựng chìa

Cái chìa khóa cuối cùng ai giữ?

Chắc ở Tây Trúc miền mây trắng xa xôi?

Sao lễ nhiều đến thế

La liệt bày

Người sau vái mong và lưng người trước

Tiếng chuông mõ tiếng niệm nam mô lèm bèm
suốt cả ngày

Số hóa lời cầu nguyện

Đám mây điện toán lửng lơ bay

Tường vân, túy vân nào có ai hay?

Tiếng một người hát rong

Nếu mai em chết
Anh có buồn không?
Nếu em sống lại
Anh có vui không?
Nếu em bỏ chồng
Có lấy em không?
Lạy ông đi qua
Lạy bà đi tới
Đây là tài khoản
Mã QR ngân hàng thương mại SibiBank
Ai xót thương xin chuyển khoản!
Số hóa tình thương
Tạ ơn
Con đã ghim bài trên Facebook!

Tiếng một viên chức nghỉ hưu

Hoàn dân

Hoàn dân

Ta hoàn dân vì ta hết quan

Chập chờn những ngày những tháng những năm

Những thằng A thằng B thằng C

Những mụ nạ dòng

Những đóm dáng cô nàng chán chồng và
chồng chán

Những cấp ngang cấp dưới cấp trên

Ta từng nhớ

Sao bây giờ nhớ nhớ quên quên

Ngày ta về

Mưa ẩm đậm

Gió hắt hiu

Mây u u xám xám
Bữa tiệc chia tay cuối cùng trơ trọi một ta
Mâm bát ngổn ngang
Thức ăn đồ uống dang dở
Tiếng khóc con gà từ đĩa thịt gà
Tiếng rên rỉ từ rừng thẳm non xa khe khẽ bay lên
từ những sơn hào hải vị
Chập chờn khói xì gà màu nâu
Mùi rượu ngoại lăn lóc qua biết bao lần biếu xén
Ả tiếp viên nhìn ta tròn mắt vô hồn...
Ta về vườn
Cũng một bóng như ai
Không có thơ lưu luyến
Chỉ có tiếng cười nhàn nhạt
Ta không thể mượn rượu giải sầu
Rượu trong như mắt rắn...
Ngắt ngư nhật lá đá ống bơ!

NHỮNG NGỌN NẾN KHÓC TRONG ĐÊM

Hình như là Hamlet!

Đêm

Những ngọn nến cháy

Những ngọn nến cháy

Giọt giọt lã

Trong như nước mắt

Những giọt nước mắt trong đêm

Những ngọn nến cháy...

Vườn thượng uyển bóng tối ngập chìm

Bóng tối âm u vườn thượng uyển

Cổ thụ hình thù cổ quái

Vặn vẹo dáng trần tình

Rờm rợn tán hình ác diệu

Vườn thượng uyển lạnh lẽo đêm

Tiếng cú rúc rờn rợn
Ánh mắt xanh lè
Ô kìa mảnh trăng!
Mảnh trăng tái nhợt
Quầng sáng mờ mờ nhờn nhợt
Gương mặt buồn thời gian
Nén đang khóc đang khóc trong lặng yên rờn rợn...

Vườn thượng uyển ta từng bao lần tham dự
Dạ yến ngọt ngào
Dạ hội tương bưng
Ô! Vườn thượng uyển của ngày xưa không còn
Vườn thượng uyển của những kỉ niệm đẹp
không còn
Vườn thượng uyển tàn tạ
Hoang dại
Đua chen hoa thối cỏ độc

Vườn thượng uyển rình rập những gương mặt
gian thần mắt rắn

Vườn thượng uyển những thiếu nữ những đàn
bà đẹp và thơm tho và quyến rũ chào mời như gái
điếm thành thạo nghề chơi

Vườn thượng uyển tràn trề rượu ngon

Những li rượu vang hồng màu máu

Những li rượu vang trắng lạnh ngắt

Vườn thượng uyển của những toan tính điên đảo
đảo điên

Thanh âm rạo rức

Thanh âm dâm loạn

Thanh âm nhạo báng tình người

Hoàng đế già nua uy quyền ngang thần thánh

Ôi! Một thời đồn mạt khốn khổ ta trót sinh ra!

Trí tuệ trở thành miếng thảm chùi chân!

Trái tim nhân ái rẻ như quả héo!
Tình bạn là một nhạo báng!
Tình yêu là một toan tính một hợp đồng ngôn từ
sắc lạnh!

Thơ ca như son phấn rẻ tiền!
Thời khốn cùng ta trót sinh ra và lớn lên!
Thời khốn cùng...

Ta nhìn những ngọn nến trong đêm
Những ngọn nến cháy phả hơi thở tử thần lạnh lẽo
Những ngọn nến ròn rã khóc không thành tiếng
Ô những ngọn nến đêm nay
Vườn thượng uyển đêm nay
Nhọt nhạt trắng
Nhọt nhạt trắng
Nhọt nhạt trắng...
Những ngọn nến khóc trong lặng yên.

BỔNG NHỚ ANNA KARENINA

Khi viết lời buồn về sự ra đi của Dương Tường, ông anh quả quyết bản dịch Việt ngữ hay nhất của Dương Tường chính là ANNA KARENINA...

Hạnh phúc thì nhang nhác như nhau
Bất hạnh mỗi người mỗi vẻ*
Phát đoan từ hần sâu vào trí nhớ
Nỗi bất hạnh con người cõi nhân gian
Muôn hình ngàn vẻ
Muôn sắc muôn màu
Cõi nhân gian rộng dài và bé tí
Không nơi dấu mặt
Không đường chạy thoát
Nỗi bất hạnh chặn lối
Nỗi bất hạnh truy đuổi kiệt cùng
Cõi nhân gian mệt mỏi không một chỗ nghỉ chân

* Hình như mở đầu tác phẩm là như thế. Bản dịch của Nhị Ca và Dương Tường!

Anna bất hạnh
Chồng nàng bất hạnh
Con nàng bất hạnh
Người tình của nàng bất hạnh
Cái chết đã giúp nàng giải thoát
Dững cảm và cay đắng vẫn là hơn
Nàng chối từ nhân gian
Nàng chối từ bất hạnh
Nàng chối từ để nàng được là nàng
Sống chân thật và chết cũng chân thật
Mặc cho ai cười, ai khóc, ai ghét bỏ, ai xót thương...

Trăm năm trôi qua
Đời người thoáng chốc
Lưu dấu còn chi?
Cạn khô dòng nước mắt
Người sinh ra để sống hay để chết?
Anna
Anna
Dấu hỏi treo giữa trời
Buồn thương day dứt.

NHỮNG GÌ CẦN CÓ THÌ ĐÃ MẤT...

Bổn dưng nhớ NHIỆT ĐỐI BUỒN của Claude Lévi -Strauss

Những gì cần có thì đã mất

Đã mất bởi chính ta

Bởi sự xuẩn ngốc mang sắc màu thông minh

Sự thông minh mang đầy đáng vẽ học trò

Những học trò cố tỏ ra thông thái

Bằng những bài tóm tắt dễ nhớ dễ hiểu giản đơn
như xác ướp

Xác ướp lạnh ngắt vô sinh và tuyệt tự

Những gì cần có thì đã mất

Những gì cần có thì đã mất
Đã mất bởi chính ta
Ta thông minh theo lối trẻ ranh
Trong thân xác già nua của những thân cây lưu niên
Trong khu rừng rậm nhiệt đới giây leo cỏ dại lằng
nhằng chằng chịt
Màu xanh phủ đầy
Tất cả đều cóm nắng
Những dây leo ngàn tuổi hình thù quái dị
Sự sống tung bừng trong sự bế tắc quẩn quanh
Nhiệt đới u buồn nhiệt đới u mê nhiệt đới tràn
đầy ánh sáng và tăm tối ẩm ướt.
Nhiệt đới buồn
Những gì cần có thì đã mất...

Những gì cần có thì đã mất
Ta mãi mê đi tìm
Trong khu rừng chằng chịt cỏ và dây leo
Không dấu vết
Không dấu vết
Ta lạc giữa khu rừng rậm rì
Lạc trong sự quần quanh lối thoát không tìm ra
Ta khát khao đi tìm những gì chính ta đã để mất
Tấn bi hài kịch ta thủ vai chính
Tấn bi hài kịch không có thủ lĩnh
Tấn bi hài kịch không có anh hùng
Tấn bi hài kịch mất hướng
Giữa nhiệt đới buồn ánh sáng ngập tràn còn ta
thì tăm tối
Dưới vòm xanh ảm thấp những chằng chịt dây
leo và cỏ dại ngút ngàn.

ĐỂ NHỚ JONATHAN SWIFT

Bậc thầy trào lộng, tiên bói

của G.Orwell tác giả ANIMAL FARM

Có những xứ sở dị kì
Người không ra người nhưng không thể gọi là
trâu là bò là gà là lợn là ngựa là dê...
Gọi như thế Chúa Trời sẽ trừng phạt
Cũng không thể gọi là Quỷ là Ma
Quỷ Ma không sống cùng ánh sáng
Chúng sống ở âm ti địa ngục chín tầng hoặc chỉ
khi nào màn đêm buông xuống
Trong khi
Những xứ sở dị kì
Người dù không ra người nhưng vẫn phải gọi
là người

Chúng có triều đình văn võ bá quan

Chúng có những triết gia và những tư tưởng gia

Chúng có học viện nọ học viện kia và cả một rừng khoa học gia đầy mình bằng cấp không ít người giảng dạy ở mười trường đại học trước tác đẳng thân cùng một lúc hướng dẫn rất nhiều thạc sĩ tiến sĩ nhiều đến mức không nhớ nổi những gì đã hướng dẫn kể cả tên đề tài luận án luận văn

Chúng có thần dân u u mê mê ranh ma trộm cắp không ai bằng

Chúng có những điều thế gian chưa hề có không thể có

Chúng bắt tử trong sự ngu xuẩn

Chúng thông thái một cách ngu ngốc và ngu ngốc một cách thông thái

Chúng bắt tử, trời ơi chúng bắt tử

Vì thế nguyện vọng lớn lao nhất, hằng thường nhất, thiêng liêng nhất là được chết mà vẫn không xong

Xứ ấy

Hình hài con người quắt queo vắn vẹo

Khi chúng cười thì có nghĩa là vô cùng nguy hiểm

Khi chúng khóc thì có nghĩa là đang diễn trò

Trò giết người máu lầy mặt đất

Đầy núi rừng trùng điệp xương khô

Khi chúng đọc thơ

Nghĩa là đạn lên nòng

Khi chúng hát đồng ca

Nghĩa là chinh chiến

Khi chúng gọi nhau là comrades/tavarit

Thì có nghĩa là tù đầy là trả thù là tận diệt

Xứ ấy

Văn võ bá quan

Tranh nhau hơn thua

Một bông hoa

Một danh xưng

Một lô đất

Một chỗ ngồi
Khi chụp ảnh cùng ông lớn
Một lời khen
Xứ ấy
Bọn văn nhân nghệ sĩ
Véo von ngợi ca các đẳng bậc để được vinh danh
Các đẳng bậc khinh bỉ một cách trịnh trọng khi
gọi chúng là chiến sĩ
Ai từng đọc GULLIVER'S TRAVELS?
Có cười bể ruột?
Có buồn nấu ruột?
Có bàng hoàng thảng thốt?
Có thần thờ bi ai?
Những gì nhà văn đã viết
Thấy đầy rẫy khắp nơi
Chỗ tôi
Chỗ bạn
Chỗ của chúng ta
Trên mặt đất người đời.

BÊN NGOÀI CỔ TỰ...

Để nhớ một cuộc vui

Bọn ta không hành hương cổ tự
Quán bên đường tự bạ. Sá gì
Thằng nào uống. Thì thằng ấy gọi
Hình hài tự tạc. Khúc sầu bi...

Khởi cần tạc lên gỗ lên đá
Rồi đặt bày điểm nhãn nhập thần
Im lìm chết buồn thiu quạnh vắng
Chết ngạt cùng van vái khói hương.

Bọn ta quán ven đường tự tạc
Ta nhìn lòng dạ thấy thất kinh
Tà dương loang loáng! Buồn. Buồn nẫu
Chân dung là đây. Cõi bụi trần.

Thằng thứ nhất mặt sầu héo hắt
Nhìn y! Ê buốt cả ruột gan
Trầm ngâm! Và hình như cầm bật
Trời ơi! Thấy cả thế gian buồn.

Thằng thứ nhì dáng hình que củi
Vật vờ đời nhàu nhĩ te tua
Nghèo mạt rệp hiện hình quần áo
Thôi thì nhếch mép cứ cười đùa.

Thằng thứ ba một đời công chức
Chỉ chu dày giếp mặt vô hồn
Cứ mở miệng là đúng khuôn phép
Nhìn mày! Buồn không thể buồn hơn.

Thằng thứ tư vung tay chém gió
Gào to “tiền nhiều để làm gì?!”
Ngu một đời! Lợi danh theo đuổi
Giờ một mình. Khóc. Khóc. Khóc đi.

Thằng thứ năm mặt như tiền lạnh
Tiền oan nghiệp chướng lãnh đủ rồi
Ngoại lực tuần đành thôi chấp nhận
Cuối đời, y quyết định dong chơi.

Ngồi bên ta là thằng thứ sáu
Cầm, kì, thi, tửu... lộc trời cho
Mà sao mặt buồn. Buồn nhứt nỗi
Cả một đời gỡ mãi không ra.

Thằng cuối cùng là ta. Thứ bảy
Nguyên một đời làm kẻ vô danh
Khóc người xưa? Ta không rồi việc
Cũng chẳng đau theo lòng chúng sinh!

Ngồi đây! Bảy thằng. Hoàng hôn sẫm
Tự tạc chân dung. Vây vạy thôi
Bằng xương bằng thịt bằng cười khóc
Giữa nhân gian một chốn lưu đày.

Tiếng chuông vọng từ ngôi cổ tự
Hiện sinh tiền kiếp nào quá chừng!
Người người đi lễ chập chờn mặt
Ta vẫn thấy lòng ta đứng đưng.

NHỮNG NGẠI NGẦN ĐÂU DỄ NÓI THÀNH LỜI

Bạn gọi ta về thăm trường cũ
Giật mình
Trời đất mang mang
Mấy chục năm từ độ ấy
Ta chưa một lần, chưa một lần trở lại
Nơi ta ra đi
Xa không xa
Không xa nhưng nhiều ngăn cách
Nước mình bé tẹo chỉ cần mấy tiếng đồng hồ
Ngăn cách, cách ngăn
Những điều không nỡ nói
Những điều không muốn nói
Những điều chỉ nên giữ trong lòng
Thế là thành ngại ngại
Nỗi ngại ngại ngăn bước chân trở về...

Ta hình dung khi ấy
Bạn bè cũ gặp nhau ai còn nhớ những chuyện
ngày xưa?

Cuộc sống áo cơm mấy chục năm mòn mỏi
Tim ta có lẽ cũng héo mòn
Những khắc khoải của cái ngày xưa trở thành một
vết nắng

Thoáng qua như vô ảnh vô hình
Mấy chục năm người thành danh thành đạt
Thầy cô tự hào
Niềm tự hào có phần thái quá và lộ liễu
Niềm tự hào vô tâm và trống rỗng
Hóa thành nỗi buồn dai dẳng
Hóa thành nỗi muộn sầu
Cho những ai vất vả đường trường
Sớm mai đầu hôm quần quanh và bị lãng quên

Những hờ hững không cố ý
Niềm hân hoan giống như những mảnh vụn
Như bong bóng xà phòng chưa kịp bay đã vỡ
Trở về
Khiến ta thấy ngại ngần và sợ
Sợ giây phút gặp lại
Bạn ta thoáng chút muộn phiền

Mấy mươi năm ta không trở lại
Dù chỉ một lần
Nhưng vẫn biết
Vẫn sẽ chia...
Đứa này số phận hẩm hiu đã về cùng cát bụi
Nỗi đau hóa thành cơn lạnh hư vô
Đứa kia không hiểu vì lẽ gì mấy chục năm sống
trong thảm nạn u u minh minh chờ hết kiếp
Sống đọa thác đầy hóa ra là có thật
Có đứa héo mòn trong khổ nghèo dai dẳng

Có đứa đau nỗi đau mỗi tình thừa học trò bị
cướp trắng và sỉ nhục

Có đứa triền miên trong oan khổ tù đầy

Có đứa phiêu bạt nơi chân trời góc bể

Có đứa oằn mình gánh những đòn số phận oan
nghiệt

Gặp lại nhau ư?

Biết sẽ nói những gì?

Nhưng vẫn cứ phải về

Biết đâu lần đầu tiên cũng là lần cuối...

Tự dặn mình hãy nghe và ít nói

Chỉ nhìn thôi

Và nếu có thể thì giang rộng cánh tay

Ôm vào lòng dù chỉ một vài giây

Và nhắm mắt

Lệ rơi, lệ rơi...

Trôi đi những ưu phiền.

NHỮNG MẢNH VỤN KHÔNG THƠ

1.

Diva siêu hạng thi nhau “gọi nắng...” ca từ âm vực cao ngân dài ngân dài mười ba nhịp người nghe muốn ngộp thở đứt hơi

Giữa khi ba miền bắc trung nam mùa khô hạn quá trời

Ba tháng bốn tháng năm tháng không mưa ngun ngút nắng hầm hập nắng khô khốc nắng tàn nhẫn nắng khốc hại nắng...

Tôi kêu hoài diva ơi! diva ơi! diva ơi!divã divạ ơi!

2.

Một cô nàng không ngần ngại yêu ba chàng trai
một lúc

Chàng thứ nhất nhờ Zalo!

Chàng thứ hai nhờ Facebook!

Chàng thứ ba nhờ cơm hộp ship chung!

Nàng bảo để không - khi - nào - rơi - vào - khoảng -
trống - ái - tình

Như quốc gia không thể để rơi vào khoảng trống
quyền lực!

Ái tình thời bốn chấm không [4.0]!

Romeo & Juliet

Nguyệt Nga & Vân Tiên

Đều cổ xưa lỗi mốt!

3.

Tin đồn! Tin đồn! Lại tin đồn...

Quan tâm chả buồn quan tâm

Chán

Ư' thừa

Phát ngáy...

“Thâm cung bí sử” thời tê nê pốc đã không còn

Tấn hài kịch nhân gian hết độ căng drama cổ điển.

4.

EU giương cờ vàng đã mấy năm ròng rã

Bao nhiêu khuyến nghị

Bao nhiêu đề nghị gần như thỉnh cầu

Cờ vàng bay ngạo nghễ

Biển Đông sóng đen ngòm đe dọa

Ai lo?

5.

Thằng bạn khoe vừa in tập thơ
Bản thảo và bản phát hành chỉ khác nhau kiểu chữ
Không hay
Không dở
Đọc
Không buồn
Không vui
Tại thơ?
Hay tại tôi?

6.

Đồng trùng hạ thảo

Sâm hàn quốc sâm china sâm huê kì sâm nga
sâm ngọc linh...

Yến sào

Bào ngư

Dễ mua hơn khoai lang khoai mì

Bao nhiêu cũng có

Ship miễn phí tận nhà

Sung sướng làm sao

Toàn những thứ thừa trước tiền vua

Cần - cảm - ơn - ai - bây - giờ?

7.

Lừa!

Lừa!

Lừa!

Chỗ nào cũng thấy lừa

Chỗ nào cũng thấy người bị lừa

Hình như nhiều hơn vẫn là đàn bà và người già

Hết bọn lừa đảo? Bao giờ? Bao giờ? Bao giờ?

Bao giờ...

Hết tham

Hết sợ

Hết ngu và ngơ?

Bao giờ?

Không bao giờ...

8.

Năm 1954 lên ba tuổi mẹ bế trên tay hòa cùng
dòng người di cư

Năm 1975 thêm một lần di tản

Năm 2023

Tháng 5

Tình cờ tôi được gặp

Giật mình

Sững sờ

Không, còn như là kinh ngạc

Ông nói chuyện với tôi bằng giọng Hà Nội
vẹn nguyên

Với tôi là một điều kì diệu!

9.

Nghe

Đọc

Quanh tôi

Từ sáng đến đêm khuya

Từ ban mai đến xế trưa

Ngôn từ thời tôi sống

Hay và dở

Thanh quý và đểu cáng

Lưỡi người và lưỡi gỗ

Chen lẫn, náo loạn, ồn ào

Có lẽ điếc là hạnh phúc

Niềm hạnh phúc mang sắc màu bệnh hoạn...

10.

Ồn ào

Khói bụi

Quán bia cỏ mỗi chiều

Thấy toàn người trẻ

100%

100%

100%

Đời tây kệ!

Thây kệ!

Trăm phần trăm trăm phần trăm...

11.

Kỉ niệm Ngày Đại thắng
Kỉ niệm Ngày Đại bại
Chúng ta và Họ
Ai buồn hơn ai?
Ai vui hơn ai?
Chúng ta và Họ đều buồn?
Chúng ta và Họ đều vui?
Ta vui?
Họ buồn?
Hay ta thì buồn còn Họ thì vui?
Không biết nữa
Ôi! Lịch sử...

Chợt nhớ BẠCH ĐẰNG GIANG PHÚ
Trương Hán Siêu về bến sông xưa
Bạch Đằng giang cuộn chảy
Anh hùng vắng bóng
Chỉ còn lau cỏ hắt hiu
Dấu xưa oai hùng sông sâu chìm đắm
Hoàng hôn giăng kín nơi nơi
Gió lạnh
Giặc tan
Muôn thừa thanh bình dần xa dần xa
Trang hùng sử ai quên ai nhớ?
Ai nhớ?
Ai quên?
Khô dòng lệ
Giăng giăng bốn phía mưa rơi...

12.

Giang cư mận [dù không phải là tất cả nhưng có vẻ hơi bị nhiều] lồng lộn hoan hô và có vẻ noi theo

Lời tâm sự của một chàng ca sĩ mới như cồn nổi

Chàng có vẻ căm ghét nền văn minh hiện đại...

[Nghe chàng, tôi bật (không dám) cười vì miệng tôi hơi rộng sẽ hở 12,5 cái răng!]

Chàng nói rất hay về sông Thạch Hãn là cửa -
ngõ - Sài - Gòn!

Đến đây thì tôi giật hết cả mình và nghi ngờ trí nhớ

Bèn GUC

Té ra Thạch Hãn đã đang và sẽ vẫn thuộc đất
Quảng Trị miền Trung có mùa - hè - đỏ - lửa!

Không sao

Hữu Nghị quan nếu tu từ cũng cửa ngõ Sài
(không) Gòn!

13.

Combo một bộ đồ nội thất làm từ hai mươi tấn
gỗ quý!

Đại gia việt xài cho thỏa sinh thú trần gian

Rồng phượng hổ sư tử rắn rết phượng hoàng
chạm chỗ

Ràn rạt lời khen quá sang, quá đẹp, quá đỉnh...

Ôi! Giấc mơ!

Ôi! Nỗi khát thèm!

Ôi! Thăm mĩ!

Huy hoàng vinh quang tự hào hơn hớn ma mị
chênh chao xịt bộp tào lao bí đao.

14.

Phim mới làm nhân dịp Chiến thắng Điện Biên

Tôi đón xem và hi vọng

Hi vọng và hi vọng...

Chiến công chấn động địa cầu...

Kìa hình ảnh những đoàn người ra trận

Kìa huyền thoại những chiếc xe đạp thồ

100 kg

200 kg

300 kg

Những hạt gạo người dân Việt Bắc, Khu Ba, Khu
Tư dốc bỏ cho kháng chiến

Gạo đóng vô bao chắc chắn là rất chặt và bao
đầy sẽ căng tròn...

Ô kìa sao trên phim

Bao gạo [tất nhiên là đạo cụ] có vẻ phập phều cứ
như là không đựng (chứa) gạo...

Ô! Cứ thấy sao sao...

15.

Ông bạn tôi thở dài

Lâu

Rất lâu không ra Hà Nội

Nhiều ngại ngần

Nhiều ngần ngại khó nói và nhiều khi không muốn nói

Nhớ

Càng thêm nhớ

Đặng Thế Phong

Văn Cao

Thạch Lam

Cốm làng Vòng

Hồ Tây sen ngát chập chờn bay sâm cầm rừng

bàng làng Yên Thái...

Hà Nội ngày xưa

Hà Nội trong trí nhớ tuổi học trò thơm trang

sách thơm mùi tóc

Hà Nội chập chờn xa

Hình như dần mất...

16.

Trống khai trường...

Thiên liêng tuổi học trò

Thiên liêng là thế...

Bỗng dựng thành niềm gở cho ai?

Dân mạng đồn dân mạng thổi

Dân mạng kiểm kê một hai ba bốn năm...

Dân mạng sôi sục luận sôi nổi bàn

Sáu bảy tám chín...

Tiếng trống khai trường cứ như là ma ám

Tuổi thơ

Áo trắng

Cầu trời đừng bị nhuộm đen

Mùa phượng nở sân trường xin đừng rưng rưng
nước mắt

Xin đừng buồn nữa lá me bay

Mùa thu ơi mùa tựu trường xin đừng mùa thu chết

Niềm vui ơi!

Xin trở lại...

17.

Khắp nơi nơi

Cứ chỗ nào có đường là có chợ

Có chợ là có thức ăn

Sống và chín

Chỉ có trời mới biết bần hay sạch!

Thôi thì đành nhờ trời đoái thương

Nguồn bệnh bủa vây

Cái chết rình rập

Ai đen thì chết

Ai đỏ thì thoát

Nhờ Trời ơn Trời oán Trời

Mỗi ngày vào lúc 23 giờ 55 phút có thể biết mình
không chết!

Ngủ một giấc

Thế là có ngày mai.

18.

Trường mầm non

Các cô tổ chức hoạt động trải nghiệm cho các
con

Trồng và hái rau muống

Làm cà muối làm tương

Nướng bánh đa và làm bánh đúc

Tập làm MC và biểu diễn thời trang

Tết Trung thu có chị Hằng áo quần trắng toát...

Vân vân và vân vân

Không quên chiếc xe tăng húc đổ cánh cổng Dinh

Độc Lập 11 giờ 45 phút ngày 30 tháng Tư năm 1975

Xem

Tôi thấy bản thân

Và nhớ câu danh ngôn của các đảng bậc tiền
nhân

Hậu sanh khả úy!

Vui vô cùng và cũng sợ vô cùng!

19.

Những cuốn sách gáy thật dày bìa cứng và khổ lớn
Đứng trang nghiêm
Tủ gỗ và cửa kính
Phòng khách sang trọng
Chủ nhân miên man những cuộc họp
Những cuốn sách ủ ê buồn
Buồn đến mức không có cả mạng nhện giăng...
Phòng khách máy lạnh 24/7...

20.

Quán nhậu
Rượu ngoại đầy bàn
Đồ ăn truyền thống
Thức khách nhìn thoáng qua đủ biết
Có vẻ toàn tinh hoa là tinh hoa
Nghe ào ào chém gió
Họ gọi nhau bằng danh xưng kẻ - sĩ - bắc - hà!
Cha cha cha cha cha cha...

BÀI CẦU HỒN

Mỗi ngày tôi chọn một niềm vui... *

Năm mươi năm là gần hai mươi ngàn ngày

Giật mình ngẩn áy trống huơ trống hoác

Gió hư vô

Nhập nhoạng bóng tà dương những kí ức buồn
lần lượt ra đi trộn cùng cát bụi

Bài thơ cũ không người đọc lại

Bài hát cũ lang thang trên đám mây điện toán
vô hình bất chợt ngán lên những chân trời cũ trở về
nhuộm màu ảm đạm

Những tháng ngày rực rỡ

Những tháng ngày ngơ ngác bơ vơ

Những tháng ngày phó mặc số phận nổi trôi
tan tác

Mất

Còn

* Hình như là lời một bài hát...

Thua
Được
Cầm vàng vàng rơi
Cầm niềm tin niềm tin vượt mất
Bao nhiêu nắng đã lợt qua tay
Bao nhiêu bến bờ đã trở thành dĩ vãng
Bao nhiêu ác nhân bao nhiêu ân nhân bao nhiêu
nạn nhân đã lần lượt trở về cùng cát bụi
Tang thương cũng đã mấy lần
Xót xa cất kín trong lòng
Vui cũng nhiều khi vui gượng
Kí ức đâu dễ xóa nhòa
Nhớ buổi khi bất chợt nghe một bài hát cũ đọc
một câu thơ cũ nhìn một tấm hình cũ
Nước mắt rơi rơi
Thấm đá
Mềm đá
Chát mặt cả chiều hè nắng đỏ
Nhớ chẳng có mùa hè đỏ lửa
Có mùa đông buốt xương

Có mùa xuân tan hoang đồ nát điệp trùng
khăn trắng

Có mùa thu vụn vụn lá bay vụn vụn hồn oan một
mỏi theo dòng văn tế thăm sâu chuông mõ khói hương
mờ nhạt trên xứ sở hiu hắt mưa ngâu

Nhớ chăng
Những trống rỗng tâm can
Những cùng đường tuyệt lộ
Những đôi mắt vô hồn
Những thân người gục đổ
Những bể bàng tử hỏ
Những ngư ngác bơ vơ
Cả một thời chết tiệt...

Không ít vĩ nhân viết thư gửi tới tương lai!
99% là những tiên tri tốt lành và chẳng bao giờ
trở thành hiện thực

Những tiên tri nhảm nhảm dối lừa
Những tiên tri lần lượt rơi vào thùng rác
1% là tiên tri buồn

Đủ cung bậc
Ảo não
Tiếng thở dài ngán ngẩm
Ước mơ đen
Đại hồng thủy nhấn chìm
Giông tố cuốn sạch
Nhân loại cáo chung
Kỉ nguyên băng giá
Người thành tro bụi
Quái vật chiếm chỗ con người
Ruồi phủ kín mặt đất che kín bầu trời
Hoàng hôn nhợt nhạt phủ khắp nơi nơi
Sông ghen nước...

Ta viết thư gửi về quá khứ
Gửi đến những hồn ma
Những hồn ma một thời ngạo nghễ
Những hồn ma một thời danh vọng cao sang
Những hồn ma một thời lê la bãi rác
Những hồn ma một thời huân chương đầy ngực

Những hồn ma một thời xưng thánh xưng thần
Những hồn ma một thời mê mãi kiếm tìm trường sinh
bất tử vạn thọ vô cương

Những hồn ma một thời thầy ma sống
Những hồn ma một thời cam phận
Những hồn ma một thời...

Ta gọi

Không phải nổi oán hờn

Không phải sự cảm thông

Không phải lời trách cứ

Không phải lời bẻ bai cay nghiệt

Mà chỉ nổi xót thương!

Các người xuẩn ngốc trong sự thông thái

Các người quá thông thái trong dạng u mê

Các người thông minh đầy láu cá

Các người đa sầu đa cảm trong sự hung hãn
điên rồ...

Các người tự tin để không khi nào hối hận

Không khi nào hối hận...

Nổi xót thương ta gọi đến các người.

HUYỀN THOẠI ĐẾN KÌ RÃ NÁT

Huyền thoại đến kì rã nát
Bèo nhèo nhập nhoạng hào quang
Ngôn từ sẽ làm việc cuối
Huyền thoại hóa thành tiểu lâm.

Hào quang nhoáng nhòang phút mốt
Trần sì hoàng đế cởi truồng
Triều đình tẽn tò nhếch nhác
Thanh âm toén hoén y uông.

Long thể long nhan gì đó
Tưởng chừng vàng mười kim cương
Trần sì cũng da cũng thịt
Cong cong phơi đủ xương sườn.

Hoàng thượng háo hức cõi trường
Ô kìa! Nhùn nhũn! Nhùn nhũn
Mấy bà mấy cô sồn sồn
Ghé mắt! Sao mềm như bún?

Hoàng thượng rồi thì cũng chết
Những tướng toàn dân chết theo
Tang ma rình ràng hoành tráng
Ô kìa có một con mèo!

Pháp sư mặt dơi tai chuột
Mắt xanh mở nhọn phán rằng
Linh hồn của ngài hoàng thượng
Nhập vô con mèo tam khoang!

Là mèo thì phải bắt chuột
Có tài giấu cút tuyệt kì
Nay nhập thêm hồn hoàng thượng
Chẳng mấy mà thành hồ li.

Hồ li chín đuôi biển báo
Rõn chơi nó khoái bắt người
Hồ li chín cái đuôi vầy
Nhân gian đảo ngược đảo xuôi.

Thượng đế chơi khăm xứ sở
Ngai vàng một gã đặt lên
Tạm gọi “đại nhân kiêu lầu”
Một cuộc tấn phong rất điên!

Huyền thoại đến kì rã nát
Thì phản - huyền thoại ra đời
Nghêu ngao đầu đường xó chợ
Hóa thân xú thoại mua cười.

NHƯ NẮNG ĐÃ QUA ĐÈO

Như nắng đã qua đèo
Sáng như mảnh gương không chút bụi
Và sắc
Và trong
Trước khi xuống núi...

Thanh vân làm nền tĩnh lặng thăm thẳm sâu
Sương chiều băng lạnh mờ xa như khói
Tịch lặng cõi trần gian
Hoàng hôn buông
Hoàng hôn buông
Tịch lặng

Như nắng đã qua đèo
Ta một mình đường xa
Chút ưu phiền nhẹ như làn sương mỏng
Bên kia núi là cố hương chắc đang vàng sậm nắng
Lô giang lấp lánh êm đềm
Hồng hà thao thiết chảy

Ngã ba Hạc độ xuân sang trầm mặc
Lá xanh biếc cành cao cổ thụ trăm năm
Cá anh vũ đã rời hang đá khẽ khàng búng nước?
Hoa gạo đỏ như son dưới ánh thiều quang...

Như nắng qua đèo
Ta một mình chiều hôm quăng vắng
Bên kia núi vời vợi cổ hương...

Như nắng đã qua đèo
Ánh lên lần cuối
Một khoảnh khắc trời trong
Một khoảnh khắc thanh vân tím tắp
Một khoảnh khắc mơ mơ sương giăng chân núi
Một khoảnh khắc “nhất hệ cố viên tâm”^{*}
Một khoảnh khắc ta trò chuyện trong thinh lặng.

Kìa nắng đã qua đèo!

^{*} Cô chu nhất hệ cố viên tâm - thơ Đỗ Phủ.

BÀI CA CUỐI NĂM

Cảm ơn con gái cho đi chơi

Cuối năm

Ngẫu nhiên, rất ngẫu nhiên

Ta về với núi với suối với rừng với cỏ cây hoang dại

Ngồi nghe suối chảy

Nằm ngắm mây bay

Tận mắt nhìn những đàn kiến li ti

Tận mắt nhìn hoa dại nở

Tận mắt nhìn ngọn tre nơi sườn non phát phơ
nắng trong veo

Tận mắt ngắm nhìn...

Ồ những tháng ngày

Gần như chết chìm trong những lo toan nhí nhút

Gần như đã quen với những lo toan vụn vặt

Gần như đã quên trời xanh mây trắng

Gần như đã quên hoa dại bên đường

Gần như đã quên nơi sườn non hoàn toàn tĩnh lặng
Mảnh trăng thượng huyền mảnh như một làn mi
Và đẹp đến nao lòng
Đêm mùa đông trong vắt

Rất tình cờ được nghe suối hát
Khúc nhạc chẳng cần cho ai
Rất tình cờ nhìn trời cao xanh biếc
Sắc xanh cũng chẳng vì ai...

Những ngày cuối năm
Về với cỏ
Cần gì phải mơ
Cỏ dịu êm
Cỏ dịu êm
Ai mong chờ
Ai mong chờ
Cỏ dịu êm và suối hát
Đêm trong veo tĩnh lặng
Ta trở về...

ĐI QUA VÙNG MỘ ĐỊA

Vùng mộ địa!

Tôi, bạn, chúng ta ai chẳng đã từng đến đã từng
đi qua

Nơi nào trên thế gian này chẳng có?!

Vùng mộ địa

Khang trang, đôi khi khang trang quá khiến ta
ngạc nhiên đến sửng sờ

Sập sệ, úi sùi, đôi khi cũng quá khiến ta xa xót
ngậm ngùi

Vùng mộ địa những vùng mộ địa có ở khắp nơi

Khắp nơi...

Mảnh đất cuối cùng bạn, tôi và tất cả đều trở về
sau cuộc hành trình

Có thể là dài, rất dài dài đến mức nhàm tẻ
Có thể là ngắn, rất ngắn với vô vàn bất ngờ vô vàn
tiếc nuối...

Bạn - tôi - tất - cả - chúng - ta
Tất cả!

Bạn nghe thấy những gì?
Những gì bạn nghĩ suy?
Khi qua vùng mộ địa?
Giấu kín trong lòng
Trầm tư
Tiếng thở dài
Rơi lệ
Bay vút lên ngôn từ thi ca?

Vùng mộ địa mệnh mang
Hoàng hôn sương khói
Đá lạnh
Di ảnh bơ vơ

Những dòng chữ trên bia mộ tỏ mờ
Những úa tàn hoa cỏ...
Tôi lắng nghe
Lắng nghe từ lòng mình
Lắng nghe từ đất
Lắng nghe từ cỏ cây
Lắng nghe từ thăm thẳm tầng mây
Những tiếng thầm thì trong veo thiện lành
Không oán hận
Không thỉnh cầu
Xót thương những người đang sống
Đắm chìm u mê
Sục sôi réo gào dục vọng
Bầm dập cuộc bon chen
Nung nấu nỗi khát thèm
Đốc đời vào cuộc đồ đen...

Không có thiêng đàng đâu
Địa ngục cũng không
Không có
Chỉ là đất
Chỉ là cát bụi
Cõi hư vô một màu đen không phân biệt thấp
cao sang hèn
Không phân biệt
Xót thương những mơ mộng hảo huyền
Lãng to mả lớn cũng vẫn chỉ là cõi chết
Mộ địa mênh mang
Khang trang hoang tàn chỉ một...

Những bước chân người
Nhàm chán như một thói quen
Nhàm chán như một nghi thức
Những nghi lễ mang đầy tinh thần trò diễn
Những trò diễn nguội lạnh và luôn hợp thời trang.

SỐNG - KHI NGƯỜI TA ĐƯỢC SINH RA

Người ta được sinh ra để Sống hay để Chết?

Sống!?

Chết!?

Tôi không dám lựa chọn

Bạn có dám không?

Cả chúng ta nữa

Cả chúng ta nữa

Dám lựa chọn dám trả lời?

Sống!

Chết!

Người ta được sinh ra để Chết!

Cái Chết đích đến cuối cùng...

Không một ai có quyền lựa chọn

Món quà chia đều của Đấng - Sáng - Tạo!

Chết mang dáng vẻ một Ân sủng

Dáng vẻ hình hài một cuộc giải thoát gánh nặng
trần ai.

Người ta được sinh ra để Sống!
Sống thế nào đây?
Cuộc lựa chọn nhẹ nhàng
Cuộc lựa chọn đổ nước mắt và nhiều khi đổ máu
Sống như cỏ như cây như đất như đá?
Sống như con vịt con gà như dế như giun?
Câm lặng
Ù lì
Nhắm mắt?
Ngậm miệng?
Bịt tai?
Sống mỗi mòn và Chết trong mòn mỗi?
Cuộc lựa chọn không có điểm cuối cùng
Hóa thành những cuộc kiếm tìm
Hóa thành những cuộc vượt thoát
Hóa thành những cuộc ra đi
Không phép màu cổ tích
Cuộc lựa chọn ngôn từ bất lực
Mọi động từ mọi tính từ mọi phép tu từ hóa
thành vô nghĩa
Cuộc lựa chọn găm vào kí ức
Hóa thành kí ức

Sống - mà nhớ lấy
Sống - để nhớ lấy
Sông - mà kể lại
Bóng thời gian tắm tối
Trí nhớ cứ rệu rã, suy tàn
Kí ức vẫn cứ hiện lên
Quá khứ đòi quyền tồn tại
Sống để chịu đựng kí ức buồn
Kí ức buồn ngân rung
Bản hợp xướng u trầm làm thành sự Sống!
Bản hợp xướng làm nên từ khổ lụy bi ai
Từ ác mộng giữa trưa hè mở mắt
Từ những khoảnh khắc bông dưng trở thành ù lì
khô khốc
Từ những nỗi đau tột cùng mà không thể tìm về
cái Chết
Từ những mong manh kỉ niệm dịu dàng
Từ những nghịch cảnh từ những trở trêu từ những
xúc phạm quý khốc thần sầu từ chất thơ tê dại...
Sống mà nhớ lấy!
Sống mà kể lại!

Bình thản vì đã cạn khô nước mắt
Lạnh vì trái tim đã rệu rã lắm rồi
Khô vì chữ nghĩa loài người đã cạn kiệt đã vô hồn
trống rỗng...

Và để gió cuốn đi!

Chữ nghĩa - cuộc hành trình kiếm tìm Tự do âm
thầm lặng lẽ

Rũ bỏ và hủy báng

Giã từ và chấp nhận

Đá ném và cuồng nộ

Cuộc kiếm tìm cô độc không mong tri kỉ tri âm

Qua bao miền hiểm địa

Gục ngã vô tâm tích

Cây thập giá chữ trữu nặng trong ta

Niềm vĩnh phúc

Một mình ta kiêu hãnh

Ngẩng cao đầu

Lấp lánh xa xăm dẫn dắt.

THI SĨ

Cô đơn như thi sĩ

Chuyện hình như gói lại trong kỉ nguyên lãng mạn

Thời nay đã khác rồi

Rất khác

Thi sĩ không phải là đứa con của Giời

Thi sĩ không phải là đứa con của Đất

Thi sĩ không phải là đứa con của Thần

Thi sĩ là đứa con của Người

Hình như là đứa con Hư

Hình như là đứa con Khó bảo

Lập dị, Trái khoáy, hay chọc ngoáy, hay phá ngang,
hay lợi ngược dòng

Tù nhân của Ngôn từ, tù nhân của Khát vọng, tù
nhân của Ước mơ bay bổng
Là tù nhân nên luôn luôn muốn thoát
Thoát khỏi Ngôn từ, thoát khỏi Khát vọng, thoát
khỏi Ước mơ
Vì quá yêu Người nên sanh hư!

Thi sĩ giờ đây sinh ra cùng/từ đường phố vỉa hè
Từ những xóm liều ven đô, ven thành, ven kênh,
ven sông nổi vầng và bốc mùi
Từ những bệnh viện bình dân nơi những người
mẹ đơn thân dần vật giữa bỏ con hay mang theo sau
khi đẻ lén
Từ những xóm trọ rẻ tiền nơi những người trẻ
tuổi bơ vơ nghèo khổn nhiều khi phải tặc lười bán
thân đổi lấy một chỗ làm lương bèo đủ ăn cơm hộp
qua ngày

Thi sĩ ra đời từ những nơi như thế
Ngôn từ và thân thể hắt bốc mùi xa lạ với những
sang trọng, đình đám, cao siêu, lấp lánh, vinh quang
Thi sĩ bỗng trở thành sa đọa
Thi sĩ bỗng trở thành suy đồi
Thi sĩ bỗng trở thành khó chịu
Trong cõi nhân gian....

Thi sĩ không cô đơn
Những tập thơ hắt viết
Sẽ cho hắt những người bạn mới
Sẽ giúp hắt nhận chân những cái gọi là “tri kỉ tri
âm” dối trá
Sẽ giúp hắt nhận ra những lời giao đãi trơn tru
và nhạt toẹt
Sẽ giúp hắt nhận ra những hội thảo hội nghị
luận văn luận án đa phần là những lời giả dối

Sẽ giúp hấn nhận ra trong cõi nhân sinh những
người tử tế không bao giờ ba hoa khoác lác ham thích
tu từ hàng mã

Sẽ giúp hấn nhận ra sức mạnh ngôn từ

Ngôn từ bao dung và chia rẽ

Ngôn từ nâng đỡ và vùi dập

Ngôn từ bùng nổ và vô sinh

Ngôn từ tự do và nô lệ

Ngôn từ chia đôi như kiếp nhân sinh, như phận
số con người

Thi sĩ không cô đơn

Thi sĩ sống giữa phàm trần

Thi sĩ là bạn, là tôi là chúng ta tất cả

Ấy là khi ta biết đến ngôi Lời

Ấy là khi ta thấy cần Mở miệng

Thế thôi.

VIẾT CHO SINH NHẬT 13/3

Đêm. Yên tĩnh. Trời trong. Trăng sáng
Ngả lưng êm cỏ ngấm! Ngắm sao
Giật mình! Thảng thốt! Ta tự hỏi
Ta đến từ đâu? Từ cội nào?

Hỏi Trời? Không. Cũng không hỏi Đất
Câu hỏi vu vơ, suốt cuộc đời
Thủa ấu thơ và giờ tóc bạc
Ta hỏi và ta tự trả lời.

Ta đến từ thẳm sâu vũ trụ
Một mảnh sao băng! Nhỏ, nhỏ thôi
Cõi nhân gian ồn ào, náo loạn
Mảnh - sao - ta lẫn giữa muôn người.

Hình như mưa xuân đem ta đến
Ta - hạt - mưa. Nhỏ xíu. Bay bay
Ta vô danh trong làn mưa biếc
Lẫn vào đất đá vào cỏ cây.

Hình như từ đàn chim di trú
Tránh rét! Cứ bay hũy bay hoài
Mệt mỗi! Và dừng đôi cánh vỗ
Tạo hóa xót thương ban kiếp người!

Bữa ấy hoàng hôn nơi bãi biển
Ta nghe trong sóng gió dịu êm
Hình như từ khơi xa...Ta đến
Bọt nước lân tinh tịch mịch đêm.

Ta bật cười! Chuyện vu vơ quá
Băn khoăn chi. Diệu vợ. Siêu hình
Đến từ đâu? Từ đâu ta đến?
Câu hỏi theo muôn nẻo nhân sinh.

Song thân ta về cùng cát bụi
Thăm thẳm cõi nào? Đã hóa thân
Hạt mưa bụi mùa xuân nhỏ xíu?
Ánh thiếu quang? Hay mảnh sao băng?

Như đêm nay! Trời xanh! Gió biếc
Cuối trời lại một vệt sao băng.

CỎ

Lâu lắm rồi mới đến Hồ Xương Rồng... mà có xa xôi gì!

Chỉ là cỏ lặng lẽ

Lặng lẽ những lối đi

Nơi công viên vô số ngã rẽ

Những ngã rẽ không tên

Những lối đi không tên

Quanh co bắt ngờ mất dấu sau những bụi bờ sau
những xanh um cỏ thụ sau những bức tượng như ngẫu
nhiên sắp đặt lặng lẽ khiêm nhường ẩn dật

Cỏ biếc xanh đan dệt những lối đi không tên

Những lối đi hình như ta không thể nhớ

Những lối đi khiến ta rối trí

Bâng khuâng cỏ dệt

Có còn dấu chân ta

Có còn dấu chân ai người muôn năm cũ

Hồn xưa mơ thực chập chờn

Hình như dưới cỏ kia vẫn còn

Dưới cỏ kia con đê nào hằng đêm mê mãi hát

Hát cùng bóng tối
Cùng những nàng tiên bước ra từ cổ tích
Bước ra từ giấc mơ kì bí thửa nào
Dưới cỏ kia nhẩn nại thảng ngày những chú giun đất
Âm thầm trong tịch lặng
Thấm từng giọt sương đêm mát lạnh
Những chú giun khe khẽ bò lên ngơ ngác dưới
ngàn sao lấp lánh hun hút
Màn đêm nhẹ như tơ...
Cỏ
Chỉ có cỏ
Ta bước đi
Công viên nhiều lối rẽ
Lối rẽ không tên
Bí ẩn mê cung
Lối nhỏ lại đưa ta về chỗ cũ
Đi đâu loanh quanh...
Rối trí loanh quanh
Nhật nguyệt
Trò ú tim những ngã rẽ công viên
Ta kiếm tìm gì đây
Những ngã rẽ không tên?

SÁNG NGÀY ĐẦU NĂM

Bạn đang nghĩ gì?

Mỗi lần mở trang cá nhân trên mạng Facebook

Nơi ta hiện diện

Không ai đòi không ai bắt

Không ai...

Nơi chỉ sau một vài nốt nhạc

Tất cả đều biến mất

Tất cả đều rơi vào hư vô

Rơi vào trống rỗng

Như chưa hề có

Như chưa có bao giờ

Bạn đang nghĩ gì?

Lời nhắc sắc và lạnh

Chắc chắn ngôn từ lập trình theo mẫu câu đơn
giản nhất

Mẫu câu ta hằng tin có mặt trên khắp thế gian này

Nơi con người có bộ óc

Bộ - óc - người

Ngự trị nơi cao nhất
Khi đứng thẳng
Ngẩng cao đầu
Những chân trời xa vẫy gọi
Những chân trời bí ẩn
Những chân trời hun hút hư thực chập chờn
Những chân trời tỏa rạng
Những chân trời loang loáng mê hoặc và thách đố
Bạn - đang - nghĩ - gì?
Ta - đang - nghĩ - gì?
Vì sao bộ não ta lại ở nơi cao nhất!?
Khi ta đứng thẳng!
Sáng nay
Vang lên đâu đó
Quen nhàm và rất nhàm
“Cảm ơn đời mỗi ban mai thức dậy...”
Ta bật cười mơ hồ
Và viết ra đây
Sao phải cảm ơn Đời?
Sao không là ĐỜI PHẢI CẢM ƠN TA?

HÌNH NHƯ MƯA XUÂN ĐÃ NHẹ BAY...

Sáng tinh mơ 31 tháng 12 năm 2023

Sau những ngày gần gũi cóng tề chưa từng
Hình như có mưa xuân
Hình như có gió đông mang hơi thở biển khơi về
âm thầm lặng lẽ trong đêm
Ta mở cửa
Hoa đậu li ti vụn vụn trong veo nước
Chồi xanh lấm tấm
Nhẹ bay
Nhẹ bay
Mưa như bột mang mùi thơm chè lam quện cùng
khói bếp mơ hồ thiếu thời xa vời vợi
Mùi thơm thăm thẳm kí ức gọi ta về
Dòng Lô giang nước xanh trong chảy xiết
Chập chờn sương khói
Những con thuyền xóm chài ngái ngủ
Cha ta một mình lặng lẽ
Vài khoanh sấn

Mấy củ khoai

Lửa rơm ủ chín

Bữa sáng

Nhà nghèo

Đông con

Bóng cha ta chập chờn trên vách chập chờn trong
làn sương khói mỏng manh trong nỗi nhớ day dứt một đời

Ngôn từ đành bất lực...

Phảng phất mưa bay

Năm cùng tháng tận

Ngôi nhà ta ở bây giờ không còn bếp thơm mùi
khói rơm, mùi khoai mùi sắn tỏa ra từ chiếc nồi gang ủ
trong tro nóng

Bóng của ta không chập chờn in trên vách

Lô giang mùa xuân này có còn trong xanh có còn
chảy xiết có còn vụn chài ngái ngủ sáng nay

Mưa bay

Mưa bay

Khói sương đưa ta về một thời vời vợi xa

Những chân trời kí ức.

GHI LẠI

Cách đây hơn chục năm, có công việc về Ninh Bình, ngẫu nhiên đứng dịp Lễ Lá của người Ki tô giáo... Thế là được dự Thánh Lễ tại Nhà Thờ Phát Diệm. Nhớ và ghi lại

Nơi đây không có những lư hương khổng lồ bằng đá, bằng xi moang

Không có những bình hương bằng gốm bằng sứ khắp chỗ bày đặt

Không có những cây hương to đùng, những vòng hương ngùn khói cháy miên man

Không có đèn nến và đèn giả nến

Không có tầng tầng lớp lớp ngựa, voi, áo quần, xe, nhà, hình nhân, vàng miếng, vàng lá, tiền đỏ tiền xanh gọi chung hàng mã

Không có cảnh dùng tiền chẵn để mua tiền lẻ
đặt lễ la liệt và ần nhét khắp nơi

Không có miên man những hòm công đức im
ỉm khóa

Không có giọng hò giọng hỉ giọng hi ha

Không có hoa huệ thơm rờn rợn hòa cùng tiếng
hát tiếng đàn tiếng trống được khuếch đại loa thùng
váng óc

Không có vui chơi có thưởng cay cú và hả hê

Không có la liệt đặc sản thú rừng chim rừng

Không có vô số treo ngược vàng ươm và nhe
răng bê, lợn và chó

Không có tầng tầng lồng sắt nhốt chim

Không có và không có...

Thoáng đặng sạch sẽ và ngay ngắn

Nghiêm trang và thành kính

Tươi vui tay bắt tay
Đủ gần để thân thiện
Đủ xa để trang nghiêm
Đủ đông để vui
Đủ yên tĩnh để lòng người lắng lại
Đủ sáng để lấp lánh rọi từ trên cao
Đủ rộng cho tất cả mọi người
Tôi tìm được một chỗ đứng và ngắm nhìn và
lắng nghe
Tiếng hát nhẹ nhàng tha thiết
Đoàn người rước lễ trang nghiêm
Những gương mặt người như tạm quên âu lo
phiền muộn
Những nữ tu như từ một thế giới thanh sạch
bước ra
Nắng ban mai lấp loáng
Trời xanh miên viễn trong veo
Tôi như nghe từ thẳm sâu bầu trời xanh trong ấy

Thanh âm những tin mừng
Ta không cho và ta không lấy từ người bất cứ
thứ gì

Mầm thiện trong trái tim người!
Quỹ dữ cũng trong lòng người đó!
Người bay lên bay lên theo ánh sáng diệu kì
Người chìm xuống nơi âm u địa ngục
Do nhà người lựa chọn
Ta hằng ở bên người
Che chở
Nâng đỡ
Xoa dịu và cứu vớt...
Tôi lắng nghe từng thanh âm vọng xuống
Hình như không phải
Hình như từ thăm thẳm trái tim tôi.
Trong trái tim tôi!
Ở bên tôi!

AI CA NHỊ KHÚC

1.

TẤT CẢ CHÚNG TA ĐỀU DỐI TRÁ

Chúng ta bịa ra những cách nói ỡm ờ
Những cách nói đường mật
Những cách nói khiến tất cả chúng ta sợ sự thật
Như loài cú đêm sợ ánh mặt trời
Tất cả chúng ta đều dối trá
Lừa người và lừa mình
Người người nói dối
Ngành ngành nói dối
Nhà nhà nói dối
Ngụp lặn trong biển chữ nghĩa điêu trá
Đắm chìm trong biển chữ nghĩa giả hình
Con sâu làm rầu nồi canh...
Về cơ bản là tốt...
Năm ngón tay ngón ngắn ngón dài
Chả ai nắm tay đến tối

Gối tay đến sáng chả ai
Chúng ta lượn lờ và chúng ta lượn lẹo
Chúng ta nhân nhượng và hài lòng
Chúng ta vòng vèo
Chúng ta dễ dàng thỏa hiệp
Cái xấu cái ác lên ngôi
Lên ngôi nhanh chóng
Lên ngôi rầm rộ công nhiên
Vì
Cái xấu cái ác rất nhiều Tiền
Rất nhiều Danh
Rất nhiều Từ thiện
Rất nhiều Tài trợ
Rất nhiều Lương tâm
Rất nhiều Nhân văn
Rất nhiều lời nói ngọt
Rất nhiều kẻ xu nịnh bưng bô véo von hót
Rất nhiều kẻ tự nguyện cúi đầu phụng sự
Rất nhiều kẻ ăn theo
Chúng ta bị dắt mũi

Chúng ta có mắt như mù
Tất cả chúng ta tự nguyện làm tôi mọi
Thích thú những điều giả dối
Ăn giả dối
Làm giả dối
Học giả dối
Thầy cô giáo giả dối
Văn nhân nghệ sĩ giả dối
Giáo sư tiến sĩ giả dối
Báo chí khắp khắp nói dối
Ăn mày ăn xin giả dối
Ông chủ giả dối
Kẻ làm thuê giả dối
Nhà tu hành giả dối
Chúng ta không còn nhu cầu sống thật, nghĩ thật,
làm thật
Và chúng ta nhận về sự trừng phạt
Thật như chúng ta đang giương mắt ra nhìn
Cái còn lại
Nỗi xấu hổ triền miên.

2.

CHÚNG TA ĐÃ THỐI RỮA TỪ KHI NÀO?

Tôi không gọi chúng nó, bọn nó, lũ gian tham tàn độc

Tôi gọi chúng ta

Không phải để pha loãng tội ác

Không phải để lấy lòng bọn họ

Không ba phải không xếp hàng đôi hay tắc kè đổi

màu chim yền đôi giọng

Chúng ta, chúng ta, chúng ta

Tất cả chúng ta người trong một nước

Có chung một căn cước

Con cháu Vua Hùng

Như cỏ cây mọc lên từ đất

Mảnh đất đầy tai ương

Mảnh đất trùng trùng máu xương

Mảnh đất oan hồn nhiều hơn người đang sống

Mảnh đất lắm người nhiều ma

Mảnh đất ma đáng thương như người và người
đáng sợ như ma

Mảnh đất đến cỏ cây cũng bị sỉ nhục
Mảnh đất đầy chật
Cướp đêm cướp ngày
Trí thức giống hết lưu manh còn lưu manh thì cực
kì hấp dẫn
Mảnh đất người người nhà nhà hùng học học và học
Học đủ thứ trừ học làm người
Tôi gọi chúng ta là vì thế
Có tôi có bạn có chúng ta tất cả
Không chừa một ai
Kể cả những người đã hạ cánh an toàn
Kể cả những đứa bé vừa chào đời oe oe khóc
Tiếng khóc cũng lộ vẻ bất thường
Chúng ta
Tất cả chúng ta thối rửa từ khi nào?
Từ khi nào ư?
Hãy trả lời trung thực
Chúng ta thối rửa kể từ khi chúng ta là người Việt

Nghĩa là đã thối rửa từ lâu
Từ tiền kiếp
Từ đời trước
Từ kiếp trước
Hãy tin đi đừng vội nổi khùng
Từ rất lâu rồi chúng ta không biết hát tình ca
Không đọc thơ tình yêu
Không đọc văn lãng mạn
Quên những câu Cảm ơn, Xin lỗi
Chắc chắn không có thói quen nhận tội
Chúng ta không sợ thánh thần
Không sợ Phật không sợ gì hết
Ngồi xổm trên dư luận
Khinh bỉ sự yếu mềm
Chúng ta thối rửa từ khi nào?
Hỏi vu vơ ai thấy mình là thánh nhân thì đi chỗ khác
Ai thấy mình vô can cứ việc
Ai thấy mình nguyên vẹn hãy đi đi...

GIÁNG SINH

Tôi đến với Chúa từ V.Huygo

Năm bảy tuổi mê mãi đọc “Những người bị lãng
mạ và sỉ nhục”*

Bỏ cả cơm

Quên giờ học

Và đôi khi bật khóc

Sững sờ

Kinh ngạc

Run rẩy

Âu lo

* NHỮNG NGƯỜI KHỔN KHỔ theo tôi nên dịch như thế mới
xác đáng.

Chúa đến với tôi như thế
Nhà thờ
Tôi không đến lễ
Chưa bao giờ quỳ gối cầu nguyện
Chưa một lần làm dấu thánh
Chưa một lần
Nhưng không ít lần tôi đến giáo đường
Ngước mắt nhìn lên cao
Lắng tai nghe bài giảng
Rưng rưng cùng tiếng thánh ca
Đưa hai tay nhận phần bánh thánh
Cùng cộng đoàn quỳ xuống khi kiệu thánh
đi qua...
Lễ Giáng sinh năm nào cũng lạnh
Đêm thăm thẳm ngàn sao lấp lánh
Giáo đường trang nghiêm Mừng Chúa ra đời

Một niềm vui khôn tả trong trái tim tôi
Bừng nở những đóa hoa đồng nội
Bừng nở tin yêu
Bừng nở niềm ước nguyện...
Thiên Chúa lần đầu tiên tôi đến
Nhờ những Giăng Vanggiăng những Phăng tin,
Gavơrốt...

Âm thầm và lặng lẽ trong tôi chú bé lên bảy tuổi
Vùng quê nghèo vách đất nhà tranh
Những người khốn khổ
Những người bị sỉ nhục và lăng mạ
Những thiên sứ được Chúa gửi xuống cõi nhân gian
Thử thách lòng người
Thử thách tình người
Thử thách
Có một cuộc gặp gỡ tình cờ khi Bỏ tôi căn dặn

Thấy ai đói rách thì thương
Cho mặc cho ăn những người sa cơ lỡ bước
Cây đức ta trồng cây cho ta bóng mát
Bố tôi chắc chắc cho đến khi nhắm mắt cũng
không biết Thiên Chúa ở phương nao
Nhưng trái tim ông đã gặp
Chúa Vô hạn Lòng lành
Tin Mừng chỉ đến với những ai
Biết xót thương
Biết lặng lẽ biết khiêm nhường biết sẻ chia biết
giơ tay đón mà không cần lưu danh bia đá bằng vàng
Nơi xa xăm mỗi khi ta ngược mắt nhìn Chúa ở
trên cao nhìn ta bằng đôi mắt nhân từ
Mây trắng trời xanh sâu thẳm bao dung...
Mùa Giáng sinh
Tôi lặng lẽ đón.

NÓI VỚI CON TRAI KHI BẮT ĐẦU LÀM BỐ

Tặng con trai Đặng Minh Hiếu

Khi con chưa lớn nhiều khi bố hay quát, mắng,
đe nạt thậm chí là dùng roi

Nhiều khi một mình thở dài lòng buồn nẫu

Nhiều khi trong đêm còn khóc...

Lo lắng có lúc sợ hãi rùng mình

Cuộc sống bao nhiêu là bất an bao nhiêu là
bất trắc

Ngôi nhà ta có khác chi mặt nước cánh bèo

Có khác chi tổ chim nhỏ nhoi giữa bao nhiêu
giông gió

Thiếu tiền bố mẹ có thể đi vay

Thiếu gạo thiếu thịt thiếu đường thiếu sữa có
thể mua chịu

Đồng lương khéo co đắp đổi rồi cũng qua ngày

Nỗi bất trắc ngoài kia bố mẹ không thể...

Con lớn dần lên rạng ngời sắc vóc

Bố mẹ vẫn lo từng giờ từng phút
Con vô tư cười và nhiều khi “ráo hoảnh” trả lời
Bố lo mãi được sao? Mệt...
Nghe lần đầu thấy lòng trĩu nặng
Nghe lần hai lần ba cũng quen
Bố vẫn chờ con đêm muộn
Vẫn gọi nhắc con về ăn bữa trưa bữa chiều
Không mắng
Không la
Không than phiền
Mỗi khi con phàn nàn
Bố chỉ nói ừ khi nào con có con...
Khi ấy con sẽ hiểu
Khi ấy con sẽ biết nỗi lo thất ruột khi nghe tiếng
khóc ấu nhi
Nỗi muộn phiền đêm dài phải loay hoay những
điều nhí nhát cơm áo gạo tiền...
Nỗi hãi hùng trước những rập rình trở trêu lơ
lửng đâu đó vô ảnh vô hình

Nỗi khắc khoải khi ngồi nhìn con thơ thêm
thiếp ngủ

Sẽ nhiều lần chập chờn giấc ngủ

Sẽ nhiều lần lặng im như tượng đá khi trong túi
hết tiền

Con sẽ nhớ

Ngày nao bố ăn thừa dù chỉ một hai thìa cháo,
một miếng cơm

Thức ăn nuôi con không thể đổ vô thùng rác

Những chiếc khăn và tã và trăm thứ lúc nào cũng
cần khô, cần sạch

Chiếc bình sữa luôn phải tiệt trùng

Bao chuyện nhiều khô khi trong nhà một bé sơ
sinh xuất hiện...

Chắc bây giờ con đã hiểu câu truyền ngôn nghe
thoáng thấy sai sai

“Sinh con rồi mới sinh cha...”

Từ thửa xưa xa

Từ miệng ông bà

Nói lại.

CẢM TẠ

Nhân Giỗ Nhà giáo Phạm Luận, Thầy tôi

Thật phúc cho những - ai - không - thấy - mà - tin!
Đức tin từ thẳm sâu cõi lòng
Từ hoa thơm và có khi trái đắng
Từ nước mắt và nụ cười
Từ mồ hôi mặn chát
Từ máu nhỏ thấm sâu vào lòng đất
Từ những thao thức canh trường
Từ mùa hạ bỏng rát
Từ hiu hắt tiết đông
Từ bùng nổ hoa xuân
Từ thu tàn hoàng hoa kiêu hãnh nở
Thật phúc cho những người mang trọn niềm
yêu tin!

Lắng lại nơi lòng ta một dáng người phiêu bồng,
một tiếng cười hoan hỉ, một giọng nói từ tâm như gió
lành, một ấm trà ban mai thanh đạm, chiếc kính lúp soi
từng chữ trang cổ thư ngả màu hư thực dấu thời gian

Lắng lại nơi lòng ta lối nhỏ dẫn ta bước lên ngôi
nhà đơn sơ lưng chừng ngọn đồi cao mướt xanh lá,
trong vất tiếng chim dập đầu xuân mưa giăng như bột
tí tách rơi rơi những giọt nước trời trong veo

Lắng lại trong ta giọng trầm vắng trong gió
thoảng mây bay thông dong thú lâm tuyền...

Thủa ấy ta chưa có dịp hành hương Yên Tử

Nhưng tại nơi đây lần đầu tiên trong đời được
đọc và nghe Cư trần lạc đạo thông dong sống như
trúc như thông không bận lòng mặc thời trời trắng
đen lẫn lộn

Cũng tại nơi đây ta như được nghe Côn Sơn suối
chảy rì rầm qua khe đá lạnh bật lên thành tiếng khóc
thời của những thánh nhân dĩ vãng lùi xa...

Căn nhà nhỏ

Ẩn sĩ

Ai đã từng lại qua

Đất dưới chân còn lưu dấu vết

Ta không thể

Không thể biết

Ai còn ai mất

Ai nhớ ai quên...

Tây Hồ hoa uyển... không còn!

Chập chờn bóng hiền nhân một thửa

Từ sâu thẳm lòng ta

Thấp một nén tâm hương...

KHÚC TIỄN ĐƯA

*Ngoài 60 tuổi, tôi mới được đọc được nghe Nguyễn
Đình Toàn. Rất muộn! Nghe tin ông qua đời, viết ít
dòng tiễn biệt!*

Những chiếc lá cuối cùng thu muộn
Rơi! Rơi! Những giọt buồn về đất
Chầm chậm đông về vi vút gió
Xót thương những sợi nắng còn vương.

Rừng xao xác thanh âm nhạc khúc
Những ai người góc biển chân mây
Tình cổ nhân mang mang cổ quốc
Vạn dặm đường xa! Ai có hay?

Hà thành xứ! Một lần xa mãi!
Đất phương Nam! Thêm một lần đi!
Đêm vọng tưởng tiếng đàn rơi lệ
Thái Bình Dương sóng vỗ biệt li.

Những hạt mầm thi ca sẽ mọc
Nơi lòng người mỗi độ xuân sang
Rừng thay lá đất thêm màu mỡ
Giấc miên trường! Như sách sang trang!

Nhắm mắt xuôi tay yên lòng nhé!
Đang đợi anh! Một thửa bạn bầu
Đợi anh! Những vòng tay rộng mở
Nơi trời xa hội ngộ! Trời xa...

BẠN TÔI

Tặng Bà bạn Phạm Phương

Tôi vẫn nghĩ bạn từng dạo bước trên nhung
và lụa

Và vây quanh là cỏ mượt và hoa

Và ánh chiều quang mùa xuân trong trẻo

Và vân vân! Tôi vẫn nghĩ! Đâu ngờ...

Cỏ và gai và đá và hiu hắt những muện phiền

Và thất vọng và khốn cùng và nước mắt

Nuốt vô lòng tự mình đắng chát

Tôi đâu ngờ...Tôi vẫn nghĩ...cỏ xanh mượt và hoa

Bà bạn tôi đáng và hình nhỏ và gầy và mong
manh quá đỗi

Vạn dặm đường xa! Cô vân vạn dặm
Lênh đênh cánh bèu mặt nước
Nước mênh mang hun hút nản lòng
Viễn xứ! Tha hương! Khách không nhà...
Những tứ thơ nảo lòng đâu cần tìm trong sách!
Những tứ thơ hiện hình giữa muôn vàn khó gạt
Những trang buồn hằn vết thiên thư!
Những muộn phiền cứ lặng lẽ quên đi
Những khổ lụy trần ai cứ thản nhiên rũ bỏt
Thiện lương ươm mầm chờ ban mai
Lá vàng theo gió bay. Gió bay...
Cùng một lúa! Chẳng ai không lặn độn
Bài cổ thi thầy ta đọc thừa nào
Người bạc tóc và cả người xanh tóc
Đâu phải chiêm bao...

Phần hai

TUYỆT NGŨ THI

MÙI ĐỊA NGỤC

Bên hồ tịch lặng cà phê sáng
Ba thằng nhìn sương chẳng nói gì.
Gặp nhau!? Mà cứ như tượng đá,
Cà phê sáng! Cà phê! Cà phê!

Ô hay! Sao mày im! Im bật?
Bỗng thềm nghe mày chém từng bừa.
Ô! Một thời ngôn từ - suối chảy!
Nói đi mày! Cho bớt trống không!

Còn mày nữa! U buồn cái mặt,
Cứ huyền thuyên, tán nhảm đi mày.
Lẽ nào trời hôm nay đổ bệnh?
Tao thêm cuộc nhậu títt mù say!

Bất ngờ, tay già nhất lên tiếng,
Đù má! Thối đời tởm quá chừng.
Tự ngợi ca viết bài đăng báo
Kí bút danh mọc mọc xưng xưng.

Ồ! Xin mày! Đừng có bức xúc!
Đời - là - thế! Sao còn ngạc nhiên!
Xưa nay... vẫn thế và và vẫn thế,
Bức súc! Ô! Mày! Đúng là điên...

Tay già thứ hai thùng thẳng! Ngáp...
Kệ mịa đời! Uống đi! Cà phê...
Như sáng nay rỗng không! Hiếm gặp
Đù má! Uống! Quên mẹ nó đi!

Ta ngồi nghe! Dừng đừng nấu ruột,.
Trời ơi! Bi chừ mới ngộ ra.
Ta từ lâu đã biết đã biết,
Cái giống người sống cỗi ta bà!

Cỗi ta bà ta buộc chung sống,
Phán xét? Xin đừng! Lẽ vô thường
Càng phán xét! Càng xa kì vọng.
Chuyện đời vốn dĩ siêu âm ương.

Ô hay! Cà phê bỗng trắng bệch
Nhìn thôi! Đã thất kinh! Thất kinh...
Và mùi! Phát khiếp! Mùi phát khiếp...
Mùi địa ngục lửa diêm lửa sinh...

Bên hồ cà phê. Chẳng buồn nói,
Thì loăng ngoăng viết - khúc bi hài.
Như được mùa ngu - cười nước nở,
Ba thằng - sao giống ba vỏ chai!

YÊU QUÁ CHỪNG MẶT NẠ ƠI!

“Nhà quê” bỗng một ngày trở thành chiếc mặt
nạ cho ai đó lẫn vào

Người nhà quê như mình...

Mình là người nhà quê...

Chân quê

Mộc

Chỉ có tấm lòng

Thành thật

Sáng trong cùng hoa dại cỏ xanh

An nhiên cùng bầu bí

Dễ tổn thương

Và đau thẳm khóc thẳm

Cả yêu cũng lặng thẳm...

Nghe ai đó
Đâu đâu đâu cũng chém gió
Rưng rưng lấm lấm đầu
Lấm đầu rưng rưng lấm...
Rồi ai đó
Cứ mỗi lần chém gió
Mặt - nạ - người - nhà - quê lại được đeo vào
Đàng hoàng và khéo léo
Tinh tế và chập chờn
Ảo tung chảo xanh xanh lập lòe đom đóm
Trơn tru một diễn ngôn núp bóng
Vờ khiêm cung
Vờ hạ mình
Lênh bênh lênh bênh
Lòng kiêu hãnh
Phách lối
Sắp đặt
Toan tính chi li

Đo đếm
Khôn như chầy...
Ô kìa!
Ai đó!
Ô kìa?
Thị thành lặn lóc
Mấy mươi năm bụi bặm
Thuộc nằm lòng từng trang giáo trình
Tú Bà cùng Mã Giám Sinh
Sở Khanh cùng Bạc Hạnh
Xuân Tóc đỏ cùng Ông - Phán - Mộc - Sừng
Mặt nạ nhà quê trưng dụng làm đạo cụ
Dùng cho chém gió
Dùng cho thi ca
Dùng cho...
Khiêm cung vờ
Kiêu hãnh lồ lộ...

5 KHÚC TƯỞNG NIỆM

1.

Một nghệ sĩ tài hoa vĩnh viễn ra đi!

Sinh thời, Bố tôi có lần bình thản nói “Giờ gọi ai người đó “dạ”! Nhanh chậm chia đều ai cũng có phần!”

Bên trời Tây hình như có một triết gia lấy lòng từng quả quyết: “Chỉ có một vấn đề triết học thực sự nghiêm túc: đó là sự tự sát - Il n'y a qu'un problème philosophique vraiment sérieux: c'est le suicide”.

Trời gọi tôi, gọi bạn, gọi chúng ta!

Thanh thản!

Chần chừ!

Vẫy vùng!

Tiếc nuối!

Khổ đau, ân hận, dày vò...

Niềm tin ngậy thơ

Niềm hi vọng ngây thơ
Nhân sinh hữu hạn đầy rẫy lụy phiền
Ta ra đời - một bí ẩn và một thách đố
Ta tồn tại - thêm một tầng bí ẩn và thách đố
Ta mãi miết kiếm tìm và ngây thơ hi vọng - bí ẩn
và thách đố chất chồng thêm
Ta lạc giữa rồi bời tơ nhện...
Tôi
Bạn
Ai dám tự gọi thay trời?
Thôi ra đi
Chắc chắn là nhẹ nhàng thanh thản
Bao khổ lụy trần ai nhớ và thương và buồn và nghĩ
Người chưa được trời gọi thêm thăm thía nỗi lạc
điều trống vắng
Tôi
Bạn
Ai nữa? Còn ai?
Không thể chịu nổi gánh nặng này.

2.

Mở ngẫu nhiên YouTube

Vang nhẹ KHÚC CẦU HỒN

Thăm thăm khói sương chấp chới bay hoàng hạc

Xa dần xa dần xa dần lẫn vào mây trắng

Chuyển bài

Lại ngẫu nhiên MỘT CỐI ĐI VỀ nửa thăm sâu nửa
thôi miên vẫy gọi

Hoàng hạc bay thẳng thốt

Sông vắng quạnh hiu khúc Trương Chi

Khúc tì bà ngân lệ...

Sáng nay ai được Trời gọi - ra đi?

Hoang vắng quá

Bình minh hoang vắng quá

Một tài hoa ta chưa từng được gặp

Cối nhân gian rộng lớn vậy sao?

Ta bắt chợt nhớ ngày này năm trước

Cũng một tài hoa ta chưa từng được gặp

Trời gọi và ra đi

Cối nhân gian - chốn lưu đày thêm vắng!

3.

Lần lượt Trời gọi Ra đi!

Được hay là Mất!?

Tôi tiếc thương

Bạn tiếc thương

Và chúng ta rừng rừng, có thể...

Dang dở ư?

Không hề dang dở...

Những thiên sứ đã làm xong bổn phận - về Trời

Để lại chốn nhân gian

Những trang chữ

Những sắc màu đường nét

Những khối hình

Những giai điệu thanh âm...

Không có cái Đẹp nào dang dở

Và Dang dở nhiều khi Đẹp - Vĩnh - Hằng!

Người ở lại!

Tôi

Bạn

Chúng ta...
Hình như tất cả dở dang
Chưa thấy ai rõ nét
Chưa thấy ai định hình
Trời chưa gọi chốn lưu đầy dài đặc chịu đựng
Quen nhàm
Vô tâm tích.

4.

Ta gọi những tài hoa là Thiên sứ
Trời đưa xuống nhân gian
Những Thiên sứ
Bụng không ba bồ chữ
Không thiên kinh vạn quyển
Lòng trúc rỗng không
Không hề biết cuộc chơi quyền lực cuộc chơi
thấp cao tốt xấu thiện ác

Những Thiên sứ không hề bận tâm được mất
Không hề bận tâm giao đãi ngôn từ
Trong mắt chúng nhân họ đều là những ngoại lệ
kì khôi

Ngoại lệ ngôn từ
Ngoại lệ sắc màu đường nét
Ngoại lệ giai âm
Ngoại lệ hình hài
Ngoại lệ tóc râu ngoại lệ dáng ngồi dáng đi
dáng đứng...

Những Thiên sứ khiến cho cõi nhân gian tận độ
phơi bày nhàm chán

Phơi bày nhăn nheo run rẩy già nua

Phơi bày nghiêm trang cần cỗi

Phơi bày uyên thâm.xuẩn ngốc

Phơi bày sang trọng mốc thiu

Phơi bày thâm mỹ nghèo thê thảm

Những Tài hoa Thiên sứ chợt đến chợt đi theo
sách của Trời!

5.

Trời đã gọi - Dạ!

Ra đi nhẹ nhàng Thiên sứ Tài hoa!

Trần gian một thửa

Một thửa đắm đuối say mê

Một thửa yêu và được yêu và bị khước từ và bị
hững hờ

Một thửa chói ngời

Một thửa bị khước từ ném đá xua đuổi...

Không oán hận

Nhưng nhăng sống nhưng nhăng chữ nhưng
nhăng màu

Mặc lòng ...

Trời đã gọi - Dạ! Ra đi

Hạc vàng vỗ cánh một lần đi mãi!

Bay hoài mây trắng trời xanh!*

* Mượn ý THÔI HIỆU.

GIỮA ĐIÊN CUỒNG GIÔNG TỔ CHIỀU NAY!

Nóng như cửa địa ngục
Hầm hập
Ngun ngút
Thở
Óc não muốn vỡ tung
Lặng ngắt ong ong
Trời đất một màu vàng xạm
Bão hăm he
Bất chợt tổ lốc
Cuồn cuộn
Hồng hộc
Xé
Quật
Lật nhào
Xoáy

Rít
Gầm ghè
Toang hoác trời xanh lè chớp
Từng chuối từng chuối vang rền sấm
Bạo hành
Bạo liệt
Mù lòa
Điên loạn
Xối xả mưa ràn rạt
Nghiêng ngả vắn vẹo cây bật gốc
Cuồng phong chiều nay ngày 19 tháng Bảy năm 2025
Trận cuồng phong thanh tẩy
Trận cuồng phong tổng tiễn nhớp nhơ
Trận cuồng phong quét sạch
Trận cuồng phong như đảo lộn đất trời thiên địa
Ta lặng lẽ nhìn

Và nhớ

CƠN BÃO chôn vùi hòn đảo xa lúc nhúc cặn bã
người!¹

GIÔNG TỔ bất ngờ xói tung cả thành phố chìm
đắm lưu niên trong nhạt nhẽo tầm thường giả trá²

Ôi! Những trang văn thừa học trò!

Mấy mươi năm hằn sâu nơi kí ức

Mấy mươi năm như ngủ quên giữa nhạt nhòa
thường nhật

Chiều nay!

Chiều nay!

Giông tố điên cuồng

Thanh tẩy...

1. CƠN BÃO (The Tempest) của William Shakespeare - Tiên tri buồn về tương lai nhân loại khi lòng tham lam và tội ác hoành hành.

2. GIÔNG TỔ (Гроза) là tác phẩm nổi tiếng của Alexander Nikolayevich Ostrovsky (Александр Николаевич Островский).

ERNEST HEMINGWAY

Trước khi tự sát, Hemingway đã nói với một người bạn: “Con người sinh ra là để giao tiếp với bạn bè, làm việc, ăn ngon, uống rượu, và lên giường với một người phụ nữ. Còn tôi bây giờ không thể làm được điều gì trong số đó, vì vậy chẳng có gì níu giữ tôi nữa”. Hôm nay, 21/7, là ngày mất của ông. Theo
Trần Hậu

Dấu chân ông đã đặt đến những nơi nào?

Tây Bán cầu?

Cựu lục địa?

Những hòn đảo trên Đại Tây dương, Thái Bình dương?

Cigarro!

Whisky!

Những người bạn không phân chia sang hèn,
màu da

Những người đàn bà rừng rục có thể không cần
biết The Old Man and the Sea, chưa từng đọc Leaves
of Grass và càng chẳng biết Nobel Văn chương

Làm tình hình như không cần những réo rắt tu
từ hay tẩy trắng...

Ông đã sống!

Hơn cả cửu giang ngũ hồ!

Hơn cả Western cowboy!

Ông đã viết những trang chữ khô lạnh sắc màu
điện tín tẩy trắng mọi tu từ chôn vùi thứ văn chương
ướt rượt bấy yếu ủ dột thiếu máu

Chiếc tàu ngùn khói

Làn da nâu

Ngực vòng săn chắc

Râu và tóc phong trần đúng chuẩn đàn ông đúng chuẩn phong trần đúng chuẩn một con đực với mùi vị đặc biệt với thanh âm đặc biệt với quyến rũ siêu phàm

Chỉ những người đàn bà chưa từng bị thi ca làm hư hỏng mới nhận ra...

Nguồn sống căng tràn dư thừa tràn trề phì đại...

Mọi khuôn phép hóa thành chật chội

Mọi ước lệ hóa thành vật vãnh tũn mủn

Ông đã sống

Chối từ bình an

Chối từ ẩn dật

Chối từ già nua nhẵn nhúm bấy yếu

Chối từ xót thương

Chối từ...

Khẩu súng lục trở thành tri kỉ!

Mở cho ông lối thoát siêu việt...

BÀI KHÔNG TÊN

Thơ cho/của 20 năm sau tức 2045

1.

Không còn đường chạy trốn về ngày xưa

Tương lai?

Hư huyền

Dừng dưng lạnh

Tôi nấp vào tôi im lặng

Tôi nấp vào tôi vô cảm

Tôi nấp vào tôi lắc đầu

Tôi nấp vào tôi không biết

Chôn nường thân cuối cùng giữa cuộc lưu đày

Ổn ào

Phiền tạp
Giản đơn đạt tâm thô thiển
Khước từ trưởng thành
Nhẹ dạ như xiro hảo ngọt
Rơi nước mắt mà chẳng ai dám tin là thật
Xúng xính tu từ đom dáng điệu dàng
Tôi chạy trốn vào lạng câm
Bức tử ngôn từ
Âm ừ dạ, vâng đôi khi cười ngớ ngẩn!
Đêm đầu Thu xứ Bắc biếc xanh
Bỗng còn cào nhór
Những đàn chim di trú ngay gần lối hàng
Bay
Thảng thốt
Kêu
Đêm tịch mịch.

2.

Ngộ thờ

Nghen thờ

Tắc thờ

Trầm cảm

Loạn thần mê sảng giữa trưa

Màu tấn công

Sắc truy quét bữa vầy

Tu từ trùm lấp thuốc trừ cỏ

Tu từ ào ạt thác đổ rác đổ

Bốc mùi

Rào rào triệu triệu cánh ruồi bay

Âm âm cánh cú bay

Sắc lềm cánh quạ bay...

Nghệt ngột

Ngộ ngộ tắc tắc

Ô bữa vầy truy quét sắc màu

Ô đùa rồn tu từ

Chát chúa uy mưa đỏ uy mưa đen

Khắc khắc...

3.

Phi lí đại hí trường

Phản - kịch

Phản - thơ

Phản - bi

Phản - hài

Hỗn độn lai ghép cắt dán sắp đặt tả tơi

Kìa nung núc phập phù những gương mặt mẫn dục

Kìa kìa nhần nhúm những bộ mặt mẫn kinh

Răng trắng lóa - lai ghép

Tóc bóng mượt - lai ghép

Diễn ngôn phong vị ChatGPT tân hóa thạch

Đại hí trường rờm rợp

Nhung nhăng

Nhí nhố

Nhắng nhít

Cải lộn sắc màu kinh viện hàn lâm

Nghiêm trang mùi bệnh viện

Táo bón kinh niên

Chất thải đều đều quy chuẩn

Sóng dập dồn tiết canh mặn trộn chay

Máy chủ META ghệt thờ

Niềm tự sướng tan tành điện toán đám mây.

GẶP MẶT...

Mấy thằng lính cũ bầy gặp mặt
Ờ ờ! Đã gần bốn mươi năm
Thủa ấy! Thằng nào cũng còn trẻ
Ngồi xe Zin nhằm hướng Cao Bằng!

Biên cương xa! Từng là chiến địa
Mùa Xuân Bảy Chín giặc tràn sang
Đốt! Phá! Giết! Hiếp! Cướp! Cướp! Cướp...
Máu dân lành Bằng Giang lênh loang!

Giặc tháo chạy! Biên cương xơ xác
Ngần ngặt sầu thương mây mù giăng
Thân nam nhi... quê nhà già biệt
Khoác áo lính trấn giữ Cao Bằng.

Giã biệt bảng đen cùng phấn trắng
Giã biệt đời công chức văn phòng
Sĩ quan dự bị - giờ chính ngạch
Ba năm! Đời lính! Trọn ba năm...

Giải ngũ! Đời thường... Phiêu phiêu tán
Đứa về quê cũ, kẻ li hương
Đời thường muôn mặt... Ừ muôn mặt
Ngoảnh mặt... trên đầu tóc pha sương.

Giật mình! Thời gian dần dần cạn
Nhớ nhau! Hẹn gặp cuộc đời già
Tám chuyện. Đùa. Linh tinh vài thứ
Ôm nhau! Nhìn mặt... Cười ha ha.

Hẹn sang năm Cao Bằng trở lại
Chốn xưa người cũ ai còn ai?
Biên cương một thửa mang mang nhớ
Ngửa mặt nhìn trời mây trắng bay.

THẦN CA

*Kính tặng nhà văn **Sương Nguyệt Minh***

Trí thức nhất loạt thành trí ngủ!
Ờ ờ! Ở huyện chuyện thường ngày
Ở tỉnh hình như nó cũng thế
Trên cao nữa! Cũng vậy vầy vầy!

Thức làm gì cho nó bạc mặt!
Và xơ như nhộng! Báu bỏ gì
Thời nó thế thì ai chẳng thế
Ờ ờ! Theo nhau ngủ khì khì.

Dẫu có ngủ nhưng tai thính lắm!
Nghe đâu có đám! Đến liền ngay
Từng bừng chém gió! Lời có cánh
Bề trên gật gù! Quá là hay.

Dẫu có ngủ nhưng mũi thính lắm!
Hơi rượu theo gió xa thật xa
“Chợ chưa họp...” Ờ ờ đủ mặt
Trần trề vui! Hân hoan vỡ òa.

Nhìn thoáng qua hình như trí ngủ!
Nhìn gần gần thất kinh thất kinh
Diện tương? Ờ ờ in in hết
Lồ lộ hiên hình vẽ lưu manh!

Ờ ờ! Chuyện thường ngày ở huyện
Ở tỉnh hình như cũng vậy thôi
Trên trung ương? Nghe đồn cũng thế
Trí thức - từ lâu đã hết rồi!

TỤNG CA

Ngã ba Hạc mệnh mang mùa nước
Tuổi thơ ta là chính nơi này
Dòng Thao đỏ rực cuộn cuộn chảy
Lô giang xanh biếc tụ về đây.

Thu biếc xa Ba Vì mây trắng
Tam Đảo xanh xanh đến nao lòng
Mắt trong veo nhìn sông nhìn núi
Nao nao cùng Xuân - Hạ - Thu - Đông.

Đêm tịch mịch sao trời lấp lánh
Giọng Cha ta như gió bay về
Nơi quê mình Đất Lành chim đậu
Chiên đàn cao ngàn trượng sum suê.

Những trưa hè trời chang chang nắng
Gió từ sông rười rượi bay lên
Mẹ ta lặng lẽ ngồi khâu vá
Chập chờn bay cánh bướm cánh chuồn.

Mùa Thu quê ta tràn trề nước
Ruộng đồng bờ bãi ngập ngập sâu
Phù sa lắng! Phù sa óng mượt
Cả một vùng quê đất mỡ màu.

Ao hồ mát mát mùa sen, súng
Ruộng đồng thơm mùi khói tháng Mười
Tháng Ba chim sáo về ríu rít
Ánh chiều quang lấp lánh tươi vui.

Ta sống giữa trong lành thơm thảo
Trong lành trời đất trong lành sông
Ta lớn cùng cỏ cây tươi tốt
Hồn ta xanh như khói trên đồng.

Mười bảy tuổi, Quê hương già biệt
Cuộc - mưu - sinh - vĩ - đại - nức - cười
“Cuốn theo chiều gió”¹. Ta - nhánh cỏ
Gió xoay vần! Nhánh cỏ tả tơi!

Dấu trầm luân hằn in trên mặt
Tóc cỗi cằn! Xẹo xọ đáng đi
Đời thường nhật - vẫn xuôi hồi mốc
Mang mang buồn như một cổ thi!

“Thiếu tiểu li gia...”² - nằm lòng thuộc,
Trở về đâu cũng gặp thân quen
Bạn cũ như ta đầu đã bạc
Cầm tay đủ mọi chuyện hàn huyên.

1. Tiểu thuyết vĩ đại của Margaret Mitchell (1900 - 1949).

2. Thơ Hạ Tri Chương.

Vẫn xanh nao lòng! Ơi Tam Đảo!
Mây trắng Ba Vì vẫn như bông
Thao giang, Lô giang giờ đã khác
Ngã ba Hạc chẳng còn mênh mông.

Song thân đã về cùng tiên tổ
Đất lành lưu giữ những hồn thiêng
Chiều buông ta lại đi chân đất
Thanh thảo ta nằm cỏ xanh mềm.

Rích rách. Ta nghe! Ồ tiếng dế
Buồn buồn trên tóc! Chú chuồn kim
Chầm chậm mây bay trời tím ngắt
Ngày xưa Ơi! Ai dễ kiếm tìm!

BA KHÚC THÁNH CA

1.

Ba mươi năm Nàng về Nước Chúa!
Cõi vĩnh hằng vô thủy vô chung
Chốn trần gian những người ở lại
Có còn ai nhớ, nhớ Nàng không?

Sau bao năm mỗi mòn già yếu
Cha mẹ Nàng được Chúa gọi về
Nơi mệnh mông phút giây đoàn tụ
Song thân ôm Nàng như ngày xưa!

Bạn bè một thửa giờ tóc bạc
Nhớ nhớ, quên quên... tuổi xế chiều
Đêm tịch mịch có ai thầm gọi
Gọi tên Nàng! Một thửa mơ yêu.

Ba mươi năm ta không thôi nhớ
Chập chờn giữa thức ngủ là Nàng
Gương mặt đẹp như hình Đức Mẹ
Ma ri a - tên Thánh Nàng mang.

Hàng mi cong miêng như hờn dỗi
Lì sa từ trang sách bước ra¹
Cõi nhân gian Nàng yêu tất cả
Sao - mọi - người - nữ - bỏ - là - xa?

Cơn ác mộng, đêm Nàng giã biệt
Ta thấy Nàng gương mặt xanh xao
Ta bật thức và ôm mặt khóc
Thiên sứ đón Nàng! Bay, bay cao!

1. Nhân vật trong tiểu thuyết của L.Tolstoy.

2.

Thửa ấy, ta nghèo xơ nghèo xác
Nửa gian tập thể một chỗ nằm
Gia tài chỉ có sách và sách...
Đêm sâu tịch mịch! Trời ơi! Trăng...

Nghe ta đọc Kiều và nàng khóc
Mái tóc huyền hư ảo, vòng tay
Ta thảng thốt trái tim đau thắt
Cuối trời xa một mảnh sao bay.

“Anh nhớ mãi phút giây huyền diệu...”¹
Trời ơi thơ! Dự cảm xé lòng
Nàng chợt đến chợt đi... như nắng
Mong manh! Ta một nỗi trống không!

Lặng im, đêm mùa thu xứ Bắc
Xiết chặt! Tràn căng! Làn môi thơm
Niềm hoan lạc - thiêng liêng vĩnh phúc
Ta trong Nàng! Một cõi. Hòa tan...

Thôi xa nhé! Đêm thần tiên ấy
Lính biên cương đồn trú dải dàu
Đêm doanh trại mùa đông lạnh buốt
Vời xa giờ Nàng ở nơi đâu?

1. Thơ A.Pushkin.

3.

Mùa Thu nữa lại về xứ Bắc
Trở trời. Đêm. Không ngủ. Chập chờn
Ngôi nhà vắng! Tỏ mờ di ảnh
Hồn dỗi làn môi mắt đượm buồn.

Nàng vẫn đẹp như từng đã đẹp
Như ngày nao vẫn tuổi đôi mươi
Im lặng sao Nàng chỉ im lặng
Mãi xa! Đêm Thu ấy. Xa rồi.

Tịch lặng đêm một vì sao biếc
Nơi ấy có Nàng! Thăm thẳm trời xanh
Ta thầm hát bài ca ngày ấy
Bình an nhé!

Đừng buồn em nhé!

Đợi anh!

KHÔNG CÓ TIẾNG VANG NÀO ĐÂU...

Tặng Nguyễn Tấn Dũng

1.

Không có tiếng vang nào đâu!

Đừng ảo tưởng

Không có

Và không có

Tịch mịch như đêm Ba mươi mỗi năm mười hai lần

Tối thui

Mất nguồn sáng

Kể cả đêm giao thừa

Một khoảng hư vô lênh loãng hoặc sền sệt đôi
khi đặc quánh

Hỡi những người trẻ tuổi đã già từ thừa thiếu
thời đừng ảo tưởng về sự có mặt của mình

Sinh ra đã im lặng
Tiếng khóc đầu đời trong phòng cách âm
Trong bao bọc trùng điệp khuôn mẫu
Trong trùng điệp những chỉ dẫn và cảnh báo
Run rẩy lớn lên
Sợ hãi miên trường
Đảo lười một lần hai lần ba lần bảy lần và nhiều
hơn nhiều hơn
Mở miệng thanh âm vô bản sắc
Những ông cụ non những bà cụ non ngôn từ
nước đôi nước ba nước bốn nước năm
Ngôn từ bấy bớt
Ngôn từ giữ mình
Ngôn từ khôn ngoan trượt dài trượt dài về phía
hoàng hôn về phía bóng đêm về phía lập lờ về phía ...
Hỡi những người trẻ già nua!
Ảo tưởng đến bao giờ?
Không có tiếng vang nào đâu
Đêm ba mươi mười hai lần cho mỗi năm lòng
vòng như cối xay cùn uể oải.

2.

Không có tiếng vang nào đâu!

Hỡi người trẻ tuổi

Khi bạn hài lòng với hiu hiu gió trong mảnh vườn nhà

Trong nho nhỏ ao chuôm lơ thơ mấy cụm bèo
khe khẽ thở

Khi bạn chia vui cùng thế giới một bài thơ đăng
báo tuyệt đối an toàn

Khi bạn thấy mình trào dâng nước mắt được
đáng bậc xoa đầu bạn phát lời có cánh

Khi bạn được dự phần “một miếng giữa làng”

Khi bạn mượn giọng thánh nhân cổ trời lên giữa
biển cả truyền thông hào nhoáng

Không có tiếng vang nào đâu

Tiếng của bạn rơi vào hư vô

Tiếng của bạn lẫn vào một hòa âm không có
tiếng người

Tất cả mở miệng theo lập trình có sẵn

Tiếng vang ư?

Ảo tưởng đáng yêu và ngu ngốc

Ơi những người trẻ đã già tự bao giờ...

QUỐC NHỤC

Nhân có lời bàn về Tự Đức của nhà văn Trần Thanh Cảnh

1.

Ta nghe thừa thiếu thời câu hát
Từ khi Tự Đức chiếm ngôi cao¹
Chúng dân đói! Đói vàng cả mắt
Hỏi Trời xanh! Vua chết. Khi nào?

Lăng tằm uy nghi! Quốc khổ cạn
Xương máu dân trộn vữa, trộn hồ
Loạn Chày Vôi! Kinh thành nháo nhác
Vạn niên lăng! Mù xám dưới mưa.

Sính cổ thư. Mê Kiều. Mê ngựa²
Ham thi ca, bài bạc... tối ngày
Lòng rữ buồn không con nối nghiệp
Giang sơn bấy nát! Nào có hay...

-
1. Từ ngày Tự Đức lên ngôi,
Cơm chẳng đầy nồi trẻ khóc như ri.
Bao giờ Tự Đức chết đi,
Thiên hạ bình thì lại dễ làm ăn!

Ca dao

2. Mê gì, mê đánh tổ tôm
Mê ngựa hậu bỏ mê Nôm Thúy Kiều
Tương truyền lời của Tự Đức.

2.

Vua ươn hèn! Triều đình hủ lậu
Chết chìm trong khoa cử, hư văn
Đám thượng quan bụng ngàn bồ chữ!
Ngu trung, ngu tín! Khó ai bằng...

Mắt hạt đậu nhìn về Bắc quốc
Vênh vang tự nhận là Hán nhân!
Ngạo nghễ tự huyênh là Nho thật!
Dưới gầm trời, ai dám sánh bằng.

Đất Thần kinh! U mê. Lú lẫn.
Bỏ ngoài tai những tiếng phê bình
Đóng chặt cửa, mẹ khen con hát
Khước từ những làn sóng văn minh.

3.

Cả xứ sở - chợ chiều ẩm đạm!
Dưới lên trên - Ngu muội, yếu hèn
Trên xuống dưới - Ăn nhờ, ở đậu
Vạn niên lăng! Xác thối giữ gìn.

Giặc cướp đến! Vua tôi ngơ ngác
“Chi - hồ - giả - dã” hóa trò cười
Dân làm than! Triều đình bỏ mặc
Lấy Kiều đi! Mua lấy cuộc vui!

Hương Giang buồn! Ủ ê Bạch Mã
Tối sầm Vọng Cảnh! Xám hoàng hôn
Thiên Mụ vọng hồi chuông u uất
Cuồn cuộn sóng gào cửa Thuận An!

4.

Chuyện trăm năm! Rảnh. Bàn. Bàn lại!
Một thời quốc nhục! Chẳng cũ đâu
Vì sao? Vì sao? Ra nông nổi!?
Người chịu trận? Tự Đức hàng đầu!

Thân làm vua, bất tài vô hạnh
Quan tham lam mê lú cả bày
Nước yếu hèn và dân ngu muội
Tội Vua? Hay tội của ai đây?

Tài thơ phú? Nực cười! Trẻ nhãi
Mê văn chương? Lú lẫn hôn quân
Xú danh! Sử sách lưu thiên cổ
Bàng bạc hoàng hôn phủ Khiêm Lăng¹.

1. Khi xây lăng mộ cho mình, Tự Đức đặt tên Vạn Niên. Hình như sau loạn Chầy Vôi thì đổi thành Khiêm Lăng!

CHỜ...

1.

Mỗi sáng mai thức dậy thay vì mình niềm vui
nhỏ nhỏ

Chân vẫn tìm được dép

Răng vẫn còn để đánh

Mắt vẫn nhìn thấy gương mặt mình trong gương
dù rất đổi nhàu nhò

Và tóc vẫn còn lơ thơ để chải...

Mở internet và biết người ta chưa xài vũ khí hạt
nhân chiến lược

Hiroshima và Nagasaki vẫn chỉ có hai thành phố
đính kèm ảnh đám mây hình nấm...

Ờ! Mới chỉ có hai...

Khi nào sẽ có thành phố thứ ba, thứ tư, thứ năm...

Không ai biết!

Thành phố nào sẽ là ứng viên tiềm năng trong
cuộc mặc cả triển miên không ngã ngũ?

Không ai biết...
Ồ không sao không sao
Có thể thành phố nơi tôi
Nơi bạn
Và cả hai nơi
Và nhiều hơn. Có thể!
Tôi
Bạn
Chúng ta
Mỗi sáng thức dậy mở mạng internet
Không vui
Không buồn
Thờ ơ
Đợi tin loan
Vũ khí nguyên tử đã được xài ở đâu đó
Đám mây hình nấm khổng lồ
Hiện trên bầu trời
Thảm họa mang vẻ đẹp vũ trụ
Vệ tinh viễn thám gửi về...

2.

Thường nghe

Ai ai đều nói ham sống!

Cần sống!

Vui sống!

Đức - hiếu - sinh!

Diễn ngôn làm dáng nghìn năm rã mau son phấn

Bao nhiêu tử người thấp thỏm chờ, kiên nhẫn
chờ, háo hức chờ tin loan vũ khí hạt nhân đã được xài
và đám mây hình nấm?

Tôi

Bạn

Góp phần vào nỗi chờ vô hồi vô hạn như chờ
Godot của mấy mươi năm trước!*

Chờ Vũ - khí - hạt - nhân - khai - hỏa

Như một nỗi nhớ

Như một niềm mong

* “En attendant Godot” của Samuel Beckett.

Như quý và đợi thơ tình
Như nàng công chúa ngủ rừng xanh đợi cây đũa
thần hoàng tử!
Chờ vũ khí hạt nhân khai hỏa!
Chờ Godot!

3.

Nhoay nhoáy bàn phím ảo
Bắt cóc
Lừa đảo
Cháy rừng
Lũ quét thổi bay cả một làng
Mưa dữ dội nhấn chìm thành phố
Sóng thần và núi lửa
Đội bom
Động vật ghi trong sách đỏ sinh con
Học bổng toàn phần
Siêu điểm chuẩn
Ngôi sao bóng đá đang lên

Cô đào tài danh tuyên bố từ lâu đã không ngủ
với chồng

Luận văn tiến sĩ do AI viết hộ...

Lướt lướt lướt trong nửa nốt nhạc

Trẽ nải

Thờ ơ...

Mỗi sáng mai thức dậy

Câu hỏi đầu tiên

Bao - giờ - vũ - khí - hạt - nhân - khai - hỏa?

Để ai tìm ai?

Để ai tìm đất làm mồ chôn tập thể?

Để ai thiết kế đài tưởng niệm?

Để ai rung chuông cầu hồn?

Để ai gấp chim hạc?

Để ai khắc khoải làm thơ trong niềm đau tuyệt vọng?

Tôi?

Bạn?

Hay Ai?

NHỚ TRẦN VÀNG SAO

Ai chưa đọc thơ Trần Vàng Sao thì bỏ qua

Bài thơ của một người yêu nước
Bao nhiêu nỗi đau vật khổ đau
Bao nhiêu là trầm luân cay đắng
Thơ - đá dựng. Thơ - sóng bạc đầu.

Đất nước hiện lên từng con chữ
Từng con chữ vắt đến kiệt cùng
Từ sâu thẳm trái tim nhỏ máu
Vật vã đau thương đến nát lòng.

Thửa thiếu thời thơ ngây mắt biếc
Đã phải nhìn bao nỗi trái ngang
Nỗi sầu tủi ngấm vào da thịt
Người Việt ơi! Sao quá bẽ bàng!

Đất nước hiện hình qua dáng mẹ
Chồn chân mỗi gỏi dấm đường xa
Lúa trên đồng heo may xơ xác
Nỗi thê lương thấm những khúc ca.

Người yêu nước cháy lòng mong đợi
“Nồi da xáo thịt” lửa hung tàn
Tình huynh đệ ném vô canh bạc
Bao giờ Đất Nước được bình an?

Người yêu nước bơ vơ ngơ ngác
Hỏi vì đâu nhát chém chia lìa
Bắc và Nam và Ta và Địch
Cùng gốc nguồn sao phải phân li?

Thơ ông viết ngày nao xa lắm
Xem chừng cũng chẳng mấy ai hay
Yêu đất nước bây giờ thiệt dễ
Nhờn nhớ yêu như đám mây bay.

Chiếc áo đỏ tấm khăn quàng đỏ
Thành người yêu nước! Hết vang trời
Nhất hô bá ứng cùng phong sát
Cuộc binh đao trận trận tươi cười!

Ngôn từ vẫn đỏ lòm đội máu
Âm u mùi thổ cải lộn về
Người yêu nước ngày xưa sống lại
Rũ mặt sầu rũ áo bỏ đi!

Thơ đứt ruột ngày nao, ai nhớ!
Núi sông một dải đã nổi liền
Cơ sao lòng người cứ tan tác
Quý nhập tràng? Điên loạn! Loạn điên!

Nhớ Trần Vàng Sao - chiều Thu lặng
Đọc lại đôi trang! Nát, nát lòng
Yêu - Đất - Nước - mình! Sao khó thể
Ta như lạc vào cõi hư không!

TA SỐNG NGHĨA LÀ TA CHỊU ĐỰNG

Bỗng dưng vọng về câu hát cũ
Trong gió thu dịu mát chiều nay
“Ta ru ta ngậm ngùi...”! Buồn thế
Thăm thẳm trời xanh mây trắng bay.

Quanh ta triệu niềm vui òa vỡ
Cứ hồn nhiên và cứ vô tư
Bi ai triền miên! Không cần nhớ
Cứ như chưa từng có bao giờ.

Ta sẻ chia! Lòng ta buồn nẫu
Giật mình - thân phận kẻ lạc loài
Dừng dưng giữa biển người xa lạ
“Ta ru ta...”. Ta biết! Trời ơi!

Triệu niềm vui vỡ òa! Òa vỡ
Như bão giông! Biển động sóng xô
Như lũ cuốn, nước dâng tràn ngập
Và tan nhanh như một giấc mơ.

“Ta ru ta...”! Chỉ mình ta biết
Nắng vàng và hoa cúc nghe cùng
Niềm vui òa vỡ...Tan bọt nước
Một mình ta cô quạnh. Hư không.

CHIẾN TRANH

Nhân đọc một cuốn nhật kí

1.

Chiến tranh không phải là trò - đùa!

Chiến tranh đâu phải trò đùa!

Ok! Đúng tuyệt đối khỏi cần tranh cãi

Chiến tranh - cuộc chơi vĩ đại!

Chiến tranh - cuộc chơi vĩ đại!

Như một trò chơi!

Vui nổi trời!

Sầu thảm bao la mặt đất!

Trò chơi số mệnh?
Trò chơi Tử thần?
Trò chơi Siêu nhân?
Trò chơi thực địa
Không luật lệ
Đầy nhóc fan cuồng
Không cần trọng tài
Thua một nhòai
Và thắng cũng một nhòai
Di chứng
Hội chứng
Khóc
Cười
Tàn khốc.

2.

Chiến tranh

Cuộc chơi tàn khốc được che đậy bằng đủ loại
tu từ

Được trang hoàng bằng vô vàn khẩu hiệu

Được biện hộ bằng vô vàn lí luận diệu vợi cao siêu

Chỉ có đạn bom là thật

Và những xác chết là thật

Và những phế binh là thật

Và những góa bụa mồ côi là thật

Và những thất thổ vong gia tù đầy phiêu bạt xứ
người là thật

Chiến tranh cuộc chơi không cần luật lệ

Không cần thương cảm xót xa

Cuộc chạy đua trí khôn
Cuộc chạy đua cơ bắp
Thắng
Thua
Mục đích biện minh cho tất cả
Mưu bần kế hèn
Giết nhằm hơn bỏ sót
Vạn cốt khô
Vạn vạn cốt khô
Vạn xác tươi
Vạn vạn xác tươi
Hiện tế bằng máu trai tráng bụng thon ngực nở
trinh nguyên
Chiến tranh - cuộc chơi vui vẻ khốc tàn...

3.

Hát cho người vừa nằm xuống

Hát trên những xác người

Hát cùng bạt ngàn mộ địa

Hát cùng cốt mục xương khô

Hát cùng trùng điệp lớp lớp ma không đầu

Ma không chân

Ma không tay

Ma lủng bụng

Ma lòi gan lòi ruột

Ma phỏng rộp toàn thân

Ma mù mắt cụt mũi

Ma mở mắt trừng trừng

Những ca khúc chiến tranh thác loạn ngôn từ

Những bài thơ chiến tranh hư hỏng ngôn từ

Những tiểu thuyết chiến tranh mập mờ ngôn từ
Những trang sử chiến tranh ngu muội ngôn từ
Những lên án chiến tranh xảo trá ngôn từ
Những xưng tụng chiến tranh bầy bả ngôn từ
Những đại lễ cầu siêu hào nhoáng ngôn từ...
Những người sống sót sau chiến tranh bị ngôn
từ lừa gạt
Bị ngôn từ miệt thị
Bị ngôn từ xua đuổi
Bị ngôn từ bức hại
Cuộc chiến kéo dài mười năm ba mươi năm năm
mười năm
Cơ hồ không hồi kết
Trò chơi ngôn từ ngang ngửa trò chơi hủy diệt
Ô! Chiến tranh
Không phải trò đùa!

TÂN - TÊ GIÁC

*Chợt nhớ "Tê giác" (Rhinocéros) của Eugène Ionesco -
nhà viết kịch - phi lí Pháp gốc Romania*

1.

Vào một ngày bình thường như vạn vạn ngày
trôi qua không có bất kì sự kiện nào đáng nhớ

Bất ngờ

Tê giác tấn công thành phố

Một con

Hai con

Một trăm con

Hai ngàn con

Một nghìn con

Hai vạn con

Từ khắp các ngã đường

Rậm rập tiến về quảng trường

Rầm rập tiến về
Không có con đầu đàn
Không có thủ lĩnh
Không gươm đao giáo mác
Tứ chi trống không
Tê giác tấn công thành phố
Rầm rập khắp các ngã đường
Dăm ba tiếng quảng trường trung tâm chật kín
Chật kín tê giác
Chật kín u uất
Chật kín nhẩn nại đợi chờ
Chật kín mỗi mòn vô vọng
Bất ngờ
Bùng vỡ niềm vui
Bùng vỡ hoan lạc
Bùng vỡ tiếng hò hét tiếng cười
Nở tung vũ điệu
Bản hùng ca đỏ vỡ bắt đầu
Cuộc nổi lửa bắt đầu...

2.

Những đàn tê giác rầm rập túa ra mọi ngã
Tất cả những gì được ngôn từ thổi phồng, đánh
bóng, trang điểm tu từ

Húc đỏ!

Dẫm đạp

Lật nhào

Châm lửa

Rầm rập những bước chân

Cuộc hoan ca tan tành đổ nát

Thiên anh hùng ca lửa cháy khắp kinh thành

Tượng cụt đầu long lở trước khi sập đổ

Lung linh, tinh hoa, cao quý, dát vàng nạm ngọc...

hóa thành tro bụi

Rầm rập những bàn chân

Vũ điệu loạn cuồng

Uy nghiêm phút chốc hóa trò hề run rẩy

Cao quý phút chốc tầy trang nhẵn nhúm già nua

Đại hí trường thi pháp lật mặt

Thi pháp lật nhào

Thi pháp lửa

Những tiếng cười hân hoan trống rỗng

Bên bờ vực đen ngòm.

KHỐI ĐÁ

*Bao giờ cho tới ngày mai?
Một trang cuốn lịch nó dài làm sao!
Ai vùn tảng đá lên cao,
Vùn lên gần đỉnh lộn nhào! Uổng công...*

1.

Người anh hùng vô tích sự
Vô công dôi nghề vùn khối đá lên ngọn núi cao
Bình minh vừa hé rạng
Khối đá trở mặt lộn nhào
Chớp mắt lặn về chỗ cũ
Người anh hùng không buồn, không thất vọng

Chàng sinh ra là để vằn khối đá khổng lồ
Chàng sinh ra để hoàn thành sứ mạng vô tích sự
Khối đá được vằn lên đỉnh cao
Khối đá hiền khô
Khối đá câm lặng
Khối đá ngoan hiền
Khối đá trở mặt lộn nhào
Ba nốt nhạc lại lặn về chỗ cũ
Người anh hùng vô tích sự
Sinh ra gánh vác trên vai sứ mạng vằn xoay
khối đá
Lên đỉnh non cao
Và lặng lẽ nhìn
Khối đá trở mặt lộn nhào *

* Huyền thoại Sisyphe!

2.

Người anh hùng lặng lẽ âm thầm gánh trên vai
sứ mạng

Không bức mình

Không thất vọng

Không hi vọng thành công

Không đòi hỏi

Không lời kéo đám đông

Chàng gánh vác trên vai sứ mạng

Chàng gánh vác trên vai định mệnh

Chúng dân ngán ngẩm chê cười

Những bạn bè của bạn chê cười

Những ai giàu lòng trắc ẩn xót sa thương cảm

Những ai nhiều suy tư buồn bã lắc đầu ngao ngán

Người anh hùng vô tích sự vẫn giữ nguyên vẻ mặt

Bình thản như mặt nước hồ thu

Ngàn năm rồi vẫn thế

Vẫn xoay

Xoay vẫn khối đá...

3.

Có lẽ chàng tin vào sứ mạng được trao
Hạnh phúc của chàng chính là Thất bại
Thứ hạnh phúc hình như tất cả không màng
Không ai tranh chòi
Không ai ghen ghét
Khối đá tảng ngoan hiền
Khối đá tảng lặng câm bướng bỉnh
Khối đá tảng ù lì
Ai nấy tránh xa
Vì sợ hãi
Vì kiêu căng hợm hĩnh
Vì ngại ngần cầm chắc thất bại
Ai nấy tránh xa
Tránh thật xa...

4.

Ừ nhỉ!

Nếu không có chàng người anh hùng vô tích sự

Khối đá kia vĩnh viễn u mê

Khối đá kia vĩnh viễn ù lì

Khối đá kia vĩnh viễn bất động

Khối đá kia vĩnh viễn bị lấp vùi trong tầng tầng

lớp lớp

Cỏ rác

Đất bùn

Bóng tối

Lãng quên

Ừ nhỉ!

Người anh hùng đá lay thức khối đá

Dù trong chốc lát
Người anh hùng buộc nó chuyển động
Dù trong chốc lát
Người anh hùng đem nó ra vùng sáng mặt trời
Dù trong chốc lát
Người anh hùng đem nó lên cao
Dù trong chốc lát...
Khối đá âm u, khối đá lặng câm, khối đá ù lì...
Là bạn?
Là tôi?
Là chúng ta?
Có thể...

NHÂN ĐỌC LẠI MỘT VÀI VỞ KỊCH CÓ TRÊN GIÁ SÁCH...

Ai chưa đọc Henrik Ibsen

và George Bernard Shaw thì bỏ qua.

1.

Họ nói rất hay bằng thứ ngôn từ đã hóa thạch

Họ nói trơn tuồn tuột

Sự biểu cảm cũng đỉnh cao điêu luyện

Mất mũi chân tay nhịp nhàng phối hợp

Đôi khi trích dẫn thi ca phú lục bác học bình dân

kim cổ đông tây

Bữa tiệc ngôn từ
Cao sang hạng nhất
Bình dân hạng nhất
Những phê bình gia ẩm thực có số má đai đẳng
lên tiếng bằng những diễn giải mùi mẫn lâm li
Dân chúng rót nước mắt tin cậy
Dân chúng hoan hỉ tung hô
Dân chúng nhiều khi tăng động gần như mất trí
Ngôn từ dân chúng hai lần ba lần bốn lần hóa đá
Vĩnh viễn hóa đá
Tinh thần hiếu nô lan truyền từ đời ông đến đời
cha đời con đời cháu
Hiếu nô trở thành bản mệnh
Hiếu nô trở thành cảm thức thiêng liêng
Tuyệt đối bầy cừu ngoan hiền...

2.

Trạm xe!

Những người chờ

Cúi đầu câm lặng

Nắng - dữ dội

Mưa - dữ dội

Bão tuyết - quay cuồng

Lạnh - thấu xương

Những người chờ xe

Hoàn toàn câm lặng...

Chuyến thứ nhất

Không dừng bởi khách đã quá đông

Chuyến thứ hai

Dừng

Kẹt cửa

Không ai xuống và chẳng ai lên

Chuyến thứ ba

Không dừng...
Những người chờ xe cúi đầu lặng câm
Chờ
Chờ
Chờ
Khách đã quá đông
Cửa kẹt không thể mở
Lướt qua như không hề có
Trạm xe bị bỏ rơi
Trạm xe bị quên lãng
Trạm xe phi lí nhất trần đời
Những người chờ xe nhẩn nại cúi đầu câm lặng
Họ hình như không có mặt trên đời
Họ chờ một chuyến xe
Họ chờ một chuyển động
Nhẩn nại
Câm nín
Cúi đầu
Và tin sẽ có chuyến xe dừng

3.

Lâu đài âm u cổ kính

Mùi xưa cũ hiển hiện trên da thịt con người

Chủ nhân tòa lâu đài

Người đàn bà không giống đàn bà

Vô sắc vô hương vô sầu vô cảm

Người đàn bà làm tắt cả những người đàn ông từ
trẻ đến già run rẩy ngao ngán

Nàng - một - búp - bê không đẹp không xấu không
kiều không nở không vân không nga không đậu không mị

Sự cổ kính của tòa lâu đài ăn nhập hoàn toàn với
nữ chủ nhân

Khi nàng cất tiếng thế giới đổ bóng hoàng hôn

Khi nàng cười tắt cả trẻ em - những thiên thần
ngơ ngác lo sợ

Đôi lần nàng bàn về những chuyện cao siêu và
mù mờ như triết học

Nữ quyền luận hóa thành nạng gậy

Thiền học thoang thoảng mùi canh cá miền Tây

Thẩm mỹ học y trang hoa cúng

Nàng - hiện thân âm bản nhân sinh

Tòa lâu đài không có trái tim nào chịu vỡ.

CÁI CHẾT CỦA NHÀ THƠ

Một nhà thơ ra đi
Ra đi mãi mãi
Nghe nói sau ba vạn sáu ngàn năm sẽ tái sinh!
Cõi người sẽ thêm một thi nhân?
Cũng có thể chỉ là người lao công dọn rác!
Cũng có thể chỉ là một người thợ đá, một người
thợ kim hoàn, một vũ nữ, một vũ công...
Thậm chí một nghi can máu lạnh
Ba vạn sáu ngàn năm một kiếp luân hồi
Nghe nói vậy thôi
Một nhà thơ ra đi!
Trái đất bảy tỉ người
Nhộn nhạo chuyện áo cơm hàng ngày nhí nhắt

Nhộn nhạo tranh chòi cao thấp nhục vinh
Tơ bởi lửa đạn hận thù
Ngỗ ngang giết tróc
Sang sảng những diễn ngôn chính khách
Tả, hữu, cực tả, cực hữu, trung tả, trung hữu, ôn
hòa, quay xe, hàng một, hàng hai
Một nhà thơ ra đi
Tin đưa nhỏ bằng diện tích bao diêm trên những
tờ báo lớn
Một nhà thơ ra đi
Tin đưa chìm ngấm giữa bọn bề liên minh, chọn
phe, đổi đầu, thỏa hiệp
Một nhà thơ lớn ra đi
Bảy tỉ người nào ai hay biết?
Một nhà thơ ra đi!
Ngôn từ ở lại!
Ngôn từ không nằm im trên giấy

Ngôn từ tái sinh
Âm thầm và lặng lẽ
Như mầm sống mọc lên
Nơi đất mỡ màu
Nơi cằn khô
Nơi sỏi đá
Nơi bùn lầy nước đọng
Nơi nắng hè gay gắt
Nơi băng tuyết mùa đông
Nơi sấm sập mưa
Nơi hun hút gió...
Mầm sống ngôn từ mầm sống thi ca mọc lên
Mọc lên
Mọc lên...
Một nhà thơ ra đi!
Người gieo hạt đã làm xong công việc trên cánh
đồng, trên đất đai chữ nghĩa
Ba vạn sáu ngàn năm sau người gieo hạt sẽ trở về!

THI SĨ

Tặng Nhà thơ Nguyễn Quang Thiều

Là con chim đến từ núi lạ? *
Chưa kịp hót đã hoảng hốt bay đi
Mặt đất đầy bất trắc
Rình rập tứ bề
Nhỏ nhỏ các loại lồng nhạn nhạn ngục tù
Nhạn nhạn người hiểu sự hiểu kì hiểu sát
Hải hùng hết ngựa cổ
Tìm đường đào thoát
Chân trời mờ mịt
U u
Ám ám
Nặng nề...
Núi lạ không thể bay về

* Hình như là thơ Xuân Diệu!

Bơ vơ và cô độc
Tiếng hót ủ dầu trong lồng ngực
Hóa thành nỗi buồn đau
Ngày mỗi ngày chồng chất
Con chim lặng câm...
Những lồng son đáng ghét
Những lồng sắt lạnh lẽo giá băng
Những lưới ngôn từ lòe bịp đãi đàng
Những hứa hẹn suông dậy màu bánh vẽ
Con chim vật vờ trong cũi trầm luân
Nỗi bi ai ứ căng lồng ngực
Lặng câm
Tưởng chừng vĩnh viễn lặng câm...
Bất ngờ đêm trắng
Mùa đông lạnh buốt
Thăm thẳm trời xanh
Thăm thẳm nước biếc

Lấp lánh sao trời
Tĩnh lặng đêm
Tĩnh lặng...
Vút vút như một mũi tên bay
Vút vút hướng về miền thăm thẳm
Bất ngờ tiếng hót
Bất ngờ...
Mảnh như tiếng trúc tiếng tơ
Sắc như nước
Một vệt thanh âm lạ kì
Một vệt dài máu ứa
Tiếng chim đêm trắng
Mặt đất rùng mình
Vàng trắng tái nhợt
Những vì sao ngơ ngác...
Vỡ toang lồng ngực
Chim rơi...

PHẢN - HALLOWEEN

Này những quỷ những ma
Từ đáy sâu ngực tối
Từ thăm thăm núi thăm thăm sông thăm thăm
đại dương
Nóng rẫy
Khô khát
Giá băng
Lạnh và âm u...
Ta thách bọn mi hóa trang thành người
Ta thách...
Bọn mi nếu nhận lời
Thua cầm chắc
Thua trắng tay...

Nào thử bắt đầu luôn và ngay
Hóa trang thành những đại lãnh tụ, đại lãnh chúa,
đại vương, đại đế!
Bụng một bồ dao găm
Một vài bồ thuốc độc
Và ghê gớm nhất một vài chục bồ chữ
Gương mặt nhân từ
Giọng hoành tráng rồi bất ngờ thỗn thức...
Hóa trang đi!
Bất lực!
Thua 1 - 0!
Nào tiếp tục hiệp hai!
Hóa trang đi nào
Những đại trí thức
Những trung trí thức

Những tiểu trí thức
Trước tác cao ngang đầu
Cao hơn đầu
Chữ
Toàn chữ là chữ
Gọi chung là uốn mình theo gió
Xuôi ngược ngược xuôi nhanh hơn lật bàn tay
Hiểm ác như thò lò xúc xắc
Bẻo dẻo nhân văn nhân đạo nhân bánh bèo
nhặt thếch
Hóa trang đi nào!
Thua cầm chắc!
2 - 0!
Vẫn trắng tay...
Nào tiếp tục hiệp ba!
Hóa trang đi nào văn nhân nghệ sĩ!

Ồn ào
Đỉnh cao của lai láng tào phào
Ngàn năm chung thủy tào lao
Xu thời nịnh thể xôn xao
Ngôn từ đong đưa ngọt xớt
Nanh nhọn hoắt phía sau
Nọc độc tiềm tàng
Trên những hàng chữ, khuôn hình, sà diễn
Hóa trang đi nào!
Lại thua 3 - 0!
Tay trắng!
Quá tam ba lần
Quá tam ba lượt
Nhận thua đi cho lành!
Phản Lễ hội HALLOWEEN lần thứ nhất!
Thắng cuộc Con Người!

NHỮNG CÁNH ĐỒNG VẦY GỌI TA VỀ

1.

Đêm anh mơ hình như được trở về

Nơi anh đã ra đi

Những cánh đồng quê sau mùa gặt tháng Mười

Sương lạnh

Đất khô dần vào mùa ngơi nghỉ

Thanh thản những đốm chuồn chuồn bay

Và gió

Và gió

Thanh và nhẹ heo may

Và khói

Và khói

Nhà ai đốt rạ

Tím nhạt bay

Bay

Thoáng một niềm an lành cổ tích

Trong giấc mơ trở về có tiếng nổ tí tách

Hạt bông trắng xôn xao bật ra từ đồng dằm thơm

Những hạt bông trong làn
Những hạt bông tí tách
Trong giấc mơ trở về
Hình như có tiếng đàn vịt chạy trên đồng mót thóc
Có tiếng ghé tơ lạc mẹ bồn chồn
Có mùi hương cỏ mật
Trong giấc mơ trở về xông xáo những cụm cỏ gà
Hoàng hôn nhạt dần sao trời trong vắt
Tĩnh lặng đêm
Đất nghỉ ngơi an lành
Nghe rất nhỏ những thanh âm bên dưới những
vật cỏ gầy
Bên dưới gốc rạ khô
Bên dưới những bụi bờ
Những thanh âm ruộng đồng tháng Mười
Đất ngơi nghỉ an lành
Mơ hồ
Khe khẽ...
Những cánh đồng vẫy gọi ta về
Chỉ thấy trong mơ
Mỗi ngày một thưa vắng hao gầy

Những giấc mơ xanh xao
Những giấc mơ bị đè bẹp
Những ồn ào bận rộn và bụi bặm
Những xô bồ chen lấn
Những toan tính
Những mùi vị những thanh âm chói gắt
Giấc mơ trắng nhợt gãy nát vỡ vụn
Những cánh đồng vẫy gọi ta về trong tuyệt vọng
Những cánh đồng vời vợi xa
Hoang mang khóc
Tức tưởi và nghệt thở
Những cánh đồng chết dần
Chết dần
Tháng Mười chỉ còn trên tờ lịch
Những cánh đồng tháng Mười muộn phiền
Lạnh ngắt
Đàn chuột đồng đã chạy về thành phố
Những bình yên chạy về thành phố
Những khói lam chiều chạy về thành phố
Hương cỏ mật xa dần
Chìm khuất...

2.

Tháng Chín tiết cuối Thu lá vàng bay theo gió

Trắng vàng rười rượi

Đêm trong suốt và cỏ cây xôn xao ngủ

Mùa hoàng hoa

Mùa rượu anh em quây quần đoàn tụ sau những
cách xa

Tháng Chín lặng sau ồn ào Hạ

Tháng Chín mơ màng lãng đãng khói lãng đãng
mây lãng đãng hoàng hôn lãng đãng cả ban mai

Chân trời xa hun hút cánh chim bay

Mười hai tháng thu vào tháng Chín...

Ông bà cha mẹ mừng lòng đưa bé ra đời vào
tháng Chín

Tháng của tròn đầy

Như trái bưởi trái bòng vừa độ thơm

Như trái dưa ửng vàng
Như trái hồng nhuộm đỏ
Như cây mía lên đường ngọt ngào
Tươi xanh màu cải lấm chấm hoa vàng ven sông
Thơm thảo cốm đầu mùa
Tháng Chín yên lành như nhịp võng đưa
Tháng Chín thơm mùi sữa mẹ
Thơm đôi bàn tay cha
Thơm giấc ngủ
Nghĩa tình mệnh mang tổ tiên ông bà cha mẹ
tháng Chín dồn tụ
Chén rượu cúc dịu dàng ngày cúng mụ
Nâng niu câu hát ru thanh thoi...
Sinh nhằm tháng Chín bạn tôi!
Hoàng hoa tửu đêm yên lành cầu chúc
Rượu long lanh
Gió thanh thanh...

3.

Tôi sinh ra từ ruộng đồng
Thiếu thời đắm mình trong hồ ao bèo sen sủng
Mơ màng nhìn ngắm
Những tím biếc lục bình
Những lấm tấm trắng bọt nước
Những trong veo sương đọng lá sen
Những tổ chim sâu thơm mùi cỏ biếc
Những đàn cá cờ khoe sắc
Những đàn cua ngơ ngác trưa hè
Và đất phù sa mềm mịn như bột lọc
Những trĩu cong lúa chiêm lúa mùa
Tháng Bảy tháng Tám con nước về
Đầu trần cháy nắng
Cối trâu giữa bao la nước
Tuổi thơ sáng trong như ngọc
Tuổi thơ lung linh bảy sắc cầu vồng
Tuổi thơ vương vấn
Ngai ngái mùi bùn
Bảng lảng khói rạ khói rơm

Mịt mù sương độ thu tàn
Thơm mùi ngô nướng những tối đông gió bắc
Thiếu thời trong veo trong vắt
Thiếu thời vẹn nguyên kí ức
Dấu về già trí nhớ suy tàn
Tôi vẫn tin
Thời gian cũ xưa không mất
Thời gian vẫn vẹn nguyên
Cho tôi đi tìm
Những ngày xưa không mất
Những ngày xưa bất ngờ trở lại
Tình cờ trở lại
Như sáng nay
Ngày cuối thu mưa nhẹ bay, chớm lạnh
Như sáng nay...
Tôi như được trở lại
Ruộng vườn bờ bãi
Chân trần
Lội ruộng
Xúc phân

Hái trái chín trên cành mà không nỡ ăn
Xúc thóc cho gà
Băm rau nấu cá
Xuống bếp làm cơm
Gà rang gừng thơm đậm
Vại dưa cải vàng ươm
Trái mướp đắng xù xì là lạ
Chùm ớt hiểm cay tê
Cơm gạo mới nồi gang bốc khói
Thơm mùi cổ tích ngày xưa ngày xưa
Bữa cơm trải chiếu thung thăng khê khà
Rượu nếp ủ tính năm tính tháng
Mĩ tửu là đây lối cũ lại về
Tình huynh đệ muôn đời vẫn thế
Chập chờn giấc mơ đời người dâu bể
Chén này em chúc anh
An lành sau những tháng những năm trần ai
khổ lụy
Chén này anh chúc chú cũng hai tiếng an lành...
Tiết mạnh thu hoàng hoa tửu đầu cần!

NHỮNG MẢNH VỠ CHIỀU ĐÔNG

1.

Một mình chiều lặng ngắt

Cả thế gian dồn về

Nhật nắng

Nhật gió

Nhật mây

Nhật rét

Mùa đông xứ bắc không chịu lạnh

Mùa đông oái oăm mùa đông dở chứng

Nóng và ẩm chộc giận

Đông đánh khật khùng

Nhàm chán mùa đông...

2.

Bên lề đường

Quán xá vắng teo

Rượu ế

Bia ế

Đám đàn ông lút cút về nhà in hệt những con gà
uể oải về chuồng cùng bóng tối

Nỗi ám ảnh nồng độ cồn

Không vãi linh hồn mà chỉ ghê nhẵn túi

Đồng lương còm

Giá điện giá nước giá gạo đều đều leo thang

Quán xá ủ ê nỗi hiu quạnh mang màu mây xám...

3.

Ngã tư đèn xanh đỏ như những con mắt đứng tròn
Hết hạn hăm dọa
Một cặp loa thùng rền rĩ
Đàn ông đàn bà một cặp
Nhái giọng thanh lam
Nhái giọng tùng dương
Phảng phất một tí đàn một tí tuần một tí ông
hoàng nhạc đỏ nhạc xanh nhạc vàng
Bất ngờ giai điệu hành khúc
Khách qua đường hờ hững
Loa thùng mệt nhọc
Dần im
Rẹt rẹt khọt khẹt
Loa cũng như người mắc cúm
Không có cháo hành thơm khói chiều đông...

4.

Uể oải xe hàng nước mía

Hững hờ bánh bao hững hờ sâm lanh hững hờ
bánh mì hững hờ sắn luộc cùng khoai nướng

Bản hợp xướng hững hờ

Tổng phổ rời rạc

Một hòa sắc gam màu bạc nhạc

Phi đối xứng

Phi hài hòa

Phi cấu trúc

Ngôn từ chào thua

Thua trắng tay

Thua trắng...

5.

Những xe rác tú hụ đầy

Uể oải

Rã rời

Bốc mùi nhàn nhạt

Ôi những mảnh vỡ chiều đông...

NGHĨ SUY VỀ NGÀY MAI

1.

Đêm mùa đông thật dài

Miên trường miên trường tối tăm trời đất đêm
trường dạ

Nẫu buồn như một áng cổ thi

Thức dậy ngó trời

Sao tắt ngấm

Bốn bề tịch lặng

Ta như muốn gào lên đòi tỏa rạng bình minh

Đáp lại chỉ có thinh không

Xạc xào gió buốt

Thôi đành ngủ tiếp

Cho xong

Giấc ngủ nặng nhọc

Ta mong có một giấc mơ rực sáng

Rực sáng chân trời
Nắng
Nắng
Nắng lên...
Giật mình tỉnh giấc
Ngoài kia vẫn bóng đêm
Trời đất tối tăm...

2.

Ta bàng hoàng
Và ta sợ hãi
Khi nghĩ không có một ban mai
Đêm dài nối đêm dài
Bóng tối liên miên bóng tối
Trăng bỏ đi tự khi nào
Những vì sao xa xăm cũng bỏ bầu trời trốn mất

Ánh sáng bỏ ta đi
Dày đặc đêm trường còn lại
Giấc mơ những vì sao sáng bỏ ta đi
Giấc mơ một ngày mai hé rạng bỏ ta đi
Bỏ ta đi những làn gió ấm
Bỏ ta đi những ngày hè cháy bỏng
Bỏ ta đi những ngày xuân nồng ấm
Bỏ ta đi
Bỏ ta đi
Không còn dự tính cho những ngày mai
Không còn trăn trở cho những ngày mai
Không còn niềm vui đón đợi
Không còn khắc khoải nghĩ suy
Không còn cả thao thức đêm dài
Không còn...

NHỚ NGUYỄN MỘNG GIÁC

Tôi đọc ông kể cũng đã là nhiều... Và trưa nay, bỗng nhớ

Cuốn cuộn dâng trào “Sông Côn mùa lũ”
Những thiên tùy bút đắm đuối dịu dàng
Người văn chương mơ mộng
Theo nét đất mỡ màu của những dòng sông
Những dòng sông những dòng đời Việt
Khắp ba miền Bắc Trung Nam
Dong ruổi ngựa đi mệt mỏi
Dong ruổi dòng người phiêu bồng tứ tán
Biển. Biển khơi đầy bão giông
Gió cuốn mây bay sóng xô xám bạc
Mênh mang những chuyến ra đi
Nhấp nhô thoi thóp cánh buồn viễn xứ...

Văn chương tự cổ cũng là lịch sử
Lịch sử những phận người
Những phận người bé nhỏ
Đan bện thành phận số muôn người
Hiện lên từ những trang toàn chữ
Trường thiên miên viễn những lớp người trong
gió cuốn trong mây trôi trong bụi trần dậm dài thiên lí
trong cuộn cuộn sóng xô trong im lìm bể dâu dâu bể
Hiện lên từ những trang toàn là chữ
Máu và mồ hôi và những nụ cười và nước mắt
Nỗi đau của những cuộc sinh thành
Đầm đìa máu đỏ
Đầm đìa mồ hôi
Và thở dốc...
Ồn ào những mùa biển động
Mệt và buồn thiên lí ngựa chân bon
Văng vẳng đâu đây tiếng chim vườn đầy nắng
Bao giờ gió trở lại?

MÙA THU ĐÃ SẮP ĐI QUA

Nhân bạn Nguyễn Harry có tấm ảnh đẹp quá chừng

Giá như thành phố không ngập úng nhiều đến
mức hóa thành nguồn cơn cho những cú pha trò ai oán

Giá như không có những linh xình lăm thu nơi
học đường suốt từ bắc chí nam

Giá như không có cháy nhà chết người rất đổi
kinh hoàng

Giá như không có những vụ tông xe cộm bữa

Giá như nơi cửa khẩu cả đoàn xe chở nông sản
bỗng dưng bị làm khó dễ

Giá như án tử hình được bãi bỏ

Giá như không có những trò xâm tỵ vô duyên
hay cũng gọi là dơ dáng dạng hình thao diễn sự già
nua cóc cáy và nhão nhoét

Giá như không có...

Mùa thu đẹp biết bao nhiêu

Mùa thu tuyệt mỹ

Mùa thu hoàn hảo không tì vết

Dưới thấp
Trên cao
Nhẹ mây bay
Nhẹ gió mơn man
Nhẹ cánh chim trời
Nhẹ đàn ong đàn bướm
Nhẹ vương tơ nhện giăng mừng thương nhớ
Nhẹ tiếng bầu tiếng trúc đêm trong
Nhẹ tiếng thơ ngâm
Nhẹ lâng lâng chiều thi hứng
Dịu dàng cúc hoa màu nắng
Dịu dàng áo mỏng hoàng hôn trong veo
Giá như...
Tiếc cho mùa đã đến
Tiếc cho thi ca
Tiếc cho nước biếc trời xanh
Tiếc cho tà áo mong manh
Tiếc...
Mùa thu đã sắp đi qua.

LƯỢT MẠNG NGÀY ĐẸP TRỜI

1.

Vào một ngày đẹp trời

Lướt mạng

Anh nhận ra

Người bạn ngày xưa ngày xưa

Hiền

Ngu ngơ

Nói năng ngắc ngứ

Rất hay đỏ mặt chỗ đông người

Bây giờ hình như là một mẫu mực

Một kiên định

Một vững như bàn thạch

Ngôn từ như mảnh thủy tinh

Sắc lém và ghê rợn

Anh kinh ngạc

Và rồi thản nhiên

Xưa nay đời vốn điên đảo điên

Tất cả đều có thể...

2.

Vào một ngày cũng đẹp trời như thế

Lại lướt mạng

Người bạn thừa hàn vi

Giả dị áo quần

Giả dị ngôn từ

Cười rất hiền...

Bây giờ đã ngoại lục tuần

Vừa li hôn

Cuộc hôn nhân lần thứ ba thất bại

Ôi! Kiếm tìm cái gọi là... hạnh phúc!

Thành

Bại

Được

Mất

Đến bao giờ?

Kiếp người sao khổ thế!?

3.

Lướt mạng

Lại một ngày đẹp trời!

Và biết

Một người bạn thừa đầu trần chân đất

Giỏi giang nhất mực

Nhiều ước mơ

Nhiều dự định

Nhiều rất nhiều tiền

Nhiều rất nhiều đất...

Vừa mới qua đời sau một cơn đột quỵ

Trên xe tự lái

Sau một thương vụ trở về

Trời đất

Nghịch ngã thay câu truyền ngôn

Tiền - nhiều - để - làm - gì?

Cuộc nhân sinh bỗng hóa hư vô.

4.

Lướt mạng

Lướt

Lướt...

Điệp ngữ “Đời là thế!” hình như gốc từ Pháp quốc

Nhan nhản người dùng

Giật mình

Run rẩy sợ hãi

Một biện minh

Một thoái thác

Một thỏa hiệp

Buông xuôi bất lực trong vẻ cao siêu

Thờ ơ thầy kệ

Tuyệt vọng vô bến vô bờ

Thời lên ngôi cái Ác!

Thôi đành ngoảnh mặt làm ngơ!

Tất cả đều bức xúc

Tất cả không vô can

Đời đâu phải là thế!

Đời như là...

5.

Lướt mạng

Bỏ qua...

Lướt và lướt

Những cái chết lãng nhách

Những cái chết kì cục

Những cái chết được báo trước

Những cái chết tức tưởi

Những cái chết đủ loại hình!

Những lời chia buồn thời @

Không biểu cảm

Ngắn gọn và cộc lốc

Thời của những cái chết

Như dấu chấm quen dùng...

TRỜI CHO...

“Những người đàn bà làm thơ có ai ổn đâu...”.

Bà bạn tôi bảo thế.

Tặng Thy Nguyên với PHỔ VỢ CŨ

Nhan sắc là thứ trời cho

Tài năng cũng là thứ trời cho

Trời cho trái tim dễ loạn nhịp

Trời cho một hình hài vóc dáng, nòng nà, say đắm

Trời cho nhiều khi dư thừa

Trần trề nhiều khi vung vãi

Không chịu dịu dàng, không chịu thảo mai,
không chịu khuôn phép đặt bày

Cười nhạo công dung ngôn hạnh
Nháy mắt xem thường tam tòng tứ đức
Nhận ngay ra tâm địa sở Khanh sau những ngôn
từ kim trọng

Giật mình thảng thốt dậm trường mờ mịt
canh khuya

Cũng chỉ là trò chơi giấc mộng những họ từ giấc
mộng những họ hồ

Giấc mơ đẹp thoáng chốc

Những người đàn bà khi bị thi thần bắt cóc

Thi thần bày cuộc chơi

Cuộc chơi không hồi kết

Cuộc chơi cô độc hiểm họa khôn lường

Những người đàn bà được trời cho nhan sắc, cho
tài năng, cho trái tim dễ loạn nhịp

Trời cho một nắm tơ vò
Một nắm tơ óng mượt
Một nắm tơ trời ngang trái đa đoan
Một nắm tơ lòng ngân lên thành câu hát
Ngân lên thành những giai âm
Ngân lên để không bao giờ tắt
Thấu cõi trời cõi đất
Và bất lực trước cõi người
Uổng phí tài năng uổng phí nhan sắc
Uổng phí cả trái tim loạn nhịp
Giữa chật chội thế gian này...
Biển rộng lớn biển mêh mông biển trập trùng
Gió và sóng
Bỗng thành tẻ ngắt
Bỗng thành tù túng
Lạnh hoàng hôn.

CÀ PHÊ QUÁN...

Tình cờ, rất tình cờ thôi. Ghé vô
Quán cà phê thời thượng Cộng Cà phê [CCP]
Không gian u u âm âm. Sợ. Rùng mình.
Ánh sáng vàng vọt. Tôi nhớ
Đèn trên sân ga nhỏ ngày nào
Đèn dầu đỏ đọc đêm đêm hàm chữ A chiếu chần
ấm mốc
Đèn vàng vọt thời sinh viên. Đèn nặng
Ồ đèn
Được tán tụng trong thơ Chính Hữu và Phạm
Tiến Duật
Ánh sáng ngày xưa hiện về...

Rùng mình
Những đồ dùng thời chưa xa
Không có gì cổ quái
Nhưng
Xấu, thậm xấu
Chắc, bền...tưởng chừng thiên niên vạn đại
Cái ca tráng men, cái bình toong quân dụng, cái
cuộc, cái xẻng, cái mũ, cái cặp da...
Tất cả nhuộm màu mặc bền ăn chắc
Những cuốn sách
Ồ những cuốn sách
Giấy mặt sùi mặt nhẵn
Chữ in typo lèm nhèm lem nhem
Chữ nghĩa một thời sắt máu
Ồ, những Tuyển tập, Toàn tập các nhà kinh điển
Dân gian gọi rậm râu sâu mắt hói đầu
Những cuốn sách dày khự

Tôi nhìn và bật cười
Và rơi nước mắt
Cả đời đọc sách thoáng nhìn đã thấy
Tất cả đều chưa từng ai đọc
Ồ kia kia
Những sách học Tiếng Nga
Thời ấy người ngoài nhà nhà rút ski ia rúc
Sách đẹp mê hồn
Giờ vẫn đẹp
Như những cô gái già lạc lõng vô sinh
CCP bạn tôi bảo là để cho người trẻ
Ham cái lạ
Thích cái khác thường...
Còn tôi
Bước vào một lần
Để không lần nào nữa
Quá khứ ời quá khứ
Hãy để ngày - ấy- lụi - tàn!

Tiểu sử thi về mì tôm

“Người ta luôn luôn có ý thức viết những huyền thoại mới...” đọc được trên sách trời. Trưa nay.

Sau 30 tháng Tư năm 1975,
Dân đảng ngoài có thêm một món ăn mới
Mì tôm. Mì tôm. Mì tôm.
Đơn giản vì trên bao bì in hình hai con tôm
béo tròn
Chụm đầu nhau
Ồ con tôm chắc chắn là đã chết
Nhưng rất đẹp
Hơi bị đẹp
Đẹp như không thể đẹp hơn
Hai con tôm châu đầu
Thay cho hình đôi chim bồ câu

Một thời in trên khăn mu soa, trên gối, trên phong
bì thư

Hình như âm vang lời ca

“Từng đôi chim bay đi...tiếng ca...”

Hi vọng đột ngột chuyển thành mì tôm

Kết thúc vui vẻ thơm phức

Đổ nước sôi

Ăn liền

Mì tôm trở thành tâm thức mới

Trở thành biểu tượng mới

Bình dân gần gũi

Toàn dân

Không cần giảng giải

Không cần

Không chút phân vân

Trải bao nắng bao mưa dầu dãi

Tất tất các loại

Mì ăn liền đều được gọi bằng hai tiếng thân
thương đầy vắn vương đầy khói sương nhưng nhớ

Mì tôm!

Mì tôm Mi co em

Ta gọi là Em

Điệu đàn tình tứ dịu dàng không thể hơn!

Em có mặt miên miên

Bữa sáng bữa trưa bữa tối sinh viên ủ ấp mộng
mơ vì ngày mai lập nghiệp

Bữa ăn qua ngày của những mò cua bắt ốc buôn
thúng bán bưng ga tàu bến xe xá chợ bên đường

Bữa ăn mộng ước của những mầm non nơi rừng
thẳm non cao cội xanh xao mèn mèn rau dại

Thùng quà phổ dụng từ thiện từ bi bác ái lá rách
lá lành mỗi khi trời hạn lụt bão ngút trời rừng nghiêng
núi lở

Em có mặt mọi lúc mọi nơi

Thầm lặng
Cờ rong trống mở rợp trời
Có cả hoa tươi
Có cả người quần là áo lượt thơm phức
Em
Trở thành một phần không thể thiếu một phần
tất yếu của sân khấu đời
Khi bi
Khi hài
Khi không bi không hài
Mì tôm em
Em mì tôm
Làm nên cuộc đời
Làm nên đất nước!
Em là hiện thân của tình dạt dào dân tộc
Bởi em có phiên bản BA MIỀN
Em là giấc mơ đổi đời

Cùng phiên bản SỐ ĐỎ

Em là tuyệt đỉnh của lòng tốt Việt Nam

Với phiên bản HẢO HẢO

Em là tinh thần hội nhập thời @ kết hợp với cây
tre uốn mình theo gió

Cùng phiên bản Ô ma chi, MicoEm, Miliket,
Mihamex...

Em là dưỡng chất làm nên dáng thon thiếu nữ
ngực nở bụng thon giai đẹp

Mì tôm truyền thống nói lái ngàn năm MỒM và
TI phồn thực thiên tính nữ

Như thi sĩ lăm thắng vừa khen!

Em Mì Tôm!

Mì Tôm em!

Tóc xù!

Đang viết thì phải ăn cháo.

Sẽ viết tiếp!

VIẾT CHO MỘT NGƯỜI TRẺ TÀI HOA VỪA MỚI RA ĐI

*Tôi và Vũ là bạn trên mạng Facebook. Chưa gặp bao giờ.
Thình thoảng có vở diễn mà Vũ tham gia là nhắn tin và
gửi cả giấy mời...Nghe tin Vũ mất, buồn lặng người. Nhất
phiến tài tình thiên cổ lụy! Vũ ơi!*

Bạn từ nơi nao đến cõi người?
Vũ trụ thăm thăm vời xa ngôi sao nào chiếu mệnh?
Hình như bạn luôn ngược nhìn tìm kiếm hàng đêm
Bạn đã tìm thấy vào một ngày trở gió
Thăm thăm xanh
Thăm thăm mơ mộng
Vàng nắng trong
Vàng tươi sắc lá
Nhẹ nhàng hồn bạn bay đi
Một tia nắng đẹp đã tắt...

Rạng ngời
Rạng ngời
Mỗi lần bạn hiện ra
Dịu dàng
Dịu dàng
Mỗi khi bạn lên tiếng
Không ai biết yêu người yêu mình như bạn
Nụ cười và ánh mắt
Bộ quần áo
Chiếc khăn
Đôi giày
Cặp kính
Cặp găng tay
Một khuôn hình
Một trang chữ
Một bức họa
Một bìa sách
Một món quà vật
Một chuyến phượt

Và dòng chữ cuối cùng trước chuyển đi về với
ngôi sao chiếu mệnh giữa thăm sâu vũ trụ

Đẹp dịu dàng

Không dang dở

Trầm lắng và mơ mộng

Bạn đã sống bình thản những tháng năm

Ngắn ngủi nhất

Trọn vẹn và đủ đầy

Cho một kiếp nhân sinh thoáng chốc

Không vướng vòng tục lụy ồn ào

Không xô bồ

Không tranh chòi sân hận...

Cuối thu đêm lạnh

Thăm thẳm mệnh mang

Ngôi sao chiếu mệnh từ nay bạn không cần
ngước mắt kiếm tìm.

Sáng nay trời lạnh đầy mây xám

Và mưa!

NGÃU TÁC

*Nhân có những tin nhắn của bạn bè
về ông hoàng thơ tình*

Vài trang sách cũ. Ta lật lại,
Vài trang. Chỉ mới vài trang thôi!
Ngơ ngác. Sững sờ. Và khiếp hãi,
Đất sụt dưới chân! Luống rưng ròi!

Bạn bè tin nhắn! Người người hỏi
Chuyện có thật không? Có thật không?
Trời ơi! Chuyện ấy ai dám bịa!
Sách báo còn kia. Như chứng nhân.

Những dòng tin nhắn. Như cật vấn,
Ta sững sờ. Nông nổi vì đâu?
Chuyện mới đây thôi. Sao không biết?
Sao có vẻ chôn chặt đào sâu?

Ta tự biết. Tránh xa hiểu sự
Cho nhẹ thân. Cho bớt ưu phiền
Oán thù tháo cởi và rũ bỏ
Tội ác? Khắc sâu. Chớ lãng quên...

Có nhà thông thái từng quả quyết
Trong cõi đất trời rộng bao la
Vô số thứ nguy trang che đậy
Nhập nhèm đen trắng thánh lẫn ma

Nhưng chắc chắn. Hiện hình rõ nét
Muôn đời còn mãi. Chẳng đổi thay
Mặt Trời. Mặt Trăng. Và Sự thật
Nào ai bác bỏ? Xin giơ tay!

Những trang sách cũ ta lần mở,
Một thời như thế! Hiện. Hiện dần.
Ai ngỡ ngàng? Bao nhiêu thần tượng
Lộ nguyên hình. Người cõi phàm trần.

Ai thất vọng? Và ai kinh tởm?
Một thời! Thi/văn/nghệ/sĩ - trí thức/hóa ác nhân?
Một thời lên đồng! Và ngậm máu!
Đao bút! Truy bức! Đến tận cùng!

Ai rùng mình? Lạnh người? Run rẩy?
Một thời như thế! Thế, một thời!
Tù rạc. Ngăn cấm. Và treo bút.
Ngậm oan! Câmlặng! Biết bao người?

Người mình! Dễ tính! Và dễ dãi
Nhớ nhớ quên quên... Xóa. Xóa nhòa
Lại sẵn trong lòng niềm hoài cổ
Rằng, bao giờ cho tới ngày xưa!

Bàng bạc phủ dần/đầy màu cổ tích
Thần tượng điểm tô. Đẹp. Sáng ngời...
Phàm trần, lem luốc. Rũ. Rũ hết
Sự thật chỉ còn có nửa thôi!

Mở trang sách cũ. Để ta nhớ
Một thời mê lắm. Ông cha ta
Học phí là máu là nước mắt
Bài học đắng cay. Đâu đã xa!

Tẩy rửa oan khiên đâu có dễ!
Vài lời nói khéo! Những sáo ngôn
Vinh danh! Rộn ràng bao trò diễn!
Nghe chừng như có vẻ ban ơn!

Trăm năm chuyện cũ. Mà như mới!
Huống chi đâu đã được trăm năm!
Ta muốn quên cho lòng thanh nhẹ!
Kí ức! Than ôi! Vẫn còn nguyên.

Bài học còn nguyên. Còn nóng rẫy!
Cớ sao, ta lại vội lãng quên?

NHÀ VĂN

Tặng nhà văn Trần Thanh Cảnh

Có một thời dài miên man
Nhà văn kiêu hãnh ngẩng cao đầu vênh vang
cùng danh xưng
Văn thần
Quan văn
Xên xang áo mào
Lại có một thời miên man dài
Nhà văn tự hào
Rất rất oai
Nhà văn chiến sĩ
Kĩ sư tâm hồn
Lương tri của thời đại
Tiếng nói của Con Người
Nhà văn người dự báo tương lai

Nhà văn người dẫn dắt
Nhà văn người soi đường
Những danh xưng sáng choang đủ làm mờ mắt
Những danh xưng kêu vang đủ làm ù tai
Những hào quang lung linh
Những khói sương lãng mạn
Những bó đuốc cháy sáng
Những ngòi bút trừ tà đâm gian sắc bén
Những trang giấy mỏng manh hơn cả vạn quân
Những thi ca ngang tiếng nói thánh thần
Những tứ thơ sáng ngời ánh thép
Nhà văn nhà văn lẫn vào sương khói như thần
Nhà văn mây mây và vân vân...
Những huyền thoại những tấn phong những
tự sướng
Trào dâng
Như gió
Như sóng
Như lửa
Nhà văn tưởng bở

Rừng rừng
Rừng rừng quá rừng rừng không chịu nổi
Rừng rừng quá rừng rừng thành lãng quên,
lãng nhách
Rừng rừng đến thành đảo điên
Quên mất
Sống đọa thác đầy rũ xương tù ngục ba họ banh
thây bơ vơ lạc lõng ngậm tủi nuốt hờn
Xưa và nay
Ai còn nhớ Khuất Nguyên, Đỗ Phủ, Văn Thiên
Tường, Nguyễn Trãi, Cao Bá Quát ...
Ai còn nhớ nỗi thảm sầu văn nhân những thời
khốc hại
Khốc hại mệnh mông CCCP
Khốc hại mệnh mông thời Văn Cách
Khốc hại mệnh mông thời hậu maozhetong
Khốc hại mệnh mông Giai phẩm Nhân văn
Buồn tủi mệnh mông thời hậu chiến...
Sách nghiền nát
Sách thu hồi

Người hạ nhục tiền oan nghiệp chướng thắm
thoát hết một đời

Bể thảm sông sâu đắm chìm chữ nghĩa...

Đắm chìm thi ca

Đắm chìm tất cả

Tất cả đắm chìm...

Lênh bênh nổi nổi chìm chìm

Cộng phù trầm văn nhân ngự dụng

Cộng phù trầm nô bút bút nô

Vinh đi liền với nhục

Thoát vinh thoát nhục thời thế thế thời

Nào có ai hay...

Bút nô bút máu chữ nghĩa xích xiềng chữ nghĩa
tù ngục chữ nghĩa ngậm máu, ngậm bùn, ngậm cứt
phun người

Đảo điên tan tác nhập nhòa lửa ma trôi

Văn chương nghĩa địa

Nhà văn phu huyết chôn người

Nhà văn phu chữ chôn văn.

TÁN NHẢM CÙNG LÊ VĨNH TÀI

Ngôn từ đời thường tường minh dễ hiểu dễ nghe
tiện ích mọi bề

Nhiều khi cũng chẳng cần xài

Đã có ngôn từ của ánh mắt

Của bàn tay

Của dáng ngồi dáng đứng

Thậm chí của sự im lặng

Ngôn từ đời thường tường minh

Rút gọn thành tối giản...

Cớ làm sao lại thơ?

Luật thi

Tự do

Hình thức

Rác
Vĩa hè
Cổng rãnh
Tân hình thức
Khen
Chê
Rộn ràng và nhiều khi
Mất mặt mất nhậ
Gầm ghè
Thậm chí thách đấu
Chửi thề văng tục
Tù rạc
Tru di chín đời ba họ...
Thơ như bãi chiến trường
Thơ như cuộc loạn đả
Loạn ngôn
Thật dị kì giống người

Sao không chịu xài ngôn từ đời thường tường minh?

Sao cứ phải là thơ nhọc nhằn khổ lụy?

Bao nhiêu người thơ bấy nhiêu khổ đau nhàu nhĩ!

Bao nhiêu người thơ bấy nhiêu đắng lòng tê tái!

Bao nhiêu người thơ bấy nhiêu khờ dại!

Bao nhiêu nhà thơ bấy nhiêu nặng nhọc ngôn từ...

Sao cứ phải thơ?

Ô!

Sao cứ phải hỏi!?

Thơ cần như non cao cần suối

Như đất cần mưa

Như đồng bãi cần hoa

Như chim cần tiếng hót

Như bình minh cần nắng

Như hoàng hôn cần mây

Như xuân về cần thấp thoáng mưa bay

Như hè về cần rục rỗng hồng phượng nở

Như mỗi chúng ta cần mơ mộng cần tung phá ra
khỏi những quen nhàm

Thơ là thể

Thơ là thơ và là tất cả

Tất cả là thơ...

Nào di dời thơ ra khỏi thư phòng

Sáng nên thơm trầm rưng rưng mỡ tửu

Rưng rưng tri kỉ tri âm

Sang trọng đến cần cỗi

Thanh cao đến nhạt nhèo

Thiêng liêng đến cạn kiệt

Ra khỏi thư phòng

Bày cuộc thơ vui

Thơ vĩa hè thơ cống rãnh thơ rác thơ ăn mày thơ
lang thang lang bạt thơ tám bính năm sè goong thơ
nhể nhại bụng mang dạ chứa thơ nón mê dưa khú
cơm hộp

Bày cuộc chơi
Thây kệ chốn salon
Thây kệ học đường học giả học phiệt
Cuộc chơi vô tận vô cùng
Nào ngồi xuống
Nào ghé đít vô
Thú giang hồ chữ
Lão nhân tập nói bi bô
Trẻ ranh chém gió...
Khi ta trắng tay
Thơ có mặt
Khi ta tận cùng cô độc
Thơ an ủi sẻ chia
Khi ta bị phản bội
Thơ nâng đỡ
Khi ta về với đất
Thơ chấp cánh cho hồn ta bay
Ra khỏi cuộc chơi này.

NHỚ PHAN TÂY HỒ CÙNG ĐỀ TỈNH QUỐC DÂN CA

Tặng Liêu Thái công dân Quảng Nam

Dân cũ nát
Bạc nhược đốn hèn
U mê cam phận nô tài
Quan quyền như xích xiềng như lạt mềm trời chặt
Vinh vang mũ áo ngựa xe
Đắm say chi hồ giả dối
Vua nô lệ quan nô lệ dân nô lệ
Say mê nô lệ
Hớn hờ nô lệ
Như bầy gà quanh quần cối xay cùn

Như bầy ếch i uông đáy giếng
Luẩn quẩn trong muôn nỗi sợ sệt hãi hùng
Sợ trời
Sợ đất
Sợ sông sợ biển sợ núi sợ rừng
Sợ ba bề chữ thánh hiền mốc meo cũ rích
Quốc gia đến hồi vận mạt
Người chẳng ra người
Chẳng ra ma
Chẳng ra cầm thú
Chẳng ra bù nhìn chẳng ra tượng gỗ
Bịt tai nhắm mắt ngậm miệng
Hài lòng trong nỗi lú mê
Hài lòng cùng những thiên thời địa lợi nhân hòa
Hài lòng với những mơ màng thánh đế thánh nhân

Nằm chờ sung rụng
Thây kệ chuyện bốn biển năm châu
Ngu si hưởng thái bình
Ngâm ngợi hoàng hoa tửu
Ngâm ngợi am thanh cảnh vắng
Ngâm ngợi tổng từ đường thi
Ngâm ngợi từng bách phong sương
Chờ ngày về cao đẳng phật quốc
Ai hoài chốn đào nguyên...
Đề tỉnh quốc dân ca
Rơi khoảng trống
Tiếng kêu nhỏ máu sa mạc
Tầm dư đồ vá chằng vá đụp
Nước ngủ mê trong các phép tu từ
Hỡi ôi!

PHAN KHÔI BẮT CHỢT

Khi ông từ giã cõi đời tôi còn ở chốn hư vô
Đám tang ông
Buồn như không thể buồn hơn
Hiu hắt như không thể hiu hắt hơn
Sầu thảm
Có lẽ tận cùng sầu thảm
Găm vào kí ức
Găm vào tâm can
Găm vào nỗi nhớ
Sợi tơ trời cứ chảy dài chảy dài mãi mãi
Miên trường miên trường
Một thời khắc bạc
Trăm hoa đua nở đều thành cúc vạn thọ
Trăm nhà đua tiếng một giọng xưng tụng đáng
bạc bề trên
Một thời tan tác đảo điên
Bầy đàn hung hãn

Bầy đàn hung hiểm
Run rẩy khiếp sợ hèn mạt bầy đàn
Đám tang ông
Một thời chứng tích
Nhân tính nhân tình độ âm
Một thời đảo điên tan tác...
Chiếc xe gọi là xe tang
Côi cút giữa phố phường
Long xà địa hóa thành hiểm địa
Lòng người chông mác, hiểm hóc nhân tâm
Đám tang
Vết thương vĩnh viễn không lành
Ai cố lãng quên bôi xóa
Mặc ai
Ai nhớ
Cười khô rung nằng
Chẳng sao đâu
Đời người ba vạn sáu ngàn ngày
Kết cục ai cũng như ai
Ai vẫn là Ai...

BẢN MỆNH CỦA ANH

Cầm bút là bản mệnh của anh
Nay, thay bút bằng bàn phím ảo
Trang giấy thay bằng màn hình điện toán
Một vài giây những gì anh viết có phép màu như
đôi hài vạn dặm
Vượt mọi cách ngăn
Vượt mọi vòng kiểm duyệt
Vượt mọi mặc cảm ngại ngần
Tất cả để mạng cuốn đi theo chiều gió
Cuốn đi ngược chiều gió
Một vài giây anh kết nối cùng tất cả phần còn lại
của thế giới chừng bảy tỉ người...

Bản mệnh anh không giấu được dưới bất cứ một
khôn khéo nào

Bản mệnh anh hiện trên thế giới ảo

Anh phải đối mặt với vô số người

Bậc thầy

Thông thái

Trí tuệ sắc như nước

Trái tim buồn dễ tổn thương

Những cặp mắt ranh khôn

Những xăm xoi xét nét

Những đe dọa khủng khiếp

Những tội hiềm mắc mệ

Bản mệnh của anh có thể

Bị đánh đòn hội chợ

Đao búa và đao bút

Bản mệnh của anh

Tự nhốt vào lồng son khuôn phép

Tự trói buộc bằng lễ thói cũ mặc cảm tự ti hay
ngạo nghễ tự xưng bằng những phép tu từ hay ho và
trống rỗng

Bản mệnh của anh

Như cánh đại bàng khao khát tự do

Như gà què cối xay cùn ăn quẩn

Bầu trời cao và xanh và lồng lộng

Cổng rãnh u mê và tăm tối và nhập nhèm và tù
động trường kì

Bản mệnh của anh

Trên bàn phím ảo

Trên màn hình điện toán

Mạng sẽ cuốn đi

Năng lượng của tia chớp

Hoặc

Vô tầm tích

VIẾT CHO NGƯỜI NẪM XUỐNG... CHIỀU NÀO CŨNG ĐƯỢC*

Nhớ A.Camus khi Ông bàn về CÁI CHẾT

Người chết mang theo vô số điều bí mật, siêu
mật, tuyệt mật

Những điều ngôn ngữ salon “thâm cung bí sử”

Lênh loang phố thị, thôn dã, vỉa hè thâm thì
to nhỏ

Ngôn ngữ vỉa hè buôn dưa lê huyền hoặc trộn
mùi dung tục

Những ẩn mật người chết mang về với đất

* Nhại Trịnh chúit xiu!

Ưở thừa, phì đại nơi quán cóc, bia cỏ, lẩu bình dân
Chuyện “thâm bí” lầy lội cùng rượu và thịt dê và
đôi khi thịt chó thậm chí thịt mèo với mĩ từ tiểu hồ
Người chết để lại suối nguồn năng lượng tái sinh
ngôn từ miên viễn

Ôi những người chết phi thường
Nguồn cung ứng vô hạn cho nghề buôn chữ!
Người chết mang theo
Có thể
Bộ óc rỗng tuếch
Trái tim đầy chật nỗi hãi hùng
Trái tim rệu rã
Trái tim đã được thay bằng một phi vụ buôn bán
nội tạng trong bóng đêm luật rừng

Thậm chí là một quả tim cho hoang dại
Người chết mang theo nỗi hờn oán bất lực tiền
của đầy trong tài khoản sẽ bị phong tỏa lâu dài hoặc
vĩnh viễn

Mang theo đôi mắt vô hồn từ rất lâu không được
nhìn tia nắng ban mai ánh tà huy sầu muộn hay đơn
giản thôi một đĩa rau xanh trên bàn ăn bình dị

Mang theo những gì

Không ai cần biết

Về thế giới bên kia

Bữa đôi Thiên đường Địa ngục

Người chết mang theo?

Hình như một số 0

Có lẽ số 0

Đúng là một số 0.

SAU KHI ĐỌC MỘT CUỐN SÁCH

Tiểu thuyết của Diêm Liên Khoa

Tại những salon máy điều hòa chạy 24/7

Miễn phí tất cả

Mạng Internet, đồ uống, đồ ăn

Tất nhiên cả mỹ nữ. Tất nhiên

Ra vào nơi đây

Bóng nhẫy

Bóng nhẫy

Bóng nhẫy

Mướt mà

Căng phòng

Cương cứng

Và

Vài bồ chữ sẵn có

Bạn viết thuê chuẩn bị đủ đầy cop pet

24/7

Mọi lúc mọi nơi

Tất cả đều miễn phí

Kể cả gái còn trinh

Tất cả...

Những salon

Những salon

Những salon

Nơi bày mưu tính kế

Ăn

Ăn

Ăn

Và triệt hạ

Và triệt hạ...

Ở ngoài kia, nắng hè gay gắt đỏ

Ở ngoài kia lũ lụt điên cuồng

Ở ngoài kia bão tuyết trắng xóa

Ở ngoài kia địa chấn kinh hoàng

Ở ngoài kia dân héo hon rũ chết

Ở ngoài kia dân chỉ còn duy nhất - đói nghèo,

oan ức

Ở ngoài kia trẻ thơ bán sức
Ở ngoài kia sông đọa thác đầy...
Ở đây
Những salon
Những salon
Bóng nhẩy
Bóng nhẩy
Mượt mà
Căng phòng
Cương cứng
Tất cả đều miễn phí
Toan tính
Ăn
Ăn
Ăn
Triệt hạ
Triệt hạ
Triệt hạ.

TU TỪ QUỐC ĐẢO

Chợt nhớ "Gulliver's Travels" của Jonathan Swift

Rất nhiều tu từ

Bát ngát tu từ

Mênh mang thênh thang tu từ

Rậm rì rắc rối tu từ

Sáng choang toang hoang tu từ

Hào nhoáng quáng quàng tu từ

Rồng đua nhau cuốn

Rồng đua nhau leo

Ngôn từ cuộn cuộn trong vèo trong veo

Ngôn từ loang loáng thấp thoáng gió thoảng
loảng xoảng

Diễn ngôn xèo xèo như chảo rán

Diễn ngôn bóng bảy màu riêu cua nổi váng

Diễn ngôn đầy chất thơ lơ tơ mơ

Diễn ngôn đậm đà hương vị lơ tơ mơ

Diễn ngôn bay như bướm rập rờn ảo huyền ma mị
Diễn ngôn ảo diệu điểm dàng như cave kể chuyện
mĩ tục thuần phong

Diễn ngôn mượt mà như các nữ nhân nam nhân
phổ đèn đỏ

Diễn ngôn trầm hùng hảo hên như bình luận
viên bóng đá

Người người nhập đồng đắm đuối si mê
Nhà nhà thổn thức nước mắt nước mũi sụt sịt
đầm đìa

Đất nước của tu từ

Cộng đồng của tu từ

Tu từ ngay trong tiếng khóc chào đời

Tu từ trước khi xuôi tay nhắm mắt

Tu từ kể cả khi chết đi rồi!

Đặc trưng thi quốc

Nói nghe hay như hát

Hát hay như cãi lộn

Và chữ thì đương nhiên như hát hay!

PHẢN BIỆN CỦA CHIM (!?)

*Mình nghe và hiểu tiếng chim
nên ghi lại để ai thích thì đọc*

Các bạn rất lạ lùng

Lạ lùng quá lạ lùng rất dễ chịu

Khi các bạn chê bai nhau giễu cợt nhau nguyên
rủ nhau gato nhau vân vân mây mây nhau lại cứ kéo
chúng tôi vào

Đá xéo

Đá móc

Đá đều

Thật quá đáng làm sao

Thật quá thể đáng làm sao

Thật chả ra làm sao...

Khi các bạn nói năng huyền thuyên chả câu nào
vào câu nào chả ai nghe ai chả ai vì ai

Các bạn ví von nào như khướu nào như quạ vớ!

Khi các bạn chỉ chăm học và làm theo văn mẫu

Các bạn đá xéo sang lũ vẹt chúng tôi

Khi các bạn ăn mọi lúc mọi nơi ăn chẳng từ thứ
gì bằng lí luận cao siêu hình như kiểu bắc kì biến nguy
thành cơ cơ mọc từ nguy

Các bạn lại bày tỏ sự khinh khi đàn kền kền ăn
xác thối

Khi các bạn veo véo tu từ ba hoa rỗng tuếch

Các bạn đá đều nhau gọi là lời chim chóc

Nghe hay ho các bạn khen nhau các bạn tháu
cáy nhau trích dẫn nhau ý hợp tâm đầu

Rõ thật ngẫu

Rõ là gian ngoan và ngu ngốc đến thăm sầu...

Này các bạn người ơi!

Loài chim chúng tôi

Chúa trời sinh ra là loài chim thể thôi

Con cái đẻ trứng

Các bạn chớ tranh phần

Loài chim chúng tôi ngàn năm nay vạn năm nay
triệu năm nay

Trời cho giọng nào hót giọng ấy

Không bắt chước nhau

Không mượn giọng nhau
Không có định hướng
Không bị khâu mổ bao giờ
Không uốn oéo tu từ
Không và đứt khoát không có giọng bưng bô
Loài chim chúng tôi
Chỉ ăn những gì chúa trời cài đặt sẵn
Không hề cần món đặc sản bao giờ
Kền kền chỉ ăn xác chết tuyệt nhiên không ăn thịt
con nào còn sống
Hi hi
Loài chim chúng tôi
Con bay cao
Con bay thấp
Con không cần bay
Tuyệt nhiên không hề có thi đua gian lận tối ngày
Thế mà hay...
Loài chim chúng tôi mang trong mình nỗi sợ
Nỗi sợ hơi bị nhiều
Nỗi sợ eo ơi!
Sợ nhất là người!

NGỌN GIÓ QUA VƯỜN*

Ngọn gió qua vườn
Ban mai
Thoáng nhẹ như không như có
Đến từ phương xa ngọn gió
Qua vườn sáng nay
Gió sẽ đến những vườn ai
Đã từng có ai
Sẽ có ai
Như ta yên lặng nhìn
Những phiến lá khe khẽ rung
Những nụ những mầm mở mắt ngỡ ngàng
Thời gian như muốn ngưng trong khu vườn nhỏ

* Công khai bất chước nhà thơ Ý Nhi.

Những ngọn gió vô tình ghé thăm
Những ngọn gió từ nơi nao biên biệt
Những nơi ta đã từng đến từng ngả lưng từng
yêu từng ngọt ngào từng thất vọng cay đắng
Những ngọn gió qua vườn sáng nay
Một thoáng vui một thoáng buồn một thoáng
Vạn dặm đường xa
Gió mang về
Gió lại mang đi...
Tuổi thơ biên biệt vời xa
Quê cũ biên biệt vời xa
Những bạn bè xưa biên biệt
Mối tình đầu ngày xưa đã chết
Biên cương hành một thời
Đã mất
Bài thơ ta đọc thừa nào...
Ngọn gió qua vườn
Thoáng chốc.

ĐÊM

Người đàn ông đêm không ngủ
Nghĩ gì?
Đêm dài dằng dặc
Dằng dặc đêm
Mịt mờ mờ mịt
Hình như có ác điểm xé gió
Tiếng ghê rợn rít dài
Hình như
Ngoài kia ác điệu rợp trời. Bay...
Hình như ác điệu...

Đêm dài
Dài như một cõi trăm năm
Những ý nghĩ trong đêm không rõ nét hình hài
Xáo trộn không gian
Xáo trộn thời gian
Kỉ niệm buồn vui chập chờn ẩn hiện
Chập chờn như đom đóm cuối hè
Chập chờn rồi đi mãi
Tiếng ác điệu
Thê lương
Tái tê...
Đêm dài
Đêm dài tiếp nối
Dài mãi không thôi
Những ý nghĩ trong đêm vụn vỡ

Vẫn tiếng ác điệu
Âm đậm thâm lương
Hình như có tiếng người dưới phố
Khẽ khàng mỗi một
Mắt hút trong lặng im
Những ngày xưa đứt nối
Những ngày xưa
Không trở lại bao giờ...
Đêm dài
Đêm dài
Tiếng đồng hồ tròn như viên bi màu lục bảo
Tiếng đồng hồ nhọn hoắt
Thoắt ẩn
Thoắt hiện
Hư không
Ngoài kia vẫn tiếng bày ác điệu
Chúng là vua của những đêm dài.

LỜI NHẮN TỪ ĐỒ PHỦ

Đọc thơ ông nghĩ khác đi một chút

Bọn hậu sinh ham tô vẽ
Phong cho ta
Thi hào
Thần thơ
Thánh chữ
Khen thơ ta thi sử quý khóc thần sầu
Ta nghe mắc mệt
Hậu sinh nói gì chẳng được
Bởi ta đã trở thành bụi đất
Không thể cải
Không thể
Ghe gớm ngôn từ lũ hậu sinh
Chân dung ta bỗng hóa thánh nhân...
Ta chỉ là mắt thịt người trần
Thửa vào đời từng rất huyền h!
Những tưởng làm giường cột ngói nhà lớn vạn gian

Những tưởng...
Ta đã từng viết cả ngàn bài thơ xưng tụng
(Đám trẻ bây giờ gọi là thơ nâng bi, bùng bô,
cúng cụ...)
Những mong được ăn lộc triều đình
Ứng thí vài lần
Trượt trắng mắt
Nhưng không bớt mê lầm
Sở học cao dày hóa thành cỏ rác
Chữ nghĩa kiếm cơm kiếm danh kiếm chức
Áo cừu lấm đất bùn tục lụy
Đêm Tràng An ta khóc
Vì nhục
Vì hèn
Thơ xưng tụng ngàn bài khô xác bướm
Cửa son đóng chặt
Quyền thế khinh khi
Nỗi điểm nhục
Ta thấm thía mỗi đêm về
Tàn canh nước mắt chan đầy mặt

Giật mình tàn giấc mộng ngáo ngơ xuân ngốc
Tàn giấc mộng nịnh thế xu thời
Quay mặt nhìn bốn phương
Lợm mửa
Ngửa mặt nhìn trời
Xấu hổ
Cúi nhìn đất
Giật mình
Ta tự khinh ta
Bách nhục...
Ôi!
Đám hậu sinh
Xuân ngốc một đời
Ôi đám hậu sinh
Một đời có mắt như mù có tai như điếc
Mon men bu bám cửa quyền
Đám ruồi bu đĩa mật
Măn kiếp u mê
Măn kiếp ruồi!

TUYỆT NGŨ THI

Một lần nữa lại phải kêu lên

Tôi - cứ - cố - mà - không - tài - nào - hiểu - nổi!

Có thể rất có thể tôi cực kì xuẩn ngốc

Cực kì lạc hậu

Thằng đàn, gã khờ cổ tích

Rất có thể...

Một lần nữa lại phải ngửa mặt kêu trời

Tôi - cứ - cố - mà - không - tài - nào - hiểu - nổi!

Tại sao?

Tại sao?

Tại sao?

Không ai trả lời...

Nhân gian mãi mê chúc tụng

Mãi mê tự hào

Mãi mê linh vật

Mãi mê huyền thoại

Mãi mê trực tuyến

Mải mê thăm viếng
Mải mê dâng hương
Mải mê cúi đầu giả vờ khiêm nhường
Mải mê cúi đầu đầy nhóc niềm kiêu hãnh
Giả vờ tiến hóa
Mải mê rưng rưng
Vào mùa lễ hội mùa xuân mùa hạ mùa thu mùa đông
Mải mê cờ đèn kèn trống...
Ngơ ngác tôi
Kính hoàng tôi
Bơ vơ tôi
Trống hoác tôi
Tôi - cứ - cố - mà - không - tài - nào - hiểu - nổi!
Bơ vơ kính hoàng trống hoác ngơ ngác
Bốn phương tám hướng
Bất kiến cổ nhân
Bất kiến lai giả
Đương thời kiến vô nhân
Bất niệm thiên địa chi du du
Tôi - cứ - cố - mà - không - tài - nào - hiểu - nổi!

MỤC LỤC

	Trang
❖ ĐẶNG TIẾN, NGƯỜI DẪN THÂN	5
❖ Phần một: SOI	8
❖ SOI	9
❖ THÁNG CHẠP	11
❖ SUY ĐỒI	13
❖ SỢ	16
❖ KHI HỀN CƯỜI HAY LÀ CƯỜI NHƯ HỀN	20
❖ GIAO THỪA NGÃU HỨNG	24
❖ A.TSEKHOV	26
❖ LINH SƠN	29
❖ NỖI OAN KHIÊN BIẾT BAO GIỜ ĐƯỢC GIẢI	46
❖ MỜI BIA LÍ BẠCH	50
❖ PHẢN - NGUYỆT HẠ ĐỘC CHƯỚC	53
❖ TỬU CA	56
❖ TÂN CUỒNG CA!	62

❖ KHÁNH PHẠC NHIÊN THY HỮU KẨM	65
❖ CÁI MẶT NHƯ LỖ THÙNG	68
❖ BAO GIỜ CHÚNG TA CÓ MỘT W.WHITMAN?.....	71
❖ NHÀ THƠ	75
❖ THƠ.....	79
❖ VIẾT LINH TINH KHI NGHIÊM TÚC.....	84
❖ NÊN TRÁNH XA NƠI ẤY.....	90
❖ XUÂN NHẬT NGÃU CẢM!	93
❖ TẾT	96
❖ QUÊ HƯƠNG	99
❖ XÁCH BA LÔ LÊN ĐƯỜNG	102
❖ GIỌNG TRẦM.....	107
❖ HÌNH NHƯ LÀ THỂ.....	109
❖ MỘT LẦN ĐẾN HUẾ.....	112
❖ VÔ HUẾ.....	116
❖ BI CA.....	119
❖ SAMUEL BECKETT.....	122
❖ THÁNG 10 NGÀY THỨ BA	125
❖ THÁNG 9 NGÀY THỨ HAI MƯƠI BẢY.....	128
❖ VIẾT CHO NGÀY ĐẦU TIÊN THÁNG 10 LỊCH MẶT TRĂNG 2024	134

❖ KHI CHÁN [CHẢ BUỒN] CHẾT THÌ BẠN LÀM GÌ?	137
❖ NHỮNG CHIẾC GHẾ.....	140
❖ ĐOẢN CA VỀ CHIẾN TRANH	145
❖ TẢN MẠN VỀ TÔI.....	151
❖ VỀ NHỮNG NGƯỜI ĐÀN BÀ MƯU SINH TRONG BÓNG ĐÊM.....	155
❖ LỜI NHẮN TỪ ĐỒ PHỦ	160
❖ NHỮNG TIẾNG NÓI VỌNG VỀ TỪ CHỮ	163
❖ NHỮNG TIẾNG NÓI	172
❖ NHỮNG NGỌN NẾN KHÓC TRONG ĐÊM	181
❖ BỔNG NHỚ ANNA KARENINA.....	185
❖ NHỮNG GÌ CẦN CÓ THÌ ĐÃ MẤT... ..	187
❖ ĐỂ NHỚ JONATHAN SWIFT.....	190
❖ BÊN NGOÀI CỔ TỰ... ..	194
❖ NHỮNG NGẠI NGẦN ĐÂU DỄ NÓI THÀNH LỜI	197
❖ NHỮNG MẢNH Vụn KHÔNG THƠ	201
❖ BÀI CẦU HỒN	220
❖ HUYỀN THOẠI ĐẾN KÌ RÃ NÁT	225
❖ NHƯ NẮNG ĐÃ QUA ĐÈO	228
❖ BÀI CA CUỐI NĂM	230
❖ ĐI QUA VÙNG MỘ ĐỊA.....	232

❖ SỐNG - KHI NGƯỜI TA ĐƯỢC SINH RA	236
❖ THI SĨ	240
❖ VIẾT CHO SINH NHẬT 13/3	244
❖ CỎ	246
❖ SÁNG NGÀY ĐẦU NĂM	248
❖ HÌNH NHƯ MƯA XUÂN ĐÃ NHẹ BAY...	250
❖ GHI LẠI	252
❖ AI CA NHỊ KHÚC.....	256
❖ GIÁNG SINH	262
❖ NÓI VỚI CON TRAI KHI BẮT ĐẦU LÀM BỐ.....	266
❖ CẢM TẠ.....	269
❖ KHÚC TIỄN ĐƯA	272
❖ BẠN TÔI	274
❖ Phần hai: TUYỆT NGŨ THI	276
❖ MÙI ĐỊA NGỤC	277
❖ YÊU QUÁ CHỪNG MẶT NẠ ƠI!	280
❖ 5 KHÚC TƯỞNG NIỆM.....	283
❖ GIỮA ĐIÊN CUỒNG GIÔNG TỔ CHIỀU NAY!	290
❖ ERNEST HEMINGWAY	293
❖ BÀI KHÔNG TÊN	296
❖ GẶP MẶT...	300

❖ THÁN CA	302
❖ TỤNG CA.....	304
❖ BA KHÚC THÁNH CA	308
❖ KHÔNG CÓ TIẾNG VANG NÀO ĐÂU... ..	313
❖ QUỐC NHỤC.....	316
❖ CHỜ... ..	320
❖ NHỚ TRẦN VÀNG SAO	325
❖ TA SỐNG NGHĨA LÀ TA CHỊU ĐỰNG	328
❖ CHIẾN TRANH.....	330
❖ TÂN - TÊ GIÁC.....	336
❖ KHỐI ĐÁ.....	339
❖ NHÂN ĐỌC LẠI MỘT VÀI VỞ KỊCH CÓ TRÊN GIÁ SÁCH.....	345
❖ CÁI CHẾT CỦA NHÀ THƠ.....	350
❖ THI SĨ.....	353
❖ PHẢN - HALLOWEEN.....	356
❖ NHỮNG CÁNH ĐỒNG VẦY GỌI TA VỀ	360
❖ NHỮNG MẢNH VỠ CHIỀU ĐÔNG.....	368
❖ NGHĨ SUY VỀ NGÀY MAI	372
❖ NHỚ NGUYỄN MỘNG GIÁC	375
❖ MÙA THU ĐÃ SẮP ĐI QUA	377
❖ LƯỚI MẠNG NGÀY ĐẸP TRỜI	379

❖ TRỜI CHO.....	384
❖ CÀ PHÊ QUÁN.....	387
❖ TIỂU SỬ THI VỀ MÌ TÔM	390
❖ VIẾT CHO MỘT NGƯỜI TRẺ TÀI HOA VỪA MỚI RA ĐI	395
❖ NGÃU TÁC.....	398
❖ NHÀ VĂN	402
❖ TÁN NHẢM CÙNG LÊ VĨNH TÀI.....	406
❖ NHỚ PHAN TÂY HỒ CÙNG ĐỀ TỈNH QUỐC DÂN CA	411
❖ PHAN KHÔI BẮT CHỢT	414
❖ BẢN MỆNH CỦA ANH.....	416
❖ VIẾT CHO NGƯỜI NẪM XUỐNG... CHIỀU NÀO CŨNG ĐƯỢC.....	419
❖ SAU KHI ĐỌC MỘT CUỐN SÁCH.....	422
❖ TU TỪ QUỐC ĐẢO	425
❖ PHẢN BIỆN CỦA CHIM (!?).....	427
❖ NGỌN GIÓ QUA VƯỜN	430
❖ ĐÊM	432
❖ LỜI NHẮN TỪ ĐỒ PHỦ	435
❖ TUYỆT NGŨ THI.....	438